КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису

ГУДИМА ЮЛІЯ ПЕТРІВНА

УДК 378.315:811.111

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НАВЧАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ

додатки

13.00.02 «Теорія і методика навчання (германські мови)» Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка (011 – Освітні, педагогічні науки)

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічний наук. Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело Ю. П. Гудима

Науковий керівник: Черниш Валентина Василівна, доктор педагогічних наук, професор

3MICT

Додаток А. Результати анкетування студентів Київського національного	
лінгвістичного університету	240
Додаток Б. Результати анкетування викладачів Київського національного	
лінгвістичного університету	247
Додаток В. Результати анкетування студентів Тернопільського	
національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка	. 253
Додаток Г. Результати анкетування викладачів Тернопільського	
національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка	. 259
Додаток Д. Результати анкетування студентів Чернігівського	
національного університету імені Т. Г. Шевченка	265
Додаток Е. Результати анкетування викладачів Чернігівського	
національного університету імені Т. Г. Шевченка	272
Додаток Ж. Навчальна анкета «ARE YOU A GOOD LANGUAGE	
LEARNER?»	279
Додаток З. Опитувальник «LEARNING SKILLS QUESTIONNAIRE»	282
Додаток И. Журнал досягнення бажаних результатів «THE JOURNAL OF	
ACHIEVING DESIRED OUTCOMES»	287
Додаток К. Підсистема вправ для формування в майбутніх учителів	
навчально-стратегічної компетентності в процесі навчання	
діалогічного мовлення	. 292
Додаток Л. Схема ведення діалогу	360
Додаток М. Навчальні таблиці	. 361
М.1. Навчальна таблиця «Прямі стратегії в ДМ»	. 361
М.2. Навчальна таблиця «Непрямі стратегії в ДМ»	362
Додаток Н. Мовленнєві кліше «KEY EXPRESSIONS»	. 363
Додаток П. Приклади після- та передекспериментальних завдань	. 378
П.1. Приклад письмового передекспериментального завдання	. 378
П.2. Приклад усного передекспериментального завдання	. 381
П.3. Приклад письмового післяекспериментального завдання	. 383

	239
П.4. Приклад усного післяекспериментального завдання	386
Додаток Р Результати експериментальних зрізів	389
Р.1. Результати передекспериментального зрізу	389
Р.2. Результати післяекспериментального зрізу	394
Додаток С. Відомості про апробацію результатів дисертації	. 399
С.1. Список публікацій здобувача за темою дисертаці	. 399
С.2. Апробація матеріалів дисертації на наукових конференціях	. 402
С.3 Акти впровадження в навчальний процес	404

Додаток А

Результати анкетування студентів з

«Виявлення труднощів у майбутніх вчителів

під час використання навчальних та комунікативних стратегій

на заняттях з практичного курсу англійської мови

на 1-2 курсах навчання»

Місце проведення: Київський національний лінгвістичний університет Спеціальність: Мова та література Дата проведення: 2011–2013 н.р. Кількість студентів, які брали участь в анкетуванні: 220 студентів

Мета анкетування: вивчити процес формування навчально-стратегічної компетентності в процесі діалогічного мовлення на заняттях з практичного курсу англійської мови на 1–2 курсах та виявити труднощі, які виникають під час спілкування.

Результати анкетування:

- 1. Як часто Ви спілкуєтесь англійською мовою?
  - -раз на день 79 %;
  - -раз на тиждень 6 %;
  - -раз на місяць 1 %;
  - -ніколи 0 %;
  - -Ваш варіант 15 %.
- 2. Де Ви переважно спілкуєтесь англійською мовою?
  - -вдома 13 %;
  - -у громадських місцях 11 %;
  - -по телефону 11 %;
  - -засобами мережі Інтернет 55 %;
  - -проживаючи зі студентами за обміном 10 %;
  - -на заняттях з практики англійської мови 84 %;
  - -Ваш варіант 1 %.
- 3. На які теми Ви любите спілкуватись?
  - -музика 67 %;
    -спорт 22 %;
    -соціальні мережі 34 %;
    -кіно 71 %;
    -театр 24 %;
    -мода 29 %;
    -навчання 52 %;

-Ваш варіант – 19 %.

- 4. Коли Ви спілкуєтесь, які труднощі Ви відчуваєте?
  - -труднощі в розпочинанні, підримці та завершенні простої розмови на знайому чи цікаву для мене тему 8 %;
  - -трудність брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми, завжди потребую, щоб мій співрозмовник додатково уточнив висловлення своєї думки 6 %;
  - -трудність виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми 23 %;
  - -трудність без підготовки брати участь у діалогах на знайомі мені теми, пояснювати, у чому суть проблеми 17 %;
  - -трудність обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям 21 %;
  - -Ваш варіант 27 %.
- 5. Визначте на скільки легко чи важко Вам вдається розмова.
  - 5.1 Розпочати, підримати та завершети просту розмову на знайому чи цікаву для мене тему;
    - -легко 31 %;
    - -достатньо легко 41 %;
    - -помірно 27 %;
    - -достатньо складно 1 %;
    - -складно 0 %.
  - 5.2 Брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми;
    - -легко 36 %;
    - -достатньо легко 41 %;
    - -помірно 22 %;
    - -достатньо складно 0 %;
  - -складно 1 %.
  - 5.3 Виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми;
    - -легко 25 %;
    - -достатньо легко 36 %;
    - -помірно 35 %;
    - -достатньо складно 4 %;
  - -складно 0 %.
  - 5.4 Без підготовки брати участь у діалогах на знайомі теми, пояснювати, у чому суть проблеми;
    - -легко 17 %;

-достатньо легко – 30 %; -помірно – 42 %; -достатньо складно – 11 %; -складно – 0 %. 5.5 Обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям; -легко - 28 %; -достатньо легко – 36 %; -помірно – 28 %; -достатньо складно – 5 %; -складно - 3 %. 6. Чи помічаєте Ви помилки у своєму мовленні? -так - 88 %; -ні – 12 %. 7. Які типові помилки Ви робите? Граматичні: -вживання калькованих структур з -недотримання правил вживання рідної мови – 30 %. часів – 54 %; Лексичні: -неправильний порядок слів – 25 %; -неправильний вибір синонімів – 14 -неправильне утворення питальних і %; заперечних речень – 10 %; -незнання семантики лексичних одиниць – 21 %; -порушення вживання пасивного стану – 9 %; -невміння правильно поєднувати -змішування форм окремих лексичні одиниці – 12 %; неправильних дієслів – 13 %; Фонетичні: -неправильний вибір форми дієслова -неправильна дискримінація звуков их одиниць – 15 %; -10%;-неправильне вживання прислівників -нечітка, неправильна артикуляція, інтонація та і прикметників – 7 %; висота тону – 42 %; -неправильний порядок прикметників у реченні – 15 %; -неправильне співвіднесення звукового та графічного образів -неправильне вживання присвійного відмінка іменника – 2 %; мовних і мовленнєвих одиниць -10 %. -неправильне вживання займенників -4%;-Ваш варіант – 0 %. 8. Якщо помічаєте помилки, яким чином їх виправляєте?

242

- запитую правильну відповідь – 19 %;

- повторюю речення із правильною відповіддю – 76 %;

- записую правильний варіант 14 %;
- перефразовую 55 %;
- Ваш варіант 1 %.

9. Що, на Вашу думку, розуміють під терміном «навчально-стратегічна компетентність»?

- здатність навчатися самостійно та здобувати нові знання – 20 %;

– здатність компенсувати в процесі спілкування недостатність мовних знань – 12 %;

– здібність стратегічно планувати вивчення нових лексичних одиниць, опанування певного матеріалу – 68 %;

- Ваш варіант – 1 %.

10. Чи достатньо, на Вашу думку, часу приділяється для формування навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні на заняттях з практики англійської мови?

- так – 49 %;

– ні – 51 %.

11. Чи вважаєте Ви за необхідне формування навчально-стратегічної компетентності у ВНЗ?

- так – 92 %;

– ні – 8 %.

12. На якому ступені підготовки бакалаврів Ви вважаєте за доцільне формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні?

- на першому курсі 49 %;
- на другому курсі 41 %;
- на третьому курсі 14 %;
- на четвертому курсі 6 %.

13. На яких саме заняттях, на Вашу думку, доцільно формувати навчальностратегічну компетентність у діалогічному мовленні?

- під час занять з практики англійської мови 79 %;
- під час лекцій з методики навчання іноземних мов 8 %;
- під час практичних занять з методики навчання іноземних мов 21 %.

14. На Вашу думку, формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні є необхідним для підвищення рівня володіння англійською мовою?

– ні – 11 %.

15. Чи відчуваєте Ви трудність перепитати англійською мовою незрозумілу Вам інформацію на лекціях з курсів лінгвістичних дисциплін англійською мовою?

- так 62 %;
- ні 38 %.

15.1 Яким чином Ви її долаєте?

- Ваш варіант - 9 %.

16. Чи траплялось, що під час розмови Ви не могли пояснити співрозмовнику свою думку, що призводило до завершення розмови?

- зазвичай так і відбувається 11 %;
- часто 64 %;
- рідко 23 %;
- ніколи 2 %;
- Ваш варіант 0 %.
- 17. Як Ви починаєте зазвичай діалог?
  - розповідаю історію, яка зацікавить співрозмовника 31 %;
  - я зазвичай запитую, щоб розпочати розмову 51 %;
  - я не люблю розпочинати розмову першим(-ою) 17 %;
  - Ваш варіант -4 %.

18. Якщо Ви стикаєтеся з певною трудністю під час спілкування, які техніки Ви використовуєте для подолання труднощів?

- часто прошу повторити питання 36 %;
- прошу пояснити незнайомі слова, вирази, тощо; 60 %
- відтягую час відповіді 5 %;
- беру активну участь у діалозі 15 %;
- виражаю інтерес до відповідної теми та задаю питання 27 %;
- виражаю та відстоюю свою думку 11 %;
- Ваш варіант 0 %
- 19. Як Ви зазвичай завершуєте діалог?
  - першим(-ою) підбиваю підсумки розмови 10 %;
  - дякую за спілкування, виражаючи почуття щодо обговореної теми 67 %;
  - залишаю можливість співрозмовнику завершити розмову 19 %;
  - поступово мало беру участь у розмові і вона сама завершується 6 %;
  - жестами та мімікою зображую, що час уже завершити розмову 3 %.
  - Ваш варіант 1 %.
- 20. Що Ви робите, щоб уникнути пауз протягом діалогу?
  - якщо я не знаю певного слова, я вдаюсь до опису 55 %;
  - якщо я не знаю слова, я прошу викладача перекласти 26 %;

- я завжди користуюсь словником 5 %;
- переходжу на іншу тему, слова з якої мені відомі 19 %;
- Ваш варіант 3 %.
- 21. Чи знаєте Ви свій індивідуальний стиль навчання?
  - так 41 %;
  - ні 59 %;
  - Ваш варіант відповіді -0 %.
- 22. Як Ви вважаєте, Ви вмієте визначати свій індивідуальний стиль навчання?
  - − так 33 %;
  - ні 67 %;
  - Ваш варіант відповіді 0 %.

23. До якого типу користувача іноземною мовою (language learner) Ви належите?

- візуальному 53 %;
- аудіальному 47 %;
- тактильному 5 %;
- досвідно-емоційному 33 %;
- аналітичному 12 %;
- діяльнісно-орієнтованому 10 %;
- когнітивно-абстрактному 9 %;
- комунікативно-кооперативному 27 %.

24. Чи допомає, на Вашу думку, Вам знання свого індивідуального стилю навчання в оволодінні ІМ?

- − так 68 %;
- − ні 32 %;
- Ваш варіант відповіді 0 %.
- 25. Як Ви користуєтесь своїм індивідуальним стилем навчання?
  - добираю вправи, які підходять для мого стилю 11 %;
  - виконую лише ті вправи, які я здатен(-а) виконати 9 %;
  - систематично повторюю засвоєний новий матеріал 33 %;
  - доволі часто користуюся словником 31 %;
  - виписую незнайомі слова та читаю їх вголос 34 %;
  - знаходжу різноматні асоціації до слів, щоб запам'ятати їх 52 %;
  - ніколи над цим не замислююсь 7 %;
  - Ваш варіант відповіді 2 %.
- 26. Чи вмієте Ви оцінювати свій рівень набутих знань з ІМ?
  - − так − 18 %;

− ні − 46 %;

- не замислююсь над цим 34 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.

27. Чи вміння оцінювати свій рівень Вам стає у пригоді під час навчального процесу?

- − так 27 %;
- − ні 68 %;
- Ваш варіант відповіді 5 %.

28. Чи подобаються Вам завдання, що пропонуються у підручниках/ посібниках (на заняттях з ІМ) для цікавого вивчення мови? (напр. вивчати закономірності мови, які допомагають систематизувати знання)

- так 56 %;
- − ні − 43 %;
- Ваш варіант відповіді 1 %.

29. Як Ви вважаєте, чи достатня кількість вправ, для того щоб успішно спілкуватися?

- ні 55 %;
- − так 43 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.

30. Яким вправам Ви надаєте перевагу, аби вдосконалити навики успішного спілкування?

- вивчаю відповідні кліше 46 %;
- користуюсь схемами діалогу 25 %;
- практикуюсь у дефініціях 29 %;
- використовую мову тіла, аби пояснити певні слова, яких не знаю 12 %;
- Ваш варіант відповіді 16 %.

31. Як Ви самі оцінюєте рівень сформованості своєї навчально-стратегічної компетентності?

- «5» відмінно 5 %;
- «4» добре 58 %;
- «3» задовільне 31 %;
- «2» незадовільно 6 %.

Достовірність та об'єктивність отриманих даних була перевірена за допомогою методів математичних підрахунків.

Додаток Б

Результати анкетування викладачів з

«Виявлення труднощів у майбутніх вчителів

під час використання навчальних та комунікативних стратегій

на заняттях з практичного курсу англійської мови

на 1-2 курсах навчання в процесі опитування викладачів»

Місце проведення: Київський національний лінгвістичний університет Спеціальність: Мова та література

Дата проведення: 2011–2013 н.р.

Кількість викладачів, які брали участь в анкетуванні: 14 викладачів

Мета анкетування: вивчити процес формування навчально-стратегічної компетентності в процесі діалогічного мовлення на заняттях з практичного курсу англійської мови на 1–2 курсах та виявити труднощі, які виникають під час спілкування.

Результати анкетування:

1. Що, на Вашу думку, має входити до складу «навчально-стратегічної компетентності» у діалогічному мовленні?

- -здатність користувача іноземної мови учитись самостійно та здобувати нові знання 57 %;
- -наявність поведінки, планів, техніки, свідомих розумових операцій, техніки вирішення проблем 28 %;
- -сукупність вчинків та дій, що поєднуються для здобуття перемоги 21 %;
- -здатність користувача іноземної мови стратегічно планувати вивчення нових лексичних одиниць, опанування певного матеріалу 14 %;
- -мистецтво планування та координування заради досягнення мети 28 %;
- -здібність студента компенсувати в процесі спілкування недостатність мовних знань 50 %;

-Ваш варіант – 0 %.

2. Як часто, на Вашу думку, студенти спілкуються англійською мовою за межами навчальної аудиторії?

-раз на день – 14 %;

-раз на тиждень – 21 %;

-раз на місяць - 35 %;

-ніколи – 7 %;

-Ваш варіант – 7 %.

3. Де на Вашу думку переважно спілкується студент англійською мовою?

-вдома – 0 %;

- -по телефону 7 %;
- -засобами мережі інтернет 78 %;
- -проживаючи з студентами по обміну 0 %;
- -у громадських місцях 14 %;
- -на заняттях з практики англійської мови 78 %;
- -Ваш варіант 0 %.
- 4. Які труднощі Ви помічаєте у студентів під час їхнього спілкування?
  - -труднощі при розпочинанні, підтримці та завершенні простої розмови на знайому чи цікаву для них тему 36 %;
  - -трудність брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми, завжди потребує, щоб його співрозмовник додатково уточнив висловлення своєї думки 0 %;
  - -трудність виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми – 36 %;
  - -трудність без підготовки брати участь у діалогах на знайомі йому теми, пояснювати у чому суть проблеми 36 %;
  - -трудність обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям 21 %;
  - -Ваш варіант 7 %.

5. Визначте наскільки легко чи важко студентам вдається спілкування. 5.1 Розпочати, підримати та завершети просту розмову на знайому чи цікаву

для них тему;

-легко – 22 %;

- -достатньо легко 0 %;
- -помірно 50 %;
- -достатньо складно 14 %;
- -складно 14 %.

5.2 Брати участь у розмові чи дискусії на знайомі студентові теми;

- -легко 0 %;
- -достатньо легко 50 %;
- -помірно 50 %;
- -достатньо складно 0 %;

-складно – 0 %.

5.3 Виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми;

- -легко 0 %;
- -достатньо легко 14 %;
- -помірно 27 %;
- -достатньо складно 29 %;
- -складно 30 %.

5.4 Без підготовки брати участь у діалогах на знайомі теми, пояснювати у чому суть проблеми;

-легко – 14 %;

-достатньо легко – 7 %;

-помірно – 36 %;

-достатньо складно – 29 %;

-складно – 14 %.

5.5 Обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям;

- -легко 7 %;
- -достатньо легко 43 %;
- -помірно 36 %;
- -достатньо складно 14 %;
- -складно 0 %.

6. Чи помічають студенти власні помилки у своєму мовленні?

- -так 21 %;
- -ні 79 %.
- 7. Які типові помилки вони роблять? Граматичні:
- -недотримання правил вживання часів 100 %;
- -неправильний порядок слів 71 %;
- -неправильне утворення питальних і заперечних речень 36 %;
- –порушення вживання пасивного стану – 57 %;
- -змішування форм окремих неправильних дієслів – 29 %;
- -неправильний вибір форми дієслова 21 %;
- -неправильне вживання прислівників і прикметників 21 %;
- -неправильний порядок прикметників у реченні – 0 %;
- -неправильне вживання присвійного відмінка іменника – 14 %;
- -неправильне вживання займенників 29 %;
- -вживання калькованих структур з рідної мови 50 %.
  - Лексичні:
- -неправильний вибір синонімів 43 %;

 -незнання семантики лексичних одиниць – 36 %;

- -невміння правильно поєднувати лексичні одиниці 43 %; Фонетичні:
- -неправильна дискримінація звукових одиниць 36 %;
- –нечітка, неправильна артикуляція, інтонація та висота тону – 79 %;
- -неправильне співвіднесення
   звукового та графічного образів
   мовних і мовленнєвих одиниць –
   36 %.

-Ваш варіант – 7 %.

8. Якщо студенти помічають помилки, яким чином вони їх виправляють?

-Ваш варіант - 36 %

9. Чи достатньо, на Вашу думку, часу приділяється для формування навчальностратегічної компетентності у діалогічному мовленні на заняттях з практики англійської мови?

-так – 43 %;

-ні — 57 %.

10. Чи вважаєте Ви за необхідне формування навчально-стратегічної компетентності у ВНЗ?

– так – 100 %;

– ні – 0 %.

11. На якому ступені підготовки бакалаврів Ви вважаєте за доцільне формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні?

-на першому курсі – 72 %;

-на другому курсі – 36 %;

-на третьому курсі – 21 %;

-на четвертому курсі – 36 %.

12. На яких саме заняттях, на Вашу думку, доцільно формувати навчальностратегічну компетентність у діалогічному мовленні?

-під час занять з практики англійської мови – 79 %;

-під час лекцій з методики навчання іноземних мов – 0 %;

-під час практичних занять з методики навчання іноземних мов – 50 %.

13. На Вашу думку, формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні є необхідним для підвищення рівня володіння студентами англійської мови?

-так – 100 %;

*−*ні *−* 0 %.

14. Наскільки складно студенту коли у них починається виклад матеріалу з курсів лінгвістичних дисциплін англійською мовою, вони часто відчувають трудність перепитати на англійській мові незрозумілу їм інформацію?

-так – 50 %;

-ні — 50 %.

15. Чи бувало, що під час розмови студенти не могли пояснити співрозмовнику їхньої думку, що призводило до завершення розмови?

-зазвичай так і відбувається – 7 %;

-часто – 50 %;

-рідко – 36 %;

-ніколи – 7 %;

-Ваш варіант – 0 %.

16. Як студенти починають зазвичай діалог?

-розповідають історію, яка зацікавить співрозмовника – 7 %;

-зазвичай задають питання, щоб розпочати розмову – 79 %;

-не люблять розпочинати розмову першими – 21 %;

-Ваш варіант - 0 %

17. Як майбутні учителі ведуть розмову?

-часто просять повторити питання – 14 %;

-зловживають із паузами хезитацій – 7 %;

-відтягуюють час із відповіддю – 29 %;

-беруть активну участь у діалозі – 21 %;

-виражають інтерес до відповідної теми та задають питання – 36 %;

-виражають та відстоюють свою думку - 29 %;

-Ваш варіант - 0 %

18. Як майбутні учителі завершують зазвичай діалог?

-перші підводять підсумки розмови – 7 %;

-дякують за спілкування, виражаючи почуття щодо обговореної теми – 43 %;

-залишають можливість співрозмовнику завершити розмову - 36 %;

-поступово мало беруть участь у розмові і вона сама завершується - 14 %;

-жестами та мімікою зображують, що час уже завершити розмову – 21 %. -Ваш варіант – 0 %.

19. Що роблять студенти, щоб уникнути мовчання протягом діалогу? –якщо не знають певного слова то пояснюють його – 21 %;

-якщо не знають слова, просять викладача перекласти – 79 %;

– користуються словником – 7 %;

-переходять на іншу тему, слова з якої їм відомі – 7 %;

-Ваш варіант – 0 %.

20. Як Ви вважаєте, чи знають студенти свій індивідуальний стиль навчання?

-так – 22 %;

-ні – 71 %;

-Ваш варіант відповіді – 7 %.

21. На Вашу думку, чи вміють студенти визначати свій індивідуальний стиль навчання?

-так – 14 %;

-ні – 79 %;

-Ваш варіант відповіді – 7 %.

22. Визначте доцільність включення завдання для визначення індивідуального стилю навчання студентів на заняттях іноземної мови?

-так – 36 %;

-варто обов'язково – 21 %;

-не варто – 21 %;

-зайва витрата часу – 22 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

23. Як Ви вважаєте, чи вміють студенти оцінювати свій рівень набутих знань з ІМ?

-так – 7 %; -ні – 21 %; -не всі студенти – 65 %;

-це є проблемою для студентів – 0 %;

-Ваш варіант відповіді – 7 %.

24. За Вашими спостереженнями чи вміння оцінювати власний рівень володіння ІМ є корисним для студентів?

-так – 93 %;

*−*ні *−* 0 %;

-Ваш варіант відповіді – 7 %.

25. Які завдання Ви пропонуєте студентам для формування навчальностратегічної компетентності?

-заучування мовленнєвих кліше – 43 %;

-перефразування речення аби заповнити прогалини у володінні ІМ – 43 %;

-прохання пояснити незрозумілу фразу - 57 %;

-як виграти час, щоб дати влучну відповідь – 7 %;

-розвиток умінь вічливо перебити, виразити інтерес або власну думку – 29 %;

-обмін інформацією із співрозмовником – 43 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

26. Як Ви оцінюєте загальний рівень сформованості навчально-стратегічної компетентності у майбутніх учителів?

-«5» – відмінно – 0 %;

-«4» – добре – 31 %;

-«3» – задовільне – 67 %;

-«2» - незадовільно - 2 %.

Достовірність та об'єктивність отриманих даних була перевірена за допомогою методів математичних підрахунків.

Додаток В

Результати анкетування студентів з

«Виявлення труднощів у майбутніх вчителів

у процесі використання навчальних та комунікативних стратегій

під час занять з практичного курсу англійської мови

на 1-2 курсах навчання»

Місце проведення: Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Спеціальність: Мова та література

Дата проведення: 2011–2013 н.р.

Кількість студентів, які брали участь в анкетуванні: 107 студентів

Мета анкетування: вивчити процес формування навчально-стратегічної компетентності в процесі діалогічного мовлення на заняттях з практичного курсу англійської мови на 1–2 курсах та виявити труднощі, які виникають під час спілкування.

Результати анкетування:

- 1. Як часто Ви спілкуєтесь англійською мовою?
  - -раз на день 68 %;
  - -раз на тиждень 12 %;
  - -раз на місяць 5 %;
  - -ніколи 0 %;
  - -Ваш варіант 10 %.
- 2. Де Ви переважно спілкуєтесь англійською мовою?
  - -вдома 9 %;
  - -у громадських місцях 14 %;
  - -по телефону 12 %;
  - -засобами мережі Інтернет 46 %;
  - -проживаючи зі студентами по обміну 8 %;
  - -на заняттях з практики англійської мови 76 %;
  - -Ваш варіант 0 %.
- 3. На які теми Ви любите спілкуватись?
  - -музика 58 %;
  - -спорт 19 %;
  - -соціальні мережі 42 %;
  - -кіно 69 %;
  - -театр 13 %;
  - -мода 34 %;
  - -навчання 36 %;
  - -Ваш варіант 11 %.
- 4. Коли Ви спілкуєтесь, які труднощі Ви відчуваєте?

- -труднощі при розпочинанні, підримці та завершенні простої розмови на знайому чи цікаву для мене тему 15 %;
- -трудність брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми, завжди потребую, щоб мій співрозмовник додатково уточнив висловлення своєї думки – 8 %;
- -трудність виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми 31 %;
- -трудність без підготовки брати участь у діалогах на знайомі мені теми, пояснювати у чому суть проблеми 22 %;
- -трудність обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям 19 %;
- -Ваш варіант 17 %.
- 5. Визначте, наскільки легко чи важко Вам вдається розмова.
  - 5.1 Розпочати, підримати та завершети просту розмову на знайому чи цікаву для мене тему;
  - -легко 29 %;
  - -достатньо легко 43 %;
  - -помірно 25 %;
  - -достатньо складно 3 %;
  - -складно 0 %.

5.2 Брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми;

- -легко 33 %;
- -достатньо легко 44 %;
- -помірно 19 %;
- -достатньо складно 3 %;
- -складно 1 %.
- 5.3 Виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми;
- -легко 25 %;
- -достатньо легко 29 %;
- -помірно 41 %;
- -достатньо складно 5 %;
- -складно 0 %.
- 5.4 Без підготовки брати участь у діалогах на знайомі теми, пояснювати у чому суть проблеми;
- -легко 16 %;
- -достатньо легко 28 %;
- -помірно 43 %;
- -достатньо складно 13 %;
- -складно 0 %.
- 5.5 Обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям;
- -легко 26 %;

-достатньо легко – 38 %; -помірно – 28 %; -достатньо складно – 5 %; -складно – 3 %. 6. Чи помічаєте Ви помилки у своєму мовленні? -так – 69 %; – ні – 31 %. 7. Які типові помилки Ви робите? Граматичні: -незнання семантики лексичних -недотримання правил вживання одиниць – 28 %; часів – 46 %; -невміння правильно поєднувати лексичні одиниці – 10 %; -неправильний порядок слів – 33 %; -неправильне утворення питальних і Фонетичні: заперечних речень – 13 %; - неправильна дискримінація звуко вих одиниць – 22 %; -порушення вживання пасивного стану – 7 %; - нечітка, неправильна -змішування форм окремих артикуляція, інтонація та висота тону – 57 %; неправильних дієслів – 25 %; - неправильне співвіднесення -неправильний вибір форми дієслова звукового та графічного образів -5%; мовних і мовленнєвих одиниць – -неправильне вживання прислівників 9 %. і прикметників – 27 %; - Ваш варіант – 0 %. -неправильний порядок прикметників 8. Якщо помічаєте помилки, яким у реченні – 12 %; чином їх виправляєте? -неправильне вживання присвійного запитую правильну відповідь – _ відмінка іменника – 6 %; 17 %; -неправильне вживання займенників повторюю речення із правильною _ -3%;відповіддю – 88 %; -вживання калькованих структур з записую правильний варіант – _ рідної мови – 34 %. 24 %; Лексичні: перефразовую – 49 %; -неправильний вибір синонімів – 17 %; _ - Ваш варіант - 1 %. 9. Що, на Вашу думку, розуміється під терміном «навчально-стратегічна компетентність»? - здібність учитись самостійно та здобувати нові знання – 18 %;

– здібність компенсувати в процесі спілкування недостатність мовних знань – 24 %;

– здібність стратегічно планувати вивчення нових лексичних одиниць, опанування певного матеріалу – 57 %;

- Ваш варіант – 1 %.

10. Чи достатньо, на Вашу думку, часу приділяється для формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні на заняттях з практики англійської мови?

− так − 37 %;

– ні – 63 %.

11. Чи вважаєте Ви за необхідне формування навчально-стратегічної компетентності у ВНЗ?

- − так 88 %;
- ні 12 %.

12. На якому ступені підготовки бакалаврів Ви вважаєте за доцільне формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні?

- на першому курсі 33 %;
- на другому курсі 47 %;
- на третьому курсі 15 %;
- на четвертому курсі 9 %.

13. На яких саме заняттях, на Вашу думку, доцільно формувати навчальностратегічну компетентність у діалогічному мовленні?

- під час занять з практики англійської мови 82 %;
- під час лекцій з методики навчання іноземних мов 12 %;
- під час практичних занять з методики навчання іноземних мов 34 %.

14. На Вашу думку, формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні є необхідним для підвищення рівня володіння англійською мовою?

- так 76 %;
- ні 24 %.

15. Чи Ви відчуваєте трудність перепитати англійською мовою незрозумілу Вам інформацію на лекціях з курсів лінгвістичних дисциплін англійською мовою?

- так 74 %;
- − ні − 26 %.

15.1 Яким чином Ви її долаєте?

- Ваш варіант - 8 %.

16. Чи траплялось, що під час розмови Ви не могли пояснити співрозмовнику свою думку, що призводило до завершення розмови?

- зазвичай так і відбувається 17 %;
- часто 61 %;
- рідко 19 %;
- ніколи 3 %;
- Ваш варіант 0 %.
- 17. Як Ви починаєте зазвичай діалог?
  - розповідаю історію, яка зацікавить співрозмовника 44 %;
  - я зазвичай запитую, щоб розпочати розмову 38 %;
  - я не люблю розпочинати розмову першим(-ою) 19 %;
  - Ваш варіант 5 %.

18. Якщо Ви стикаєтесь із певною трудністю під час спілкування, які техніки Ви використовуєте для подолання труднощів?

- часто прошу повторити питання – 43 %;

- прошу пояснити незнайомі слова, вирази, тощо 59 %
- відтягую час відповіді 8 %;
- беру активну участь у діалозі 23 %;
- виражаю інтерес до відповідної теми та задаю питання 33 %;
- виражаю та відстоюю свою думку 19 %;
- Ваш варіант -0 %
- 19. Як Ви завершуєте зазвичай діалог?
  - першим(-ою) підводжу підсумки розмови 12 %;
  - дякую за спілкування, виражаючи почуття щодо обговореної теми 72 %;
  - залишаю можливість співрозмовнику завершити розмову 21 %;
  - поступово мало беру участь у розмові і вона сама завершується 8 %;
  - жестами та мімікою зображую, що час уже завершити розмову 6 %.
  - Ваш варіант 1 %.
- 20. Що Ви робите, щоб уникнути пауз протягом діалогу?
  - якщо я не знаю певного слова я вдаюсь до опису 67 %;
  - якщо я не знаю слова, я прошу викладача перекласти 34 %;
  - я завжди користуюсь словником 9 %;
  - переходжу на іншу тему, слова з якої мені відомі 17 %;
  - Ваш варіант 2 %.
- 21. Чи знаєте Ви свій індивідуальний стиль навчання?
  - так 38 %;
  - ні 62 %;
  - Ваш варіант відповіді -0 %.
- 22. Як Ви вважаєте, Ви вмієте визначати свій індивідуальний стиль навчання?
  - так 41 %;
  - − ні 59 %;
  - Ваш варіант відповіді 0 %.
- 23. До якого типу користувача іноземною мовою (language learner) Ви належите?
  - візуальному 60 %;
  - аудіальному 39 %;
  - тактильному 7 %;
  - досвідно-емоційному 26 %;
  - аналітичному 15 %;
  - діяльнісно-орієнтованому 9 %;
  - когнітивно-абстрактному 9 %;
  - комунікативно-кооперативному 33 %.

24. На Вашу думку, допомає Вам знання свого індивідуального стилю навчання при оволодінні ІМ?

- так 56 %;
- ні 44 %;
- Ваш варіант відповіді 0 %.
- 25. Як Ви користуєтесь своїм індивідуальним стилем навчання?
  - добираю вправи, які підходять для мого стилю 0 %;

- виконую лише ті вправи, які я здатен(-а) виконати 13 %;
- систематично повторюю засвоєний новий матеріал 42 %;
- досить часто користуюся словником 28 %;
- виписую незнайомі слова та читаю їх вголос 38 %;
- знаходжу різноматні асоціації до слів, щоб запам'ятати їх 49 %;
- ніколи над цим не задумуюсь 6 %;
- Ваш варіант відповіді 3 %.

26. Чи вмієте Ви оцінювати свій рівень набутих знань з IM?

- − так 22 %;
- − ні 46 %;
- не задумуюсь над цим 29 %;
- Ваш варіант відповіді 3 %.

27. Чи вміння оцінювати свій рівень Вам стає у пригоді під час навчального процесу?

- − так 33 %;
- ні 64 %;
- Ваш варіант відповіді 3 %.

28. Чи подобаються Вам завдання, що пропонуються у підручниках/ посібниках (на заняттях з ІМ) для цікавого вивчення мови? (напр. вивчати закономірності мови, які допомагають систематизувати знання)

- так 63 %;
- − ні 35 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.

29. Як Ви вважаєте, чи достатня кількість вправ для того, щоб успішно спілкуватися?

- ні 61 %;
- так 37 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.

30. Яким вправам Ви надаєте перевагу аби удосконалити навики успішного спілкування?

- вивчаю відповідні кліше 37 %;
- користуюсь схемами діалогу 23 %;
- практикуюсь у дефініціях 36 %;
- використовую мову тіла, аби пояснити певні слова, яких не знаю 17 %;
- Ваш варіант відповіді 22 %.

31. Як Ви самі оцінюєте рівень сформованості своєї навчально-стратегічної компетентності?

- «5» відмінно 7 %;
- «4» добре 59 %;
- «3» задовільне 25 %;
- «2» незадовільно 9 %.

Достовірність та об'єктивність отриманих даних була перевірена за допомогою методів математичних підрахунків.

Додаток Г

Результати анкетування викладачів з

«Виявлення труднощів у майбутніх вчителів

при використанні навчальних та комунікативних стратегій

на заняттях з практичного курсу англійської мови

на 1-2 курсах навчання при опитуванні викладачів»

Місце проведення: Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Спеціальність: Мова та література

Дата проведення: 2011 – 2013 н.р.

Кількість викладачів, які брали участь в анкетуванні: 26 викладачів

Мета анкетування: вивчити процес формування навчально-стратегічної компетентності в процесі діалогічного мовлення на заняттях з практичного курсу англійської мови на 1-2 курсах та виявити труднощі, які виникають під час спілкування.

Результати анкетування:

1. Що на Вашу думку, має входити до складу «навчально-стратегічної компетентності» у діалогічному мовленні?

- -здібність користувача іноземної мови учитись самостійно та здобувати нові знання 49 %;
- -наявність поведінки, планів, техніки, свідомих розумових операцій, техніки вирішення проблем 24 %;
- -сукупність вчинків та дій, що поєднуються для здобуття перемоги 19 %;
- -здібність користувача іноземної мови стратегічно планувати вивчення нових лексичних одиниць, опанування певного матеріалу 18 %;

-мистецтво планування та координування заради досягнення мети – 33 %;

-здібність студента компенсувати в процесі спілкування недостатність мовних знань – 48 %;

-Ваш варіант – 0 %.

2. Як часто на Вашу думку студенти спілкуються англійською мовою за межами навчальної аудиторії?

-раз на день – 24 %;

- -раз на тиждень 20 %;
- -раз на місяць 29 %;

-ніколи – 9 %;

- -Ваш варіант 6 %.
- 3. Де на Вашу думку переважно спілкується студент англійською мовою?

-вдома – 0 %;

-по телефону – 9 %;

-засобами мережі інтернет - 89 %;

- -проживаючи з студентами по обміну 2 %;
- -у громадських місцях 23 %;
- -на заняттях з практики англійської мови 91 %;
- -Ваш варіант 0 %.
- 4. Які труднощі Ви помічаєте у студентів під час їхнього спілкування?
  - -труднощі при розпочинанні, підтримці та завершенні простої розмови на знайому чи цікаву для них тему 42 %;
  - -трудність брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми, завжди потребує, щоб його співрозмовник додатково уточнив висловлення своєї думки 7 %;
  - -трудність виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми 24 %;
  - -трудність без підготовки брати участь у діалогах на знайомі йому теми, пояснювати у чому суть проблеми 41 %;
  - -трудність обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям 33 %;
  - -Ваш варіант 3 %.
- 5. Визначте, наскільки легко чи важко студентам вдається спілкування.
  - 5.1 Розпочати, підримати та завершети просту розмову на знайому чи цікаву для них тему;
  - -легко 19 %;
  - -достатньо легко 7 %;
  - -помірно 61 %;
  - -достатньо складно 3 %;
  - -складно 10 %.
    - 5.2 Брати участь у розмові чи дискусії на знайомі студентові теми;
  - -легко 3 %;
  - -достатньо легко 38 %;
  - -помірно 15 %;
  - -достатньо складно 44 %;
  - -складно 0 %.

5.3 Виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми;

```
-легко – 4 %;
```

- -достатньо легко 12 %;
- -помірно 19 %;
- -достатньо складно 23 %;
- -складно 42 %.

5.4 Без підготовки брати участь у діалогах на знайомі теми, пояснювати у чому суть проблеми;

- -легко 11 %;
- -достатньо легко 9 %;

-помірно – 30 %;

- -достатньо складно 38 %;
- -складно 12 %.

5.5 Обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям:

-легко – 8 %;

-достатньо легко – 42 %;

-помірно – 28 %;

-достатньо складно – 22 %;

-складно – 0 %.

6. Чи помічають студенти власні помилки у своєму мовленні?

-так – 17 %;

-ні — 83 %.

- 7. Які типові помилки вони роблять? Граматичні:
- -недотримання правил вживання часів 92 %;
- -неправильний порядок слів 69 %;
- -неправильне утворення питальних і заперечних речень 41 %;
- -порушення вживання пасивного стану – 53 %;
- -змішування форм окремих неправильних дієслів – 23 %;
- -неправильний вибір форми дієслова 19 %;
- -неправильне вживання прислівників і прикметників – 23 %;
- -неправильний порядок прикметників у реченні – 2 %;
- -неправильне вживання присвійного відмінка іменника – 16 %;

- -вживання калькованих структур з рідної мови – 48 %. *Лексичні:*
- -неправильний вибір синонімів 55 %;
- -незнання семантики лексичних одиниць 29 %;
- -невміння правильно поєднувати лексичні одиниці 41 %; Фонетичні:
- -неправильна дискримінація звукових одиниць – 34 %;
- -нечітка, неправильна артикуляція, інтонація та висота тону – 81 %;
- -неправильне співвіднесення
   звукового та графічного образів
   мовних і мовленнєвих одиниць –
   29 %.
- -неправильне вживання займенників 26 %;
  - -Ваш варіант 5 %.
  - 8. Якщо студенти помічають помилки, яким чином вони їх виправляють? -Ваш варіант – 28 %

9. Чи достатньо, на Вашу думку, часу приділяється для формування навчальностратегічної компетентності у діалогічному мовленні на заняттях з практики англійської мови?

-так – 47 %; -ні – 53 %. 10. Чи вважаєте Ви за необхідне формування навчально-стратегічної компетентності у ВНЗ?

- так – 100 %;

- ні − 0 %.

11. На якому ступені підготовки бакалаврів Ви вважаєте за доцільне формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні?

-на першому курсі – 57 %;

-на другому курсі – 28 %;

-на третьому курсі – 32 %;

-на четвертому курсі – 46 %.

12. На яких саме заняттях, на Вашу думку, доцільно формувати навчальностратегічну компетентність у діалогічному мовленні?

-під час занять з практики англійської мови - 68 %;

-під час лекцій з методики навчання іноземних мов - 6 %;

-під час практичних занять з методики навчання іноземних мов – 42 %.

13. На Вашу думку, формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні є необхідним для підвищення рівня володіння студентами англійської мови?

-так – 100 %;

-ні – 0 %.

14. Наскільки складно студенту коли у них починається виклад матеріалу з курсів лінгвістичних дисциплін англійською мовою, вони часто відчувають трудність перепитати на англійській мові незрозумілу їм інформацію?

-так – 57 %;

-ні – 43 %.

15. Чи бувало, що під час розмови студенти не могли пояснити співрозмовнику їхньої думку, що призводило до завершення розмови?

-зазвичай так і відбувається - 9 %;

-часто – 48 %;

-рідко – 39 %;

-ніколи – 4 %;

-Ваш варіант – 0 %.

16. Як студенти починають зазвичай діалог?

-розповідають історію, яка зацікавить співрозмовника - 9 %;

-зазвичай задають питання, щоб розпочати розмову – 63 %;

-не люблять розпочинати розмову першими – 28 %;

-Ваш варіант – 0 %

17. Як майбутні учителі ведуть розмову?

-часто просять повторити питання – 16 %;

-зловживають із паузами хезитацій – 5 %;

-відтягуюють час із відповіддю – 31 %;

-беруть активну участь у діалозі – 19 %;

-виражають інтерес до відповідної теми та задають питання – 38 %;

-виражають та відстоюють свою думку – 31 %;

-Ваш варіант - 0 %

18. Як майбутні вчителі зазвичай завершують діалог?

-перші підводять підсумки розмови – 12 %;

-дякують за спілкування, виражаючи почуття щодо обговореної теми - 39 %;

-залишають можливість співрозмовнику завершити розмову – 44 %;

-поступово мало беруть участь у розмові і вона сама завершується - 18 %;

-жестами та мімікою зображують, що час уже завершити розмову – 27 %.

-Ваш варіант – 0 %.

19. Що роблять студенти, щоб уникнути мовчання протягом діалогу?

-якщо не знають певного слова то пояснюють його – 17 %;

-якщо не знають слова, просять викладача перекласти – 81 %;

- користуються словником – 12 %;

-переходять на іншу тему, слова з якої їм відомі – 12 %;

-Ваш варіант – 0 %.

20. Як Ви вважаєте, чи знають студенти свій індивідуальний стиль навчання? -так – 16 %;

*−*ні – 78 %;

-Ваш варіант відповіді – 6 %.

21. На Вашу думку, чи вміють студенти визначати свій індивідуальний стиль навчання?

-так – 12 %;

-ні — 83 %;

-Ваш варіант відповіді – 5 %.

22. Визначте доцільність включення завдання для визначення індивідуального стилю навчання студентів на заняттях іноземної мови?

-так – 44 %;

-варто обов'язково – 14 %;

-не варто – 18 %;

-зайва витрата часу – 24 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

23. Як Ви вважаєте, чи вміють студенти оцінювати свій рівень набутих знань з IM?

-так – 12 %;

-ні – 19 %;

-не всі студенти – 53 %;

-це є проблемою для студентів – 4 %;

-Ваш варіант відповіді – 12 %.

24. За Вашими спостереженнями чи вміння оцінювати власний рівень володіння ІМ є корисним для студентів?

-так – 97 %;

-ні – 0 %;

-Ваш варіант відповіді – 3 %.

25. Які завдання Ви пропонуєте студентам для формування навчальностратегічної компетентності?

- заучування мовленнєвих кліше 56 %;
- перефразування речення аби заповнити прогалини у володінні IM 36 %;
- прохання пояснити незрозумілу фразу 68 %;
- як виграти час, щоб дати влучну відповідь 12 %;
- розвиток умінь вічливо перебити, виразити інтерес або власну думку 19 %;
- обмін інформацією із співрозмовником 38 %;
- Ваш варіант відповіді 0 %.

26. Як Ви оцінюєте загальний рівень сформованості навчально-стратегічної компетентності у майбутніх учителів?

- -«5» відмінно 0 %;
- -«4» добре 22 %;
- -«3» задовільне 74 %;
- -«2» незадовільно 4 %.

Достовірність та об'єктивність отриманих даних була перевірена за допомогою методів математичних підрахунків.

Додаток Д

Результати анкетування студентів з

«Виявлення труднощів у майбутніх вчителів

при використанні навчальних та комунікативних стратегій

під час занять з практичного курсу англійської мови

на 1-2 курсах навчання»

Місце проведення: Чернігівський національний університет імені Т. Г. Шевченка Спеціальність: Мова та література

Дата проведення: 2011 – 2013 н.р.

Кількість студентів, які брали участь в анкетуванні: 50 студентів

Мета анкетування: вивчити процес формування навчально-стратегічної компетентності в процесі діалогічного мовлення на заняттях з практичного курсу англійської мови на 1-2 курсах та виявити труднощі, які виникають під час спілкування.

Результати анкетування:

- 1. Як часто Ви спілкуєтесь англійською мовою?
  - -раз на день 71 %;
  - -раз на тиждень 16 %;
  - -раз на місяць 0 %;
  - -ніколи 0 %;

```
-Ваш варіант – 13 %.
```

2. Де Ви переважно спілкуєтесь англійською мовою?

```
-вдома – 6 %;
```

```
-у громадських місцях – 0 %;
```

```
-по телефону - 10 %;
```

```
-засобами мережі Інтернет - 32 %;
```

- -проживаючи зі студентами по обміну 0 %;
- -на заняттях з практики англійської мови 14 %;
- -Ваш варіант 7 %.
- 3. На які теми Ви любите спілкуватись?
  - -музика 28 %; -спорт - 30 %; -соціальні мережі - 57 %; -кіно - 72 %; -театр - 8 %; -мода - 20 %; -навчання - 30 %;

-Ваш варіант – 0 %.

- 4. Коли Ви спілкуєтесь, які труднощі Ви відчуваєте?
  - -труднощі при розпочинанні, підримці та завершенні простої розмови на знайому чи цікаву для мене тему 12 %;
  - -трудність брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми, завжди потребую, щоб мій співрозмовник додатково уточнив висловлення своєї думки 18 %;
  - -трудність виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми 20 %;
  - -трудність без підготовки брати участь у діалогах на знайомі мені теми, пояснювати у чому суть проблеми 44 %;
  - -трудність обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям 24 %;
  - -Ваш варіант 14 %.
- 5. Визначте на скільки легко чи важко Вам вдається розмова.
  - 5.1 Розпочати, підримати та завершети просту розмову на знайому чи цікаву для мене тему;
  - -легко 12 %;
  - -достатньо легко 30 %;
  - -помірно 52 %;
  - -достатньо складно 4 %;
  - -складно 2 %.
  - 5.2 Брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми;
  - -легко 16 %;
  - -достатньо легко 42 %;
  - -помірно 38 %;
  - -достатньо складно 0 %;
  - -складно 4 %.
  - 5.3Виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми;
    - -легко 14 %;
    - -достатньо легко 34 %;
    - -помірно 34 %;
    - -достатньо складно 10 %;
  - -складно 8 %.
  - 5.4Без підготовки брати участь у діалогах на знайомі теми, пояснювати у чому суть проблеми;
    - -легко 8 %;

-достатньо легко – 26 %; -помірно – 46 %; -достатньо складно – 16 %; -складно – 4 %. 5.5Обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям; -легко – 10 %; -достатньо легко – 44 %; -помірно – 36 %; -достатньо складно – 6 %; -складно – 4 %. 6. Чи помічаєте Ви помилки у своєму мовленні? -так – 90 %; -ні – 10 %. 7. Які типові помилки Ви робите? Граматичні: -вживання калькованих структур з -недотримання правил вживання рідної мови – 12 %. часів – 37 %; Лексичні: -неправильний порядок слів – 38 %; -неправильний вибір синонімів - 6 %; -неправильне утворення питальних і -незнання семантики лексичних заперечних речень – 6 %; одиниць – 28 %; -порушення вживання пасивного -невміння правильно поєднувати лексичні одиниці – 22 %; стану – 18 %; -змішування форм окремих Фонетичні: неправильних дієслів – 10 %; -неправильна дискримінація звуков их одиниць – 20 %; -неправильний вибір форми дієслова -26%;-нечітка, неправильна -неправильне вживання прислівників артикуляція, інтонація та висота тону – 44 %; і прикметників – 6 %; -неправильне співвіднесення -неправильний порядок прикметників звукового та графічного образів у реченні – 12 %; мовних і мовленнєвих одиниць --неправильне вживання присвійного 12 %. відмінка іменника – 6 %; -неправильне вживання займенників -0%;-Ваш варіант – 4 %. 8. Якщо помічаєте помилки, яким чином їх виправляєте?

- запитую правильну відповідь - 30 %;

- повторюю речення із правильною відповіддю - 66 %;

- записую правильний варіант 14 %;
- перефразовую 26 %;
- Ваш варіант 0 %.

9. Що на Вашу думку, розуміється під терміном «навчально-стратегічна компетентність»?

- здібність учитись самостійно та здобувати нові знання – 14 %;

– здібність компенсувати в процесі спілкування недостатність мовних знань – 20 %;

– здібність стратегічно планувати вивчення нових лексичних одиниць, опанування певного матеріалу – 66 %;

- Ваш варіант - 0 %.

10. Чи достатньо, на Вашу думку, часу приділяється для формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні на заняттях з практики англійської мови?

- так – 90 %;

– ні – 10 %.

11. Чи вважаєте Ви за необхідне формування навчально-стратегічної компетентності у ВНЗ?

- так – 100 %;

– ні – 0 %.

12. На якому ступені підготовки бакалаврів Ви вважаєте за доцільне формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні?

на першому курсі – 52 %;

на другому курсі – 38 %;

- на третьому курсі 20 %;
- на четвертому курсі 6 %.

13. На яких саме заняттях, на Вашу думку, доцільно формувати навчальностратегічну компетентність у діалогічному мовленні?

- під час занять з практики англійської мови - 66 %;

- під час лекцій з методики навчання іноземних мов – 10 %;

- під час практичних занять з методики навчання іноземних мов – 36 %.

14. На Вашу думку, формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні є необхідним для підвищення рівня володіння англійською мовою?

- так – 96 %;

– ні–4%.

15. Чи Ви відчуваєте трудність перепитати англійською мовою незрозумілу Вам інформацію на лекціях з курсів лінгвістичних дисциплін англійською мовою?

- так 30 %;
- ні 70 %.
- 15.1 Яким чином Ви її долаєте?
  - Ваш варіант 28 %.

16. Чи траплялось, що під час розмови Ви не могли пояснити співрозмовнику свою думку, що призводило до завершення розмови?

- зазвичай так і відбувається 4 %;
- часто 12 %;
- рідко 64 %;
- ніколи 18 %;
- Ваш варіант 2 %.
- 17. Як Ви починаєте зазвичай діалог?
  - розповідаю історію, яка зацікавить співрозмовника 40 %;
  - я зазвичай запитую, щоб розпочати розмову 38 %;
  - я не люблю розпочинати розмову першим(-ою) 22 %;
  - Ваш варіант -0 %.

18. Якщо Ви стикаєтесь із певною трудністю під час спілкування, які техніки Ви використовуєте для подолання труднощів?

- часто прошу повторити питання 44 %;
- прошу пояснити незнайомі слова, вирази, тощо; 56 %
- відтягую час відповіді 4 %;
- беру активну участь у діалозі 10 %;
- виражаю інтерес до відповідної теми та задаю питання 38 %;
- виражаю та відстоюю свою думку 14 %;
- Ваш варіант 0 %
- 19. Як Ви завершуєте зазвичай діалог?
  - першим(-ою) підводжу підсумки розмови 8 %;
- дякую за спілкування, виражаючи почуття щодо обговореної теми 76 %;
  - залишаю можливість співрозмовнику завершити розмову 12 %;
  - поступово мало беру участь у розмові і вона сама завершується 14 %;
  - жестами та мімікою зображую, що час уже завершити розмову 0 %.
  - Ваш варіант -0 %.
- 20. Що Ви робите, щоб уникнути пауз протягом діалогу?
  - якщо я не знаю певного слова я вдаюсь до опису 50 %;

- якщо я не знаю слова, я прошу викладача перекласти 36 %;
- я завжди користуюсь словником 0 %;
- переходжу на іншу тему, слова з якої мені відомі 24 %;
- Ваш варіант -0 %.
- 21. Чи знаєте Ви свій індивідуальний стиль навчання?
  - так 40 %;
  - ні 60 %;
  - Ваш варіант відповіді 0 %.

22. Як Ви вважаєте, Ви вмієте визначати свій індивідуальний стиль навчання?

- так 36 %;
- ні 64 %;
- Ваш варіант відповіді 0 %.

23. До якого типу користувача іноземною мовою (language learner) Ви належите?

- візуальному 38 %;
- аудіальному 12 %;
- тактильному 4 %;
- досвідно-емоційному 28 %;
- аналітичному 4 %;
- діяльнісно-орієнтованому 14 %;
- когнітивно-абстрактному 2 %;
- комунікативно-кооперативному 34 %.

24. На Вашу думку, допомає Вам знання свого індивідуального стилю навчання при оволодінні ІМ?

- так 68 %;
- − ні − 30 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.
- 25. Як Ви користуєтесь своїм індивідуальним стилем навчання?
  - підбираю вправи, які підходять для мого стилю 16 %;
  - виконую лише ті вправи, які я здатен(-а) виконати 20 %;
  - систематично повторюю засвоєний новий матеріал 30 %;
  - досить часто користуюся словником 22 %;
  - виписую незнайомі слова та читаю їх вголос 24 %;
  - знаходжу різноматні асоціації до слів, щоб запам'ятати їх 36 %;
  - ніколи над цим не задумуюсь 12 %;
  - Ваш варіант відповіді 0 %.
- 26. Чи вмієте Ви оцінювати свій рівень набутих знань з ІМ?
  - так 54 %;
  - − ні 20 %;
  - не задумуюсь над цим 26 %;
  - Ваш варіант відповіді 0 %.

27. Чи вміння оцінювати свій рівень Вам стає у пригоді під час навчального процесу?

- − так 70 %;
- − ні − 28 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.

28. Чи подобаються Вам завдання, що пропонуються у підручниках/ посібниках (на заняттях з ІМ) для цікавого вивчення мови? (напр. вивчати закономірності мови, які допомагають систематизувати знання)

- так 68 %;
- − ні − 30 %;
- Ваш варіант відповіді 2 %.

29. Як Ви вважаєте, чи достатня кількість вправ, для того щоб успішно спілкуватися?

- − ні − 32 %;
- так 68 %;
- Ваш варіант відповіді 0 %.

30. Яким вправам Ви надаєте перевагу аби удосконалити навики успішного спілкування?

- вивчаю відповідні кліше 18 %;
- користуюсь схемами діалогу 52 %;
- практикуюсь у дефініціях 16 %;
- використовую мову тіла аби пояснити певні слова, яких не знаю 22 %;
- Ваш варіант відповіді 6 %.

31. Як Ви самі оцінюєте рівень сформованості своєї навчально-стратегічної компетентності?

- «5» відмінно 4 %;
- «4» добре 54 %;
- «3» задовільне 40 %;
- «2» незадовільно 2 %.

Достовірність та об'єктивність отриманих даних була перевірена за допомогою методів математичних підрахунків.

Додаток Е

Результати анкетування викладачів з «Виявлення труднощів у майбутніх вчителів при використанні навчальних та комунікативних стратегій під час занять з практичного курсу англійської мови на 1–2 курсах навчання при опитуванні викладачів»

Місце проведення: Чернігівський національний університет імені Т. Г. Шевченка Спеціальність: Мова та література

Дата проведення: 2011 – 2013 н.р.

Кількість викладачів, які брали участь в анкетуванні: 7 викладачів

Мета анкетування: вивчити процес формування навчально-стратегічної компетентності в процесі діалогічного мовлення на заняттях з практичного курсу англійської мови на 1-2 курсах та виявити труднощі, які виникають під час спілкування.

Результати анкетування:

1. Що на Вашу думку, має входити до складу «навчально-стратегічної компетентності» у діалогічному мовленні?

- -здібність користувача іноземної мови учитись самостійно та здобувати нові знання 14 %;
- -наявність поведінки, планів, техніки, свідомих розумових операцій, техніки вирішення проблем 22 %;
- -сукупність вчинків та дій, що поєднуються для здобуття перемоги 0 %;
- -здібність користувача іноземної мови стратегічно планувати вивчення нових лексичних одиниць, опанування певного матеріалу 0 %;
- -мистецтво планування та координування заради досягнення мети 14 %;
- -здібність студента компенсувати в процесі спілкування недостатність мовних знань 50 %;
- -Ваш варіант 0 %.

2. Як часто на Вашу думку студенти спілкуються англійською мовою за межами навчальної аудиторії?

-раз на день – 14 %;

- -раз на тиждень 29 %;
- -раз на місяць 14 %;
- -ніколи 0 %;
- -Ваш варіант 43 %.

3. Де, на Вашу думку, переважно спілкується студент англійською мовою?

- -вдома 0 %;
- -по телефону 14 %;
- -засобами мережі інтернет 86 %;
- -проживаючи з студентами по обміну 29 %;
- -у громадських місцях 29 %;
- -на заняттях з практики англійської мови 86 %;
- -Ваш варіант 14 %.
- 4. Які труднощі Ви помічаєте у студентів під час їхнього спілкування?
  - -труднощі при розпочинанні, підтримці та завершенні простої розмови на знайому чи цікаву для них тему 0 %;
  - -трудність брати участь у розмові чи дискусії на знайомі теми, завжди потребує, щоб його співрозмовник додатково уточнив висловлення своєї думки 14 %;
  - трудність виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми – 57 %;
  - -трудність без підготовки брати участь у діалогах на знайомі йому теми, пояснювати у чому суть проблеми 14 %;
  - -трудність обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям 71 %;
  - -Ваш варіант 0 %.
- 5. Визначте наскільки легко чи важко студентам вдається спілкування.
  - 5.1 Розпочати, підримати та завершети просту розмову на знайому чи цікаву для них тему;
  - -легко 14 %;
  - -достатньо легко 57 %;
  - -помірно 29 %;
  - -достатньо складно 0 %;
  - -складно 0 %.

5.2 Брати участь у розмові чи дискусії на знайомі студентові теми;

```
-легко – 0 %;
```

-достатньо легко – 43 %;

```
-помірно – 43 %;
```

-достатньо складно – 14 %;

-складно – 0 %.

5.3 Виражати свої почуття та емоції, а також реагувати на вираження цих почуттів та емоцій іншими людьми;

-легко – 0 %;

```
-достатньо легко – 0 %;
```

```
-помірно – 43 %;
```

```
-достатньо складно – 57 %;
```

-складно – 0 %.

5.4 Без підготовки брати участь у діалогах на знайомі теми, пояснювати у чому суть проблеми;

```
-легко – 0 %;
```

```
-достатньо легко – 14 %;
```

```
-помірно – 28 %;
```

```
-достатньо складно – 28 %;
```

-складно – 30 %.

5.5 Обмінюватись інформацією, думками у дискусії та викладати особистий погляд друзям;

```
-легко – 0 %;
```

```
-достатньо легко – 14 %;
```

-помірно – 42 %;

```
-достатньо складно – 44 %;
```

-складно - 0 %.

6. Чи помічають студенти власні помилки у своєму мовленні?

```
-так – 0 %;
```

-ні — 100 %.

7. Які типові помилки вони роблять?

 Граматичні:
 -неправильне утворення питальних

 -недотримання правил вживання
 і заперечних речень – 42 %;

 часів – 71 %;
 -порушення вживання пасивного

 -неправильний порядок слів – 57 %;
 стану – 28 %;

-змішування форм окремих неправильних дієслів – 28 %; -неправильний вибір форми дієслова – 28 %; -неправильне вживання прислівників і прикметників – 14 %; -неправильний порядок прикметників у реченні – 0 %; -неправильне вживання присвійного відмінка іменника – 0 %; -неправильне вживання займенників – 0 %; -вживання калькованих структур з рідної мови – 85 %.

-неправильний вибір синонімів – 0 %: -незнання семантики лексичних одиниць – 42 %; -невміння правильно поєднувати лексичні одиниці – 71 %; Фонетичні: -неправильна дискримінація звукових одиниць – 14 %; -нечітка, неправильна артикуляція, інтонація та висота тону – 71 %; -неправильне співвіднесення звукового та графічного образів мовних і мовленнєвих одиниць -14 %.

-Ваш варіант – 0 %.

Лексичні:

8. Якщо студенти помічають помилки, яким чином вони їх виправляють?

-Ваш варіант – 57 %

9. Чи достатньо, на Вашу думку, часу приділяється для формування навчальностратегічної компетентності у діалогічному мовленні на заняттях з практики англійської мови?

-так – 15 %;

-ні — 85 %.

10. Чи вважаєте Ви за необхідне формування навчально-стратегічної компетентності у ВНЗ?

- так – 100 %;

– ні – 0 %.

11. На якому ступені підготовки бакалаврів Ви вважаєте за доцільне формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні?

-на першому курсі – 29 %;

-на другому курсі – 57 %;

-на третьому курсі – 57 %;

-на четвертому курсі – 14 %.

12. На яких саме заняттях, на Вашу думку, доцільно формувати навчальностратегічну компетентність у діалогічному мовленні?

-під час занять з практики англійської мови – 100 %;

-під час лекцій з методики навчання іноземних мов – 0 %;

-під час практичних занять з методики навчання іноземних мов – 0 %.

13. На Вашу думку, формування навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні є необхідним для підвищення рівня володіння студентами англійської мови?

-так – 100 %;

-ні – 0 %.

14. Наскільки складно студенту коли у них починається виклад матеріалу з курсів лінгвістичних дисциплін англійською мовою, вони часто відчувають трудність перепитати на англійській мові незрозумілу їм інформацію?

-так – 90 %;

-ні — 10 %.

15. Чи бувало, що під час розмови студенти не могли пояснити співрозмовнику їхньої думку, що призводило до завершення розмови?

-зазвичай так і відбувається - 0 %;

-часто – 42 %;

-рідко – 44 %;

-ніколи – 0 %;

-Ваш варіант – 14 %.

16. Як студенти починають зазвичай діалог?

-розповідають історію, яка зацікавить співрозмовника – 0 %;

-зазвичай задають питання, щоб розпочати розмову – 42 %;

-не люблять розпочинати розмову першими – 28 %;

-Ваш варіант – 28 %

17. Як майбутні учителі ведуть розмову?

-часто просять повторити питання – 0 %;

-зловживають паузами хезитацій – 28 %;

-відтягуюють час із відповіддю – 14 %;

-беруть активну участь у діалозі – 28 %;

-виражають інтерес до відповідної теми та задають питання – 14 %;

-виражають та відстоюють свою думку – 14 %;

-Ваш варіант – 14 %

18. Як майбутні учителі завершують зазвичай діалог?

-перші підводять підсумки розмови – 14 %;

-дякують за спілкування, виражаючи почуття щодо обговореної теми - 42 %;

-залишають можливість співрозмовнику завершити розмову - 0 %;

-поступово мало беруть участь у розмові і вона сама завершується - 42 %;

-жестами та мімікою зображують, що час уже завершити розмову – 0 %.

-Ваш варіант – 0 %.

19. Що роблять студенти, щоб уникнути мовчання протягом діалогу?

-якщо не знають певного слова то пояснюють його – 14 %;

-якщо не знають слова, просять викладача перекласти – 42 %;

- користуються словником – 0 %;

-переходять на іншу тему, слова з якої їм відомі – 28 %;

-Ваш варіант – 14 %.

20. Як Ви вважаєте, чи знають студенти свій індивідуальний стиль навчання? -так – 10 %;

-ні – 90 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

21. На Вашу думку, чи вміють студенти визначати свій індивідуальний стиль навчання?

-так – 15 %;

*−*ні*−*85 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

22. Визначте доцільність включення завдання для визначення індивідуального стилю навчання студентів на заняттях іноземної мови?

-так – 29 %;

-варто обов'язково – 28 %;

-не варто – 14 %;

-зайва витрата часу – 29 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

23. Як Ви вважаєте, чи вміють студенти оцінювати свій рівень набутих знань з ІМ?

```
-так – 0 %;
```

-ні – 42 %;

-не всі студенти – 42 %;

-це є проблемою для студентів – 16 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

24. За Вашими спостереженнями чи вміння оцінювати власний рівень володіння ІМ є корисним для студентів?

-так – 100 %;

*−*ні *−* 0 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

25. Які завдання Ви пропонуєте студентам для формування навчальностратегічної компетентності?

-заучування мовленнєвих кліше – 14 %;

-перефразування речення аби заповнити прогалини у володінні ІМ – 42 %;

-прохання пояснити незрозумілу фразу – 29 %;

-як виграти час, щоб дати влучну відповідь – 28 %;

-розвиток умінь вічливо перебити, виразити інтерес або власну думку – 28 %;

-обмін інформацією із співрозмовником – 28 %;

-Ваш варіант відповіді – 0 %.

26. Як Ви оцінюєте загальний рівень сформованості навчально-стратегічної компетентності у майбутніх учителів?

-«5» – відмінно – 0 %;

-«4» – добре – 28 %;

-«3» – задовільне – 72 %;

-«2» – незадовільно – 0 %.

Достовірність та об'єктивність отриманих даних була перевірена за допомогою методів математичних підрахунків.

Додаток Ж

Навчальна анкета

ARE YOU A GOOD LANGUAGE LEARNER?

Do the following quiz. You may tick more than one answer to each question. Try to be as honest as you can!

1. When you start a course in a foreign language , do you know what you want to get out of it?

a yes, alwaysb yes, sometimes

c no, never

2. Do you know more or less what level you are now?

a yes

b no

3. When you learn a new piece of language, do you try to practise it afterwards? **a** never

a never

- **b** occasionally **c** sometimes
- **d** usually

e always

4. Do you try to understand the rules of the language you are learning? a not really, I just try to speak it as well as I can

b yes, I think it's important to understand the rules

- **c** I'd like to understand the rules, but sometimes there are so many exceptions that it's impossible!
- 5. How do you remember new vocabulary?

a I don't!

- **b** I write alphabetical lists in my notebook
- **c** I revise new words regularly
- **d** I write lists with transcriptions
- e I draw pictures
- 6. Do you check your work before you give it to the teacher?
  - **a** always
  - **b** sometimes
  - **c** occasionally

d never

- 7. Do you ever have any contact with English speakers?
  - **a** no, I don't live in an English speaking country, so it's difficult for me to meet them **b** yes, I am living in an English-speaking country now, so I meet them every day
  - **c** yes, sometimes: I try to meet them as much as I can even though I don't live in an English-speaking country
  - d it's not important for me to meet English speakers, so I never do
- 8. What do you do when you feel depressed about your English?
  - **a** I think to myself: «Everybody gets depresses about their English sometimes; I must just carry on...»
    - **b** I go and do something else for a bit
    - **c** I take up aerobics instead
  - d I think about learning another language instead
- 9. How do you feel about learning English? (Be honest!)
  - **a** I hate it, but I have to do it!
  - **b** I like it most of the time but sometimes it's rather dull and boring

- **c** I love it
- **d** I have no feeling about it I just need to do it for my work or my studies
- 10. How do you feel about either British or American or Australian culture?
  - **a** I am not interested in it at all
  - **b** I am quite interested in it
  - **c** I am very interested in it
  - d I am not really interested in it, but I realise I need to understand in order to understand the language better

b Now discuss your answers with your partner. Which answers would the 'perfect' language learner give?

c Read he following passage and decide what he 'right' answers to the quiz might be.

WHAT MAKES A GOOD LANGUAGE LEARNER?

We a know that some students are better at learning a foreign language than others. Why is this so? And what is it that makes for a good language learner? The writer H. H. Stern has identified four basic factors.

The first of these is the ability to develop an active learning strategy. In other words good language learners have the ability to select goals and sub-goals, and 5 recognise the stages and sequences of their learning.

Secondly, they are able to see the language as a formal system with its own rule and relationships between forms and meanings. Furthermore, they analyse the 8 language and develop techniques of practice and memorisation. They can check their own performance, and revise it in order to progress. 10

The third way is to develop a social strategy for learning. This means that good learners understand that, in the early stages, they will be vulnerable and. dependent, and can accept this. However, they also seek contact with native-speakers of the 13 language. They work out ways of dealing with difficulties in the language. And finally they become actively involved as participants in authentic language use. 15

The final area is psychological or emotional. All language learners will have emotional and motivational problems while they are learning. In spite of this, a 17 good learner will cope effectively, and will cultivate positive attitudes towards themselves, towards language learning in general, and the target language, society and culture.

SETTING GOALS FOR YOURSELF

It is useful to set yourself some goals and sub-goals which are practical and achievable.

a Look at the following areas of language study and decide what your main goal is for each one.

Example: reading

I would like to be able to read magazine articles in English.

reading	writing	listening
speaking	grammar	vocabulary
pronunciation		

b Now find out from other students whether your goals are the same or different from theirs.

3

DEVISING A PROGRAMME OF WORK

It is a good idea to develop a programme of work – when, and for how long, you are going to study English each week. But this programme will be different for every person – you have to develop your own personal programme of work.

- **a** Answer the following questions.
- 1 How much time per day can you afford to spend on your English?
- 2 How will you divide this up? Will you use it all for grammar, for example?
- 3 At what time of day do you like studying best? Early in the morning? Late at night? (Don't say 'never'.)
- 4 Do you like studying *in* short bursts (say 30 minutes at a time), with lots of short breaks, or do you prefer longer stretches (one 10 two hours)?
- 5 Is there a particular place that you find you can study better?
- 6 Do you like listening *to* music while you study or do you prefer silence? If you do like music, which kind?

ANSWERS TO THE QUIZ:

1	a 1 points	h 2 noints	a 0 points
	a 4 points	b 3 points	c 0 points
2	a 2 points	b 0 points	
3	a 5 points	b 4 points	c 3 points
	d 2 points	e 0 points	
4	a 2 points	b 3 points	c 1 point
5	a 0 points	b 1 point	c 3 points
	d 1 point	e 2 point	
6	a 4 points	b 2 points	c 1 point
	d 0 points		
7	a 0 points	b 3 points	c 2 points
	d 1 point		
8	a 3 points	b 2 points	c 0 points
	d 0 points		
9	a 1 point	b 2 points	c 4 points
	d 1 point		
10	a 0 points	b 2 points	c 4 points
	d 2 points		

INTERPRETATION:

25-35: Congratulations! You fulfil most, if not all, of the conditions for learning a foreign language well. You understand the value of practice, of checking, and of meeting English speakers. You probably like the language, and are interested in language in general.

10-25: You are certainly well on the way to becoming a good language learner. It may be necessary for you to «play to your strong points» – for example, you need to be realistic about your goals, and know exactly what you want, and the best way to get it. Don't forget that, even if you are not «in love» with English, there are a lot of good habits which can help you in your studies.

1-9: Don't worry! You may be studying English for many different reasons, and every student varies in their approach to a foreign language. But keep in mind that, if you adopt some useful habits like always checking your work, practising as much as possible, and doing everything to revise new vocabulary, you can make loads of progress. And if you can find an English-speaking friend ... so much the better!

Додаток З

Опитувальник

LEARNING SKILLS QUESTIONNAIRE

The **purpose** of this questionnaire is to draw your attention to your learning skills (general study skills and abilities, skills of spoken interaction, different strategies in spoken interaction). First of all it'll help you to set your goals and subgoals which are practical and achievable, to see what you can do now and where you need more practice. Self-evaluation is one of the components of language learning.

The questionnaire is the part of the research that I'm conducting as part of the PhD in Educational Research Methodology (Applied Linguistics) that I am currently undertaking at Kyiv National Linguistic University.

Please be assured that your answers will be used for research purposes only and will remain completely **confidential**; neither you nor your group will be individually identified in the survey's findings.

You will need approximately **20 minutes** to complete the questionnaire.

If you have any questions, please feel free to contact me: Yuliya Gudyma – email: juliegudyma@gmail.com

> Thank you for taking the time to answer these questions

For you to understand certain notions which are given in the questionnaire, we propose to read the following definitions:

Study skills – abilities, techniques, and strategies which are used when reading, writing, or listening for study purposes [2; p. 521].

Abilities – assimilated by the student methods to perform the actions provided with the range of the knowledge and skills [1; p. 320].

Strategy – procedures used in learning, thinking, etc., which serve as a way of reaching a goal. In language learning, learning strategies and communication strategies are those conscious or unconscious processes which language learners make use of in learning and using a language [2; p. 515].

Strategies are divided into:

Memory strategy (creating mental linkage, applying images and sounds, employing action); *cognitive str* (practicing, receiving and sending messages, analyzing and reasoning, creating structure for input and output); *compensation str* (guessing intelligently, overcoming limitations in speaking and writing); *metacognitive str* (centering your learning, arranging and planning your learning, evaluation learning); *affective str* (lowering your anxiety, encouraging yourself, taking your emotional temperature); *social str* (asking questions, cooperating with others, empathizing with others) [3].

Communication strategy – a way used to express a meaning in a second or foreign language, by a learner who has a limited command of the language. In trying to communicate, a learner may have to make up for a lack of knowledge of grammar or vocabulary [2; p. 89].

	Can't or	I do this	I do this	I do this	I can do
	don't do	rarely	sometimes	often	this well
General study skills					
I underline key points					
I make notes from my computer searches					
I can overcome the obstacles					
I can assess myself					
I can set my goals					
I can predict the difficulties					
I can juggle information					
I can struggle to make sense of what I'm					
doing					
I can play with different options					
I can make decisions					
I can link information					
I can control my spare time					
I know how much energy I need to					
devote to topics that interest me					
I am able to think critically and					

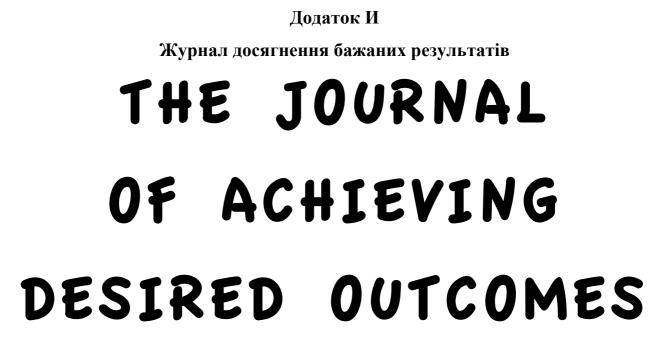
	Can't or don't do	I do this	I do this sometimes	I do this	I can do this well
analytically, and evaluate my own and		rarely	sometimes	often	inis well
other people's arguments					
Abilities					
I have an ability to get on with people					
from different backgrounds	a li	T 1 .1 ·	T 1 .1 ·	T 1 .1 ·	T 1
	Can't or don't do	I do this	I do this	I do this	I can do this well
I have an ability to see and understand		rarely	sometimes	often	inis well
other people's points of view					
I can deal with the general public					
I can help others to arrive at decisions					
I can read other people's body language					
I can deal with others by phone in					
English					
I can cope with 'difficult' people					
I can speak clearly and to the point					
I can take direction from others					
I can speak out against injustice					
I can recognise my own needs and ask					
for help					
I can learn from mistakes					
I can maintain a high level of motivation					
Spoken interaction skills					
I can successfully start, maintain and					
close a conversation, communicating					
with necessary degree of fluency					
I can exchange detailed information					
within my field reliably					
I can convey a range of emotions,					
highlight the importance of certain events					
and experiences					
I can take an active part in an extended					
conversation on a number of general					
topics					
I can keep the discussion along on					
familiar ground, confirming					
comprehension, inviting others in, etc.					
I can carry out an interview, checking and confirming information, and					
developing the most interesting points					
Strategies					
<i>Compensation strategies</i>					
If I can't understand:					
- I try harder					
- or change resources					
I can make up new words to					
communicate the desired idea					
I can alter the message by omitting some					

	Can't or don't do	I do this rarely	I do this sometimes	I do this often	I can do this well
items of information		rureiy	sometimes	ojien	inis weii
I can avoid a communication when there					
is a difficulty					
If I don't know the word or phrase I can					
use physical motion, such as mime or					
gesture					
If I can't remember the word I can use					
the mother tongue					
If I can't find a suitable phrase:					
- I ask a fellow student					
- a lecturer					
- consult a dictionary					
Metacognitive strategies					
I can develop a topic of conversation in					
order to direct the communication					
I can recognize when I am stuck and					
change strategy					
I can arrange my learning					
I can plan my learning					
I can evaluate my learning					
Memory strategies					
I can employ actions while speaking					
I can apply images and sounds					
I can link new word with situation					
Cognitive strategies					
I can use strategies that suit me best for					
speaking under different conditions					
I can combine words and use them in the					
sentence					
I can analyse and contrast words with my					
native language					
I can use different clichés					
Affective strategies					
I have the courage to ask:					
- a fellow student for help					
- a lecturer for help					
I can lower my anxiety					
I can take emotional temperature					
I can think positively when I need to talk					
Social strategies					
I have strategies for getting/going with a					
new task or assignment					
I can cooperate with other speakers					
I can empathize with others					
I can work in-pairs					
I can create a group for mutual studying					
I can cooperate with native speakers					
real cooperate with harve speakers					

Resources:

- 1. Азимов Э. Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э. Г. Азимов, А. Н. Щукин. М. : Изд-во ИКАР, 2009. 448 с.
- 2.Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics. Jack C. Richards and Richard Schmid
- 3.Oxford, R.L., 1990: Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know. Boston: Heinle & Heinle

Name_____ Languages_____

The **purpose** of this journal is to draw your attention to your learning outcomes that you set before your speaking. Also, it will **help** you to assess your results. We hope that eventually by means of setting the desired outcomes you will succeed in successful interaction and language learning in general.

The journal is the part of the research that I'm conducting as part of the PhD in Educational Research Methodology (Applied Linguistics) that I am currently undertaking at Kyiv National Linguistic University.

Please be assured that your notes will be used for research purposes only and will remain completely **confidential**; neither you nor your group will be individually identified in the survey's findings.

You will need approximately **15 minutes** per day to complete outcomes that you have planned for the week. Think about your spoken interaction and decide your main goal for it. Write down the ideas of the day during the week or two that help you to gain certain speaking skills.

If you have any questions, please feel free to contact me: Yuliya Gudyma – email: juliegudyma@gmail.com

By means of this journal you can develop your own personal programme of studying English during the week or once a fortnight.

Date____

Outcomes that you desire	Note positive wording of the week	Teacher's commentary
Speaking skills I want to expand		
Possible benefits		
l'ossibile benefits		
The realization of achieved aim		
Objectives		
Potential obstructions		

Outcomes that you	Note positive	Teacher's
desire	wording of the week	commentary
Ways to remove the	1)	
obstructions	2)	
CoolClips. Cool	2)	
	3)	
THE BOLL		
CoolElips. An Cool		
ColiClieS.com		
The material (books,		
manuals, Internet		
sources) that I've used		
this week		
Non shares diski		
New phrases, clichés that I've learnt		
In understand it opinion see far that me personal am to that the personal prefer		
I'm VIEW concerned mind to depends Div A Sis		
My depends My depends think believe of experience feel way as the		
feel way		
My new strategies that		
helped me this week		
Vision ccess development teamwork		
Project STRATEGY		
n mativation leadersha		
3		
The goal achieved		
TUTTTITUTTUTTUTTUTTUTTUTTUTTUTTUTTUTTUTT		
SUCC		
E.		
s s		
L E		

Outcomes that you desire	Note positive wording of the week	Teacher's commentary
Now analyse your		
failure. What did you 🗌		
manage to do? What		
did you fail?		
What should I do to		
prevent mistakes		
the next time/ how to		
omit them		
MISTAKES T'VE MADE		
Write the motto of the		
day		
August A.O		
Samantha R.		
Trible		

Додаток К

Підсистема вправ для формування в майбутніх учителів навчально-стратегічної компетентності в процесі навчання діалогічного мовлення

Вправи на набуття предметних та процесуальних знань.

Activity 1:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з опорою, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток вмінь визначати свої власні стратегії на основі запропонованих та надати приклади.

Look through the table «Learning Strategies» and add your own (the ones that you use every day), use the suggested strategies as an example, then compare them with your partner. Remember, you have 15 min.

LEARNING STRATEGIES		
DIRECT	INDIRECT	
Memory strategies	➤Metacognitive strategies	
Cognitive strategies	► Affective strategies	
Compensation strategies	→Social strategies	

Activity 2:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з опорою, індивідуальна, одномовна, аудиторна нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток вмінь групування власних стратегій відповідно до частотності їх використання з описом використання вказаних стратегій.

Revise your strategies from Activity 1 and think which of these six groups of strategies you use **most often** and **least often**. Indicate any strategy groups you **never** used and discuss whether the usage of such strategies might help you.

Least often	Never
	Least often

Describe how you used language learning strategies and give examples. Discuss how you used learning strategies in at least one other subject area and provide the examples. Remember, you have 10 min.

Activity 3:

<u>Вправа:</u> рецептивна, некомунікативна, некерована, з опорою, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток вмінь розпізнавати стратегії, які пропонуються у класифікації у прикладах.

You are given the examples of learning strategies that are used by students. Divide them into the following groups: **memory, cognitive, compensation, metacognitive, affective, social.** Remember, you have 15 min.

Samples of strategies: ✓ I notice my English mistakes and use ✓ I encourage myself to speak English that information to help me do better. even when I am afraid of making a

mistakeA	✓ To understand unfamiliar English
$\checkmark$ I connect the sound of a new English	words, I make guesses.
word and an image or a picture of the	$\checkmark$ I use flashcards to remember new
word to help me memorize the word.	English words
	$\checkmark$ I try to find out how to be a better
$\checkmark$ I notice if I am tense or nervous when	learner of English.
I am studying or using English.	$\checkmark$ I think about my progress in learning
$\checkmark$ If I do not understand something in	English.
English, I ask the other person to slow	$\checkmark$ I first listen to the whole information
down or say it again.	in English and then try to grasp its idea.
$\checkmark$ I try to find patterns in English.	
	$\checkmark$ I try to relax whenever I feel afraid of
$\checkmark$ If I can't think of an English word, I	using English.
use a word or phrase that means the	$\checkmark$ I find the meaning of an English word
same thing.	by dividing it into parts that I
✓ I ask English speakers to correct me	understand.
when I talk.	$\checkmark$ I memorize new English words or
$\checkmark$ When I can't think of a word during a	phrases by remembering their location
conversation in English, I use gestures.	on the page, on the board, or on the
	street sign.
$\checkmark$ I practise English with other students.	

294

 $\checkmark$ I practise English with other students.

_

Each group has 3 samples.

KEY:

Memory: 1. I connect the sound of a new English word and an image or picture of help me do better. the word to help me remember the word.

2. I use flashcards to remember new English words.

3. I memorize new English words or English. phrases by remembering their location on the page, on the board, or on the street sign.

Cognitive: 1. I first skim an English English even when I am afraid of passage (read over the passage quickly) then go back to it and read it carefully.

I try to find patterns in English. 2.

I find the meaning of an English 3. word by dividing it into parts that I something in English, I ask the other understand.

Compensation: 1.To unfamiliar English words, Ι guesses.

When I can't think of a word during students. 2. a conversation in English, I use gestures.

3. If I can't think of an English word, I use a word or phrase that means the same thing.

Activity 4:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, без опори, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

Мета: розвиток вмінь аналізувати власні стратегії та їх роль у вивчені АМ.

Recollect when you started learning English or other foreign language. Which of the learning strategies – direct (memory, cognitive, compensational) and indirect (metacognitive, affective, social) have you used the most? Discuss partner the strategies you've **never** used with your. Did you know about them and didn't want to use? Or you haven't heard about them at all. Would have it helped if you had used these strategies?

Explain your partner how you used language learning strategies, providing the examples. Describe how you used these strategies in other subjects and give examples. Remember, you have 10 min.

Metacognitive: 1. I notice my English mistakes and use that information to

2. I try to find out how to be a better learner of English.

3. I think about my progress in learning

Affective: 1. I try to relax whenever I feel afraid of using English.

I encourage myself to speak 2. making a mistake.

3. I notice if I am tense or nervous when I am studying or using English.

Social: 1. If I do not understand person to slow down or say it again.

understand 2. I ask English speakers to correct me make when I talk.

3. I practice English with other

Вправи для ознайомлення зі стратегіями різного виду.

Група І

Підгрупа 1.1. Вправи на **ознайомлення** із *стратегіями* запам 'ятовування:

1.1.1. вправи для ознайомлення із стратегіями створення ментальних зв'язків:

- How do you classify language material?

Key: We classify or reclassify into meaningful units.

- In order to make the material easier to remember by reducing the number of discrete elements we group the material. What are these groups based on? Key: They are based on type of a word, topic, practical function, linguistic function,

similarity, opposition or dissimilarity, the way one feels about something.

- Can we you use the acronyms to remember these groups? What other methods do we use?

Key: Yes

Key: We can label the groups, use different colour to represent different groups.

- Why do we relate new language information to concepts already in memory or relate one piece of information to another?

Key: We relate new language information to concepts already in memory in order to create associations in memory.

- Can these associations be only simple or complex?

Key: They can be simple or complex, mundane or strange, but they must ne meaningful to the learner.

- Give the examples of associations between two things. Key: Bread and Butter.

Give the examples of associations in the form of a multipart «development». Key: School-book-paper-tree-country-earth.

- Can these associations be a part of a network?

Key: Yes, they can be a part of a semantic map.

- How do you understand the strategy of placing new words into a context? Key: Placing a word phrase in a meaningful sentence, conversation or story in order to remember it.

- What is the difference between associating strategy and guessing intelligently strategy?

Key: Associating strategy – the new information is licked with a context. Guessing intelligently strategy – involves using all possible clues, including the context, to guess the meaning.

1.1.2. вправи для ознайомлення із стратегіями застосування різних способів візуалізації:

- How do you understand the strategy of using imagery?

Key: It's relating new language information to concepts in memory by means of meaningful visual imagery.

- What can you use as an image?

Key: It can be a picture of an object, a set of locations for remembering a sequence of words or expressions, or a mental representation of the letters of a word.

- When do we use the strategy of using imagery?

Key: It can be used to remember abstract words by associating such words with a visual symbol or a picture of a concrete object.

- In your own words explain the strategy of semantic mapping.

Key: Making an arrangement of words into a picture, which has a key concept at the center or at the top, and related words and concepts linked with the key concept by means of lines or arrows.

- What does the strategy of semantic mapping involve? Key: It involves meaningful imagery, grouping, and associations, it visually shows how certain groups of words relate to each other.

- How do you understand the strategy of using keywords? Key: Remembering a new word by using auditory and visual links.

- When do we use the strategy of using keywords?

Key: We use it to remember something abstract, such as a name, associate it with a picture of something concrete that sounds like the new word.

- How would you remember the word «Minnesota»?

Key: Minnesota can be remembered by the image of a mini soda.

– *Explain the strategy representing sounds in memory.*

Key: Remembering new language information according to its sound.

- Link a Ukrainian word with an English one that sounds like the target language word.

Key: opam – brat [bræt] annoying person.

- Name other techniques that we use for the strategy representing sounds in memory.

Key: We use phonetic spelling and / or accent marks or use rhymes to remember a word.

1.1.3. вправи для ознайомлення із стратегіями актуалізації засвоєного матеріалу:

- The strategy of structured reviewing sometimes is called «spiraling». Why? Key: Because the learner keeps spiralling back to what has already been learned at the same time that he / she is learning new information.

- *How do you understand the strategy of structured reviewing?*

Key: Reviewing in carefully spaced intervals: to review 10 min after the initial learning, 20 min later, then 1 or 2 later, 2 days later and so on.

1.1.4. вправи для ознайомлення із стратегіями використання фізичних реакцій та відчуттів:

- Can you explain the strategy of using physical response or sensation? Key: Physically acting out a new expression (e.g. going to the door), or meaningfully relating a new expression to a physical feeling or sensation (e.g. warmth).

- What does the strategy of using mechanical techniques involve?

Key: It's when we use creative but tangible techniques, that involve moving or changing something which is concrete in order to remember new target language information. - Explain how the strategy of using mechanical techniques works.

Key: We write words on the cards and move these cards from one stack to another when a word is learnt, and put different types of material in separate sections of a language learning notebook.

Підгрупа 1.2. Вправи на ознайомлення з когнітивними стратегіями:

1.2.1. вправи для ознайомлення із стратегіями застосування комунікативниз стратегій у ДМ:

- How do we repeat the new information?

Key: Listening to several times, rehearsing, imitating a native speaker.

- *How do you understand the strategy of recombining?*

Key: Combing known elements in new ways to produce a longer sequence, as in linking one phrase with another in a whole sentence.

- Give the example of practicing the new language in natural, realistic settings.

Key: Practicing in conversation, reading a book or article, listening to a lecture, or writing a letter in English.

1.2.2. вправи для ознайомлення із стратегіями отримання та створення повідомлень:

- *How does the strategy of getting the idea quickly work?*

Key: You skim in order to determine the main ideas or scan to find specific details of interest.

- How does the strategy of getting the idea quickly help the learner? Key: It helps to understand rapidly what he / she hears in English.

1.2.3. вправи для ознайомлення із стратегіями аналізу та аргументації:

- What does the strategy of analysing and reasoning concern?

Key: It concerns logical analysis and reasoning as applied to various language skills.

- When do we use the strategy of analysing and reasoning?

Key: We can use it in order to understand the meaning of a new expression or to create new expression.

- How do you understand the strategy of reasoning deductively? Key: When you use general rules and apply them to new target language situation.

Explain a top-down strategy? How do we call it?
Key: The strategy leads from general to specific.
Key: the strategy of reasoning deductively.

- How do we call the strategy when we compare elements (sounds, vocabulary, grammar) of the English language with elements of the Ukrainian language to determine similarities and differences?

Key: Analysing contrastively.

- How do we use transferring strategy?

Key: We apply knowledge of words, concepts or structures from one language to another in order to understand or produce an expression in the new language.

1.2.4. вправи для ознайомлення із стратегіями систематизування чи демонстрації мовного та мовленнєвого матеріалу:

- Which strategy involves raw notes or more systemic form of note-taking such as the shopping-list format, the T-formation, the semantic map, or the standard outlined form?

Key: Taking notes strategy.

- What strategy would you use if you need to make a summary or abstract of a longer passage?

Key: Summarizing.

- What techniques do we use in order to focus on important information in a passage? How do we call these techniques?

Key: Highlighting.

Key: The emphasis techniques.

Підгрупа 1.3. Вправи на ознайомлення з компенсаторними стратегіями:

1.3.1. вправи для ознайомлення із стратегіями застосування мовної здогадки:

- Which strategy would you use in order to guess the meaning of what is heard in English?

Key: using linguistic clues.

- Where may the language-based clues come from?

Key: It may come from the aspects of English that the learner already knows, from learner's own language, or from other languages.

- Which clues do we use in the absence of complete knowledge of vocabulary, grammar, or other language elements?

Key: Nonlanguage clues.

- Name the sources of nonlanguage clues.

Key: Knowledge of context, situation, text, structure, personal relationships, topic or «general world knowledge».

1.3.2. вправи для ознайомлення із стратегіями долання труднощів, що виникають у процесі спілкування:

- When do we use the strategy of switching to the mother tongue?

Key: To overcome the limitations in speaking.

- When you hesitate not knowing what expression you should use, what strategy is more appropriate to use in this case?

Key: Getting help.

- How can mime and gestures help you in the conversation? How do we call such strategy?

Key: Using mime and gestures.

- When difficulties are anticipated what strategy you may you? What does this strategy involve?

Key: Avoiding communication partially or totally.

Key: It involves avoiding communication in general, avoiding central topic, avoiding specific expressions, or abandoning communication in mid-utterance.

- How do we call the strategy when we omit some items of information, making ideas simpler or less precise?

Key: Adjusting or approximating the message.

- What strategy do we use when instead of «a pencil» we say «a pen»? Key: Adjusting or approximating the message.

- Give the example of the strategy of coining words.

Key: Paper holder for notebook.

- When can we make up new words to communicate the desired idea?

- Which strategy is used in this example? **«What do you use to wash dishes** with?» as a description for dishrag.

Key: Strategy of circumlocution or synonym.

Група П

Підгрупа 2.1. Вправи на ознайомлення з метакогнітивними стратегіями:

2.1.1 вправи для ознайомлення із стратегіями використання фонових знань:

- What are three steps to be followed during overviewing?

Key: Learning why the activity is being done, build the needed vocabulary and making associations.

- How do you understand the strategy of overviewing and linking with already known material?

Key: Overviewing comprehensively a key concept, principle, or set of material in an upcoming language activity and associating it with what is already known.

- Deciding in advance to pay attention in general to a language learning task and ignore distractors. How do we call this strategy?

Key: Paying attention.

- Give the explanation of delaying speech production to focus on listening strategy.

Key: Deciding in advance to delay speech production in the new language either totally or partially until listening comprehension skills are better developed.

2.1.2 вправи для ознайомлення із стратегіями планування й організації власного процесу навчання:

- What is the main point of finding out about language learning strategy? Key: Making efforts to find out how language learning works.

- How do we call the strategy that means using the conditions related to optimal learning?

Key: Organizing.

- What do you understand under the term «physical environment»? Key: E.g. space, temperature, sound, lighting.

- Does the strategy of setting goals and objectives include long-term goals? Key: Yes.

- *Give the example of short-term objectives.*

Key: To finish reading the book by Friday.

- «Listening to the radio to get the latest news on the stock exchange; reading a play for enjoyment; speaking to the cashier to buy a train ticket». You are given the examples of strategies. How do we call them?

Key: Identifying the purpose of a language task.

- The strategy of planning for a language task includes four steps. Can you recall them?

Key: Describing the task or situation, determining its requirements, checking one's own linguistic resources, and determining additional language elements or functions necessary for the task or situation.

2.1.3 вправи для ознайомлення із стратегіями оцінювання процесу і результату навчання:

- Name the strategies that can help you to organize and plan your process of studying so as to get the most out of the language learning.

Key: Finding out about language learning, organizing the schedule and the environment, setting goals and objectives, considering task purposes, planning for tasks, and seeking chances to practice the language.

- How do we call the strategy that involves noticing and learning from errors and other concerns evaluating overall progress? Key: Evaluating your learning. - *Give your own explanation to self-monitoring strategy.*

Key: Identifying errors in understanding or producing the new language.

- *To track the source of important errors and to try to eliminate such errors. What strategy is characterized?*

Key: Self-monitoring strategy.

- *Give the example of self-evaluating strategy.*

Key: To check whether you read faster and understand more that 1 month or 6 months ago.

- If you want to assess the percentage of the conversation that you've recently had what strategy you will choose?

Підгрупа 2.2. Вправи на ознайомлення з афективними стратегіями:

2.2.1. вправи для ознайомлення із стратегіями подолання / зниження тривожності:

- What are the techniques of lowering your anxiety strategy?

Key: Relaxation, deep breathing, meditation.

- What ways of relaxing do you use in order to be calm and imperturbable?

- Watching a funny movie, reading a humorous book, listening to jokes. What type of strategy are these examples?

Key: Using laughter.

2.2.2. вправи для ознайомлення із стратегіями створення позитивних установок:

- What strategy do you use in order to be and to feel more confident in learning the new language?

Key: Making positive statements.

- Explain the strategy of taking the risk wisely.

Key: To push yourself to take a risk in language learning situation, even though these is a chance of making a mistake or looking foolish.

- Who does the strategy of giving yourself a valuable reward work?

2.2.3. вправи для навчання долати негативні емоції:

- What strategy would you choose I order to read signs that your flesh sends you?

Key: Listening to your body.

- When do we use checklist in order to take our emotional temperature down? Name the strategy.

Key: Using checklist to discover feelings, attitudes and motivations.

- How can the strategy of writing a language learning diary help you? Key: To keep track of events and feeling in the process of learning a new language.

- What strategy would you choose to discover and express feelings about language learning?

Key: Taking your emotional temperature – discussing your feeling with someone else.

Підгрупа 2.3. Вправи на ознайомлення із соціальними стратегіями:

2.3.1. вправи для ознайомлення із стратегіями ставлення запитань партнеру по спілкуванню:

- What strategy would you choose for verification or clarification? Key: Asking questions.

- Your friend asking and repeating to get the feedback on whether his / her statement is correct. What strategy does he / she use? Key: Asking questions – asking for clarification.

- Do you consider asking someone for correction in a conversation as the strategy?

Key: Yes.

2.3.2. вправи для ознайомлення із стратегіями співпрацювання з іншими:

- What strategy would you use to collaborate with other language learners to improve your language skills?

Key: Cooperating with others.

- What does the strategy of cooperating with peers involve?

Key: It involves controlling impulses toward competitiveness and rivalry.

- Name the strategy that involves particular attention to the conversational roles each person takes.

Key: Cooperating with proficient users.

2.3.3. вправи для ознайомлення із стратегіями емпатії:

- What language strategy do you use when you try to feel with another person through learning about the culture?

Key: Empathizing with others.

How do we call the strategy when we observe the behaviours of others as a possible expression of their thoughts and feeling?
 Key: Empathizing with others.

- How do you feel the empathy for others influences your ability to learn languages?

- How can the strategy of empathizing with others help you to increase your empathy?

Метою Групи I є формування вмінь застосовувати прямі стратегії в ДМ.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.1.

Activity 1:

<u>Вправа:</u> рецептивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою на пам'ятку-інструкцію, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь створювати ментальні зв'язки використовуючи стратегії запам'ятовування, які допоможуть користувачеві мови групувати, асоціювати матеріал, на основі якого і будуватиметься розмова.

You are at the workshop on «Teaching English to young learners», which is led by different teacher trainees and experienced teachers from Britain. You want to talk to English students in order to make new friends with native speakers during the break. Two of young girls are talking about Phanton of the Opera by Andrew Lloyd Webber.

Use memory strategies to start the conversation. If you have seen or have read this opera or heard something about the playwriter dwell on it. If not show the interest towards the opera or tell them about other play which have amazed you the most using different expressions like, **«So, what was it like?»**, **«Go ahead. Tell me what you think»**, **«I see what you mean»**, **«Sorry, don't take this the wrong way, but**

unfortunately I haven't heard anything about it», «Would you agree with me?», «Oh, really that's amazing!»

Also, you are given the socializing tips below that will help you to start the conversation and dwell on the topic you are interested in.

Student A is a young English learner; Student B – an English student. Remember, you have 15 min.

Don't forget! SOCIALISING!

- ✓ If you see someone wearing a sports cap or jersey, ask how his team is doing.
- ✓ If you see a well-dressed person, pick out a piece of the outfit that gets your attention and ask about it.
- $\checkmark$ A bus stop, train station, grocery store, elevator lobby, or post office is a great place to make small talk.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.1.

Activity 2:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою на пам'ятку-пораду, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь створювати ментальні зв'язки використовуючи стратегії запам'ятовування, які допоможуть користувачеві мови групувати, асоціювати матеріал, на основі якого і відбуватиметься розмова.

You are showing the city where you are studying to your peers from London. They are interested mostly in theatre and cinema as they are taking drama courses at their college. You are given the words in the box and your task is to create a mental link between them and joint it in one topic then dwell on it.

thriller, play, row, performances, good fun, the house, stalls, drama, production, the first night, comedy, tragedy, musical, subtitles, aisle, opera, show, moving, actor/actress, cast, powerful, curtain, director, playwright/dramatist, stage, bow, circle, audience, to book, clap, in advance, screen, dubbed, stars, critics, violent, gripping, slow.

Act a dialogue out with your partner changing the roles. Remember, you have 15 min.

G

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.2.

Activity 3:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати стратегії запам'ятовування, які передбачають різні способи візуалізації, використання ключових слів,

семантичні карти / схеми.

You are studying at English summer school in Oxford. And you've decided to watch the play in Oxford playhouse where you meet your friend from the summer school. Write the words which are substituted with the picutres in the given model dialogue. Then role-play the dialogues with your partner using the words that you've written. Remember, you have 15 min.

-Good evening, John!

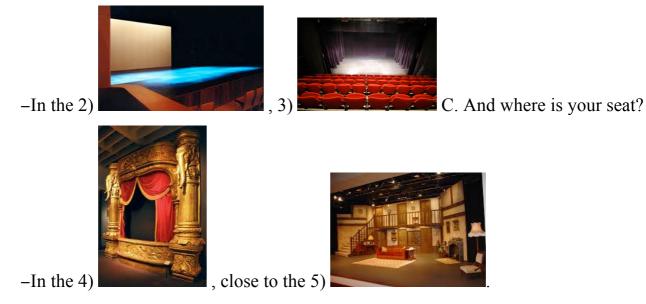
-Good evening, Peter! This is a small world! How are you?

-Fine, thanks. How are you?

-Life is going its usual way. Thanks.

-Pleased to hear it. By the way, where do you have your 1)

-So you don't have to use 6)

-That's right. What do you think of the play?

- -The action develops slowly. Some scenes are dull. The cast is not very good. Do you share my opinion?
- -Frankly speaking, I do. That happens to be a rather poor performance. Have you been to this theatre before?

-Haven't had a chance, you know. I am here for the first time. I like the

. It is beautifully decorated. The chairs are comfortable and

is wonderful. To put it in a nutshell, everything is the 8) magnificent, but for the performance.

- -I advise you to see «Othello» by Shakespeare at this theatre. You will be impressed.
- -I have been dreaming of seeing any play by Shakespeare in this country. I'll do my best to see «Othello».
- -You know that the best actors are engaged in the performance. The leading man is the famous actor. His name is well-known both in this country and abroad.
- -I hope I'll enjoy the performance. The lights are going down.

-We must hurry to the hall. In a minute the 9)

will be up.

- -See you later.
  - Key:
  - -Good evening, John!
  - -Good evening, Peter! This is a small world! How are you?
  - -Fine, thanks. How are you?
  - -Life is going its usual way. Thanks.
  - -Pleased to hear it. By the way, where do you have your seat?
  - seat?
  - -In the box, close to the stage.
  - -So you don't have to use opera glasses.
  - -That's right. What do you think of the play?
  - -The action develops slowly. Some scenes are dull. The cast is not very good. Do you share my opinion?
  - -Frankly speaking, I do. That happens to be a rather poor performance. Have you been to this theatre before?

-Haven't had a chance, you know. I am here for the first time. I like the hall. It is beautifully decorated. The chairs are comfortable and the chandelier is wonderful. To put it in nutshell, everything is a magnificent. but for the performance.

- -In the stalls, row C. And where is your -I advise you to see «Othello» by Shakespeare at this theatre. You will be impressed.
  - -I have been dreaming of seeing any play by Shakespeare in this country. I'll do my best to see «Othello».
  - -You know that the best actors are engaged in the performance. The leading man is the famous actor. His name is well-known both in this country and abroad.
  - -I hope I'll enjoy the performance. The lights are going down.
  - -We must hurry to the hall. In a minute the curtain will be up.
  - -See you later.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.2.

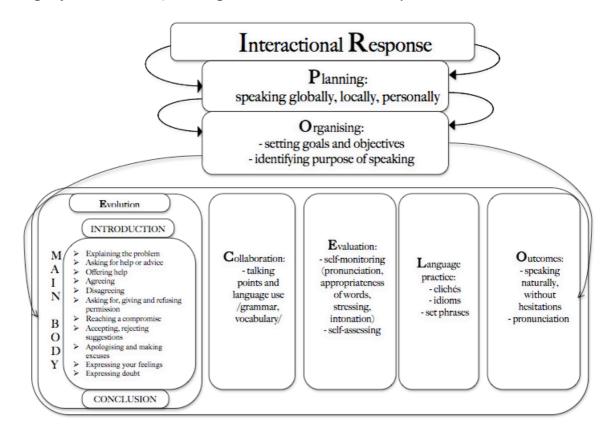
Activity 4:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою на пам'ятку-стимул, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати стратегії запам'ятовування, які передбачають різні способи візуалізації, використання ключових слів, семантичні карти / схеми.

You are at the airport heading from London to Ukraine. You've met another passenger before boarding. Tell him / her about your impressions of Great Britain especially about theatres (you heve been impressed by the fact that many people visit that place); about one of the plays that you've seen; compare the British theatre with the Ukrainian one.

You are given the scheme of Interactional Response that will help you to act the dialogue out with your partner (Student A – passenger from London; Student B passenger from Ukraine), change the roles. Remember, you have 20 min.

Don't forget!

- ✓ Don't worry if you don't use the same words as were mentioned in the conversation. Try and say something that has a similar meaning. The more you try, the easier it'll get.
- ✓ Remember to smile, and keep good eye contact when you are speaking to someone. It shows you are interested.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.3.

Activity 5:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, некерована, без опори, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь визначати та використовувати стратегії запам'ятовування.

To improve your language learning strategies you're to determine which of them you would use in certain situations that are presented below.

Then, act out each situation in groups. Remember, you have 15 min.

Situation A:

You are a Ukrainian student in International Student Exchange Program in the UK (the United Kingdom). Your task is to prepare an oral presentation about your university, city and country in general. Your presentation must be about 45 minutes long explaining Ukrainian education system in some details. Your oral English skills are not too good, but you know the academic vocabulary for your field and have a pretty fair grasp of the English grammar. You are feeling nervous. Think of the communicative strategies that you would use in this particular situation.

Situation B:

You are a 19-year-old student of the Department of Economics in Ukraine. You've come to the USA, Chicago to work and travel for 3 or 4 months. You had a good job offer and were prepared to work as a waiter (waitress) but unfortunately when you came to the restaurant they explained that they don't have a job for you because of the crisis. You are almost illiterate in English as you had a short course in English at your university but all of your English skills are still very poor. You need to improve your English so that you can find a new job, go shopping, travel and become adjusted to a totally new cultural situation. Think of the communicative strategies that you would use in this particular situation.

Situation C:

You're a student learning English for him / herself. You have a good sense of humour and enjoy jokes and cartoons. You decide to buy an English cartoon book. It is about 100 pages long, full of cartoons. You want to read the book, understand the cartoons, and explain some of the cartoons to your friends who don't know English at all. Think of the communicative strategies that you would use in this particular situation.

Situation D:

You are a tourist in Bath (city in the UK). You have never been here before, and your studying of English has been limited to skimming the phrasebook. You managed to find your hotel with the help of a taxi driver. You went out for a walk on your own and got lost. Nobody around you seems to speak Ukrainian. Your task is to find out where you are and get back to your hotel before it gets dark. You have 2 hours for this. You are getting a little worried! Think of the communicative strategies that you would use in this particular situation.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.3.

Activity 6:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою на пам'ятку-стимул, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати стратегії запам'ятовування для перегляду засвоєного мовного матеріалу.

You've decided to take acting courses during your summer holidays in London. Work with your partner. Make up and practice a dialogue based on the following flow chart. Think of the strategies, which you've learnt, that can help you. When you finish, switch the roles. Make up and practice a similar dialogue without using the flow chart. Remember, you have 10 min. Don't forget!

 Rejoinder is asking a supplementary question or simply looking interested while remaining mainly silent.

A1: Show the interest by asking whom your partner is playing today in the class.

B1: Say that you are playing Esmeralda. Ask your partner what's going on with him or her.

A2: Say that you are killing time before a meeting.

B2: Use a rejoinder, then ask if your partner is feeling okay (as you notice that she or he looks tired).

A3: Respond by saying you're fine. You're tired because you stayed up late finishing learning your role.

B3: Thank your partner for his or her hard work (as you play together).

A4: Respond to appreciation, then tell your partner that she or he can leave early today.

B4: Make sure this is fine.

A5: Say there's no rush with acting out it today.

B5: Express appreciation.

A6: Use a conversation closer (you have to go to the meeting).

B6: Respond to the conversation.

Tell your partner to have a great weekend.

A7: Respond to your partner.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.3.

Activity 7:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

314

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати стратегії запам'ятовування для перегляду засвоєного матеріалу.

You are preparing for the job interview. In order to succeed in it you are to read the article **«How to Succeed in a Job Interview»** from The Wall Street Journal. Discuss it with your partner after studying it carefully. Ask him / her whether he / she agrees with these statements and which other tips he / she would suggest and why? What would you do or say in order to be employed?

Remember, you have 20 min.

THE WALL STREET JOURNAL.

Посилання на електронний pecypc:http://guides.wsj.com/careers/category/how-to-succeed-in-a-job-interview/

How to Prepare for a Job Interview

Tips

- Get your wardrobe in order and give yourself more travel time than you think you might need.
- **4** Visualize the interview. Picture yourself as poised, confident, articulate.
- Make a list of your strong and weak points and practice how you will articulate them.
- Write out answers to the questions you don't want to be asked. It will help alleviate your anxiety.

How to Say Thanks After an Interview

Tips

- Personalize your thank-you with specific references to issues you discussed in the interview.
- Send each interviewer you spoke with a thank-you, but be sure they are individualized notes.
- **4** Don't send thank-you via text message or on social networking sites.
- When in doubt, keep it professional. Too much humor or casual language can turn recruiters off.

How to Discuss Career Setbacks in an Interview

Tips

4 On your resume say that you took a sabbatical to cope with a personal matter.

Employers simply want to be assured that your past won't be of any harm to their business.

4 Prepare and practice a strong response in advance.

How to Negotiate Salary

Tips

Check out the job you're looking to apply for and see what it entails at sites like Salary.com.

Surf a few Web sites like PayScale.com or Glassdoor.com to see what jobs like those pay.

If you're already at a job and looking to negotiate, first find out how your boss has reacted to similar situations before.

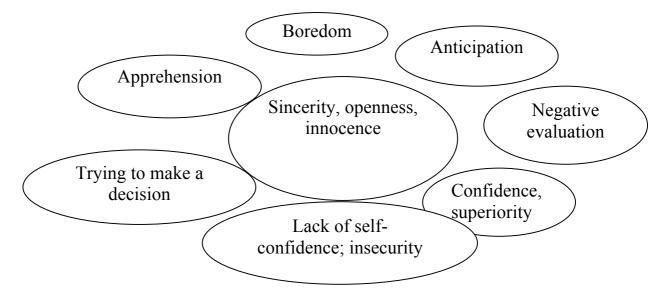
Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.4.

Activity 8:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати фізичні реакції та відчуття та вміти реагувати на відчуття та фізичні реакції партнера по спілкуванню, застосовуючи стратегії запам'ятовування.

The variety of paralinguistic behaviours was presented in a famous novel «Theatre» by W. Somerset Maugham and its film version «Being Julia». Your task is to discuss with your partner the differences between non-verbal behaviour of the main characters from the novel and the actors / actresses from the movie. Before the discussion, in pairs try to think of a SIMPLE gesture for each of these words. Make up the dialogue based on paralinguistic differences and share your own impressions using the gestures. Remember, you have 15 min.

Підгрупа 1.1. Вправа 1.1.4.

Activity 9:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з опорою на відеозапис, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати фізичні реакції та відчуття та вміти реагувати на відчуття та фізичні реакції партнера по спілкуванню, залучуючи стратегії запам'ятовування.

Аудіододаток musical «Legally Blonde».

After watching the musical «Legally Blonde», with your partner, discuss and compare it with the film, paying attention to Elle's non-verbal behaviour. How did she act before entering the university, during her studying at university and while defending Brooke Taylor at the court? Pay attention to how she was dressed, the colours she preferred. Remember, you have 10 min.

In order to be understood we need to learn how to use our gestures correctly. Now, with your partner, practise saying these sentences emphasizing the words in *italics* with gestures. Change the roles and check whether your partner understands you.

•*Elle:* just don't think that Brooke could've done this. Exercise gives you endorphins. Endorphins make you *happy*. Happy people just don't shoot their husbands, *they just don't*.

- •We are going to win!
- *Elle:* Did you see him? He's probably still *scratching* his head.
- •No two things are *equal*.
- Elle: I feel comfortable using legal jargon in everyday life.
- •We expect *bad* profits this year.
- •Brooke: Well thank God one of you has a brain.
- •Prices keep going up!
- Vivian: You know, I'm still shocked that you didn't give Callahan the alibi.
- •We can do it *together*!
- •*Professor Callahan:* Do you think she woke up one morning and said: I *think* I'll go to law school today.

Now make up your own dialogue emphasizing the main words in the the sentences with gestures.

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.1.

Activity 10:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати когнітивні стратегії для засвоєння лексичного матеріалу, використовуючи сталі вирази для введення їх у контекст.

You've met your friend on your way back from the theatre. Express your opinion about the musical «Legally Blonde» that you have just seen. There are many phrases that indicate we are expressing opinion, the most simple of which is probably **I think**

... Think of at least four more phrases. Remember, you have 15 min.

Here are four more ways of giving your opinion:

a.If you ask me,	c.I would argue that

b.In my view, ... d.I would say...

Now express your opinion using phrases a-d above to complete sentences 1-4. Explain your opinions. 1. ...the most interesting part was... 3....the funniest episode was when...

2. ...the best character was... 4....the best of this musical is...

With your partner, role-play a small conversation based on these phrases, be ready to answer your partner's questions.

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.1.

Activity 11:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

Мета: розвиток умінь застосовувати когнітивні стратегії при підготовці можливих реплік для діалогу, виражаючи свою думку у поданій ситуації.

You are keeping on the conversation about the musical «Legally Blonde» with your friend who has recently read about it in the newspaper and has his / her own point of view, probably different than yours.

There are a number of useful phrases you can use when you want to give your views on controversial topics. Create a dialogue using some of these phrases. Remember, you have 15 min.

a.I believe that	e. I'm convinced that would work because	
b.As far as I'm concerned,	f. I'm not convinced that would work	
c.I'm against	because	
d.I'm in favour of	g. I'm sceptical of the idea that	
	h. I must admit, I think	

Other student (your partner) says that:

-it is too pink in the colour of the clothes and stage effects; -the plot is dull and boring; -the musical is unmemorable: -Greenpeace wouldn't let them play on the scene with a real dog; -the main character (Elle) delivers silly lines as if she meant them; -dogs are unnaturally obedient, probably they drugged them; *-it is a great big empty vessel (судно корабля) of a show that makes a lot of* noise and not much else.

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.2

Activity 12:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати когнітивні стратегії для розуміння та створення повідомлень.

You are a tourist in London (England) and planning your trip with the travel agent. From the given information choose the trip you want but at first ask the given questions and make your own ones. The student who will play the role of the travel agent is to acquaint him / herself with the information about the day trips and excursions below. Act a dialogue out. Remember, you have 15 min.

Questions:

What time does it leave? Where does it leave from? What exactly is included? Are there any hidden extras?

How long does it last?

Information:

Stonehenge, Windsor Castle, Bath, and Medieval Village of Lacock Including Traditional Pub Lunch Stonehenge, Lacock and Pub Lunch Castle, Stonehenge, Lacock and Bath. Head to Windsor Castle, home of ... Read more Location: London, United Kingdom Duration: 12 hours 30 minutes (approx.)

Departure point

Victoria Coach Station or select London hotels

Departure time

8:15am

Hotel pickups commence prior to this time, you must contact the local service provider to verify your exact pickup time.

Duration

12 hours 30 minutes (approx.)

Return details

Concludes at Victoria in central London at approximately 8:30pm

Stonehenge, Windsor Castle and Bath Day Trip from London

***

Don't leave London without taking this bestselling tour to Windsor Castle, Stonehenge and Bath, England's most beautiful Georgian city. Your day trip includes ... Read more

Location: London, United Kingdom Duration: 11 hours (approx.) From USD \$134.15 \$154.77 Save \$20.62 SEE DETAILS ->

Departure point Victoria Coach Station, Gates 1-5. Departure time 8:45am Duration 11 hours (approx.) Return details Concludes at Victoria

Oxford, Cotswolds, Stratford-on-Avon and Warwick Castle Day Trip from London

***** 639 Reviews

A region officially designated as an Area of Outstanding Natural Beauty can't possibly be a bad place to spend a day. On this 10-hour day trip from London, ... Read more

Location: London, United Kingdom Duration: 10 hours (approx.)

Departure point

Tour departs from Victoria Coach Station. Hotel pickup available from selected located London hotels.

Departure time 8:45am Duration 10 hours (approx.) Return details Concludes at Victoria

Downton Abbey and Oxford Tour from London Including Highclere Castle

***** 47 Reviews

See top filming locations from the awardwinning 'Downton Abbey' television series on a full-day tour from London! After touring Oxford, enjoy a walking tour ... Read more Location: London, United Kingdom Duration: 10 hours (approx.)

From USD \$189.55 SEE DETAILS >

Departure point

Tour departs from Victoria Coach Station or selected London hotels

Departure time

8:15am

Hotel pickups commence prior to this time, you must contact the local service provider to verify your exact pickup time.

Duration

10 hours (approx.)

Return details

Returns to original departure point at approximately 6:30pm

Leeds Castle, Canterbury Cathedral and Dover 350 Reviews London is fabulous, of course, but you don't want to leave without exploring the English countryside for at least one day. Head southwest of London to the ... Read more

Location: London, United Kingdom Duration: 10 hours (approx.)

Departure point

Tour departs from Victoria Coach Station. Hotel pickup available from selected located London hotels.

Departure time 8:45am **Duration** 10 hours (approx.) **Return details** Concludes at Victoria

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.2

Activity 13:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, двомовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати когнітивні стратегії для розуміння та створення повідомлень.

Work in pairs. Each of you will be given the passage from the Guardian. Read it carefully paying attention to the words in bold that are translated into Ukrainian for your better comprehension. Each student will provide his / her partner with the information using the words or phrases that are unknown to his / her partner who will be a listener, and his / her task is to catch the whole meaning of the message and respond to it. Remember, you have 15 min. - Theatres are increasingly catering (to cater for – враховувати, брати до уваги) for children on the autistic (autistic – страждаючі на аутизм) spectrum with 'relaxed performances' where they can feel more comfortable. "The aim is to cater for the full spectrum of autistic behaviour, from profound (profound – абсолютний, глибокий) disability to anxiety (anxiety – тривога, стрімке бажання)," says Kirsty Hoyle, project manager of the relaxed performances project run by the Society of London Theatre and The Prince's Foundation for Children & the Arts. This means anything from children groaning (to groan – тріщати, скрипіти, стонати) and rocking in their wheelchairs (wheelchairs – інвалідна коляска) to reacting to the action on stage in an endearingly (endear – примусити полюбити, внушити любов) pantomimic way – "Watch out!" During one show, a child repeatedly shouted "Mango!"

(*the Guardian*)

- Ticket prices are rising and household (household - сімейний) budgets (budget - бюджет) are squeezed (squeezed - вижатий). If you could get a refund (refund - компенсація) if you hated the show, would you be inclined (to incline – схилятися, тяжіти) to go more often? But what if your ticket came with a moneyback guarantee, enabling (to enable – давати можливість) you to book (to book-замовити білет) in the knowledge that, if you feel compelled (compelled – бути змушеним) to leave at the interval (interval - антракт), you'll be able to recoup (to recoup - компенсувати) the ticket price? That's the offer from one Vancouver-based company, who will refund (to refund – возміщати (гроиі)) the ticket cost for anyone who buys a ticket for their revival (revival - відродження) of David Auburn's Proof and decides it's not their cup of tea (one's cup of tea – захоплення; те, що подобається).

(the Guardian)

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.2 Activity 14:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна. <u>Мета:</u> розвиток вмінь використовувати когнітивні стратегії для розуміння та створення повідомлень.

WHO HAS STOLEN MY NECKLACE???

Something terrible has happened! Julia's favourite and very expensive necklace was stolen. Now police tries to find the thief, as poor Julia can't play the lead in the performance.

Each of you will be given roles. There will be one as a thief. You are to suspect everyone. Ask each of your groupmates as many questions as possible. Then discuss it with those people who you think are not guilty. Remember, you have 25 min.

FIND THAT THIEF!

Julia Lambert	Michael Gosselyn
I was at the theatre, preparing for a dress	I always kept telling her that she should keep
rehearsal (генеральна репетиція). So I went	an eye on this necklace, it costs a fortune. I've
to my wardrobe to take the necklace as the	bought it for our wedding anniversary and
play was about this necklace and I didn't find	wrote this play, about charming Julia and this
it, that's all I know. I'm devastated! As a	necklace. I presume that it could be Thomas
matter of fact it could be anyone. I have a lot	Fennell as he's an underprivileged clerk whom
of enemies, because I'm a gifted actress. Each	I've recently hired. I know that he's deeply in
of my performances is a masterpiece. We	debt.
were going on tour, so probably someone	
wants to ruin it.	
Tom Fennell	
I don't understand why Julia made a fuss over	
this stupid necklace. In my opinion, it could be	
Julia as she's constantly afraid of being left in	
the cold (залишитись з носом) and become	
unpopular. By the way, when she heard that I	
have feelings for Avice, she just freaked out.	

She thought I'd be her boy for ever. Oh and if you think it was Avice, it's out of the question,	
she's as innocent as a baby.	
Avice Crichton	Evie
I feel compassion for Julia. We all know that she likes to play even in real life and Julia has inclination (має схильність) to do crazy things when she's bored. So this is a kind of a hint I give you, Mr Policeman.	I'm just her dresser, I don't know anything about the necklace. I've just seen it once. To tell you the truth, it's amazing. It sparkles in the bright light and one evening I couldn't resist and tried it on but just once! I didn't take it. I think, Julia could take it home, she often does, and forgot that she had left it there.
Dolly de Vries	Roger Gosselyn
I suppose, it was Evie who stole the necklace. Just look at her. She's cockney with red untidy hair and looks as if it needs washing, two of her front teeth are missing. I told Julia many times to be careful with her. Probably she took it to have a denture made (вставити зуби).	My mother is a talented actress and charming woman, but she performs the role of a mother badly. Her life has always been so full and so exciting that she has never had the time to busy herself much with me. She worries, of course, when I fall ill. She often thinks it would be nice when I am old enough really to share her interests. We all know that I have neither my mother's vivacity nor my father's beauty of feature. Julia is somewhat disappointed in me. So I took this necklace. I knew she would be devastated, sometimes it seems that she loves her dresses and jewellery more than she loves me. It's disgusting.
Lord Charles	Julia's Mother
Julia knew that I had fallen in love with her some time before I knew it myself. She found it rather comic. From her standpoint I am a middle-aged man, and she considers me as a nice old thing. I still love her with all my heart. I can't even think of anyone who could do it but, I guess, it could be Michael. He has an air of a real gentleman but he knew about Julia's love affairs, so that could be his revenge.	My poor child I was at the theatre when she realised that the necklace had disappeared. It'll be a lesson for her. She paid more attention to her jewellery than to her son.
Aunt Carrie	Jimmie Langton
That little pretty thing is having a hard time. She's like my daughter, I remember the time when I gave Julia her first lessons. I taught her	I always told Julia that she was a genius, she has the face that any actress wants. The face that can show every thought that passed

all the arts that I had learnt myself at the	through the mind. I paid her more than any
Conservatoire. I knew she would become a	other actress. I made her the star and she
great actress, but fame also brings jealousy and	played the best roles in the theatres. I have no
enemies, so it could be anyone from her	idea who could do such a thing to Julia.
surrounding.	Sometimes she can be very nasty though she is
	the star. I knew about her love affair with that
	little insignificant clerk in an accountant's
	office. He admired Julia tremendously but I
	couldn't understand why and how she loved
	him. I guess that cheeky fellow could steal it.

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.3.

Activity 15:

<u>Вправа:</u> рецептивна, некомунікативна, некерована, з опорою на відеозапис, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати когнітивні стратегії аналізуючи та оцінюючи мовлення комунікантів.

Аудіододаток «Theater Talk: A conversation with Todd Haimes».

Listen to the conversatios of native speakers. Ask yourself which person is a better communicator? Although both probably have very similar grammar, pronunciation and vocabulary, it should be possible to decide that one is better. The following checklist presents some of the key characteristics of effective communication:

SPEAKER'S PURPOSE

very clear	fairly clear	unclear
ORGANISATION OF MAI	IN POINT	
very clear	fairly clear	unclear
VOLUME		
too loud	just right	not loud enough
SPEED		
too fast	just right	too slow
EYE CONTACT		
maintains eye contact	avoids eye contact	
FEEDBACK		
Always	sometimes	never

BODY LANGUAGE

appears relaxed

CONTENT

Totally relevant

Appears nervous

sometimes irrelevant

totally irrelevant

Also, note for yourself the fillers, idioms and set phrases that were used by these two speakers. Now, role-play your own dialogue based on model dialogue. *Remember, you have 15 min.*

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.3

Activity 16:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальою опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати когнітивні стратегії, аналізуючи ситуацію та аргументуючи свою позицію, щодо певних питань.

Answer the questions about the travel and discuss it with your partner. What does he / she prefer? Discuss the advantages and disadvantages of each type of holiday. Use the list of clichés which will help you to express your opinion. Remember, you have 10 min.

*Who do you prefer to travel with?

with family with friends alone with your partner

✤Which is the best way to travel?

-with a tour, where everything is organised for you;

- just booking hotels and transport in advance;

- with no fixed plan, making all the arrangements yourself en route.

✤ Match each type (a-f) with picture (1-6).

A a city breakB a holiday by the seasideD a cruiseE an activity holiday

C a skiing holiday F a camping holiday

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.3. **Activity 17:**

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з опорою на відеозапис, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати когнітивні стратегії, аналізуючи та оцінюючи мовлення комунікантів.

Аудіододаток «Legally Blonde» court scene.

A.You are going to watch the part of the movie **«Legally Blonde**». Guess the place of the scene from the given picture.

B. Now write down the phrases which you would use in your conversation; the stressed words. Discuss with your partner paralinguistic behaviour of the characters. Is it important to stress the words in your conversation? Why?

Fill in the gaps in the given sentences:

1.What are you so happy _____?

- 2.I have new _____.
- *3.Excuse* _____, *you are* _____ *my way*.
- 4. Counsellors, ______ the bench.
- 5. You're not going ______ there.
- 6.I have no ______ with this.
- 7. You begin your ______.

8.Did you hear a shot ?	
-------------------------	--

9. Where is she ______ with this?

10. I have a _____, I promise.

11. Mrs. Windham with a gun in her hand to make your story _____. Isn't that right?

12. In the ______ of the state vs. Brooke Windham this case is

Now role-play the same dialogue in a group using the clichés and stressing from the video and try to imitate the behaviour of characters. Remember, you have 10 min.

Key: A. The court scene.

- 1) What are you so happy about?
- 2) I have new representation.
- 3) Excuse you, you are in my way.
- 4) Counsellors, approach the bench.
- 5) You're not going up there.
- 6) I have no problem with this.

- 1)You begin your questioning.
- 2)Did you hear a shot fired?
- 3)Where is she going with this?
- 4)I have a point, I promise.
- 5)Mrs. Windham with a gun in her hand to make your story plausible. Isn't that right?
- 6)In the matter of the state vs. Brooke Windham this case is dismissed.

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.4.

Activity 18:

<u>Вправа:</u> репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь інтонувати та ставити наголоси в усному мовленні на смислових фразах, застосовуючи конгнітивні стратегії.

Stressing the right word or highlighting the most important information will help you to make yourself understood clearly. Remember, you have 15 min.

I. **Student A:** Read your sentence 1 to Student B. He / she will respond, giving one word extra stress. Continue with 2-6.

1. That actress really likes your sister.

2.Did you say she was American?

- 3.Is the playhouse the building after the traffic lights?
- 4. Shall we get her this seat for musical then?

5.I thought you said you'd watch a movie?

6.I left your scarf on your bed.

II. **Student A:** Now respond to B with your number 7 below, giving extra stress to one of the words. Continue with 8-12.

7.He's not my dog. He's my partner's dog.

8.Sorry, I booked a ticket for the opera.

9.I gave him the money. He'd never be able to pay me back.

10. It looks expansive, but actually it was really cheap.

11. I'm going out. I haven't been out for ages.

12. I was terrific, you mean.

I.**Student B:** Student A is going to read you a sentence. Respond with your number 1 below, giving extra stress to one of the words. Continue with 2-6.

1.She is my sister.

2.No, I said she was Canadian.

3.No, it's the building before the traffic lights.

4. Personally, I still think she'd prefer stalls.

5.I've downloaded it, but I haven't watched it yet.

6.Could you put it under my desk, please?

II.**Student B:** Read your sentence 7 to Student A. He/she will respond, giving one word extra stress. Continue with 8-12.

7.Is that your dog?

8.Here are you. Your ticket for the musical.

9.Did you lend John money he needed to buy the car?

10. That dress looks really expensive.

11. You're not going out tonight, are you?

12. This play was not that bad.

Role-play the dialogue based on the example giving word extra stress when needed.

Підгрупа 1.2. Вправа 1.2.4.

Activity 19:

<u>Вправа:</u> репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь занотовувати з метою донести співрозмовнику головну ідею або певний намір, застосовуючи когнітивні стратегії.

Work in a group of three or four. Think of a film you really enjoyed that was adapted from a book / play or based on a real event. Make notes under the following headings to help you to talk about it. Remember, you have 10 min.

-When and where is the film set?

-Who are the main characters and who are they played by?

-What is it about?

-What is the most memorable scene?

-What makes it so powerful / moving / dramatic, etc.?

Describe the film and the scene to others in the group, and see if they can name the title of the film. The rest of a group ask as many questions as possible.

Підгрупа 1.3. Вправа 1.3.1

Activity 20:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати когнітивні та компенсаторні стратегії для здогадування про значення виразів.

One of you is to think of an expression providing clues about it to the other participants (your colleagues), so that they could guess the expression. Other participants can ask only 11 questions, which must be answerable by either «yes» or «no». Permissible extra clues include whether the expression about people in general, scene, behaviour or actors; number of words in the expression; and whether the expression contains the definite or indefinite articles. Remember, you have 15 min.

Think of the use of guessing strategies. Are they compensational or cognitive strategies?

The list of expressions:

to make a mess of something;	to go for a stroll;
to be head over ears in love	in the twinkling of an eye;
with somebody;	to beat nineteen to the dozen;
under the pretext;	to put on airs;
to spare no pains to do	to go off without a hitch.
something;	to shine like a new pin;

Keys:

110,50	
to make a mess of something –	нова копійка
провалити усе діло, напутати,	to go for a stroll – прогулюватися
портити;	in the twinkling of an eye – в одну мить
to be head over ears in love with	to beat nineteen to the dozen – шалено
somebody – по вуха закохатися;	битись
under the pretext – під приводом;	to put on airs – триматись/поводитись
to spare no pains to do something – не	пихато
пошкудувати сил	to go off without a hitch – проходити
	гладко/без ускладнень

to shine like a new pin – виглядати, як

Підгрупа 1.3. Вправа 1.3.1

Activity 21:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь використовувати компенсаторні стратегії – мовна здогадка про значення лексичних одиниць.

From the previous exercise choose the expressions, words or you may use, the words which are hard for you to remember, in order to describe them indirectly. Make sure you use the given phrases:

1.It's a kind of ... _____

2.It's something you do when ...

3.It's made of ..._____

4.It's a place where ...

5.It's something you ...

6.It looks (a bit) like ...

7.It's used for ... _____

8. It's a person who ...

Your partner is to guess what you are describing. Then change the roles. Remember, you have 10 min.

Підгрупа 1.3. Вправа 1.3.1.

Activity 22:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати компенсаторні стратегії – мовна здогадка про значення лексичних одиниць.

Work in pairs. Each student will be given a list of sentences. Student A is to read the sentences with the missing phrases and guess it trying different possibilities until she / he gets each sentence right. Student B is to do the same task with his / her sentences. Remember, you have 15 min.

Student A: Look at the sentences 1-5 and imagine what the missing phrase could be. Remember «+» – positive verb; «-» – negative verb.

*1.A lot of people say the book is better than the film, but actually I*_____. «+»

2.I've heard this actor supposed to be really mean. Apparently, he never _______ on her birthday. «+»

3.It wasn't a particularly nice day for the open air theatre but at least

- 4. *The play was classic tale of love, the performance was brilliant, and we were all impressed. All in all, it* . *«+»*
- 5.On the one hand, dogs are far better company than any other pets, but on the other hand you ______ at least twice a day. «+»

Read your sentences to Student B. Keep trying different possibilities until you get each sentence right.

Listen to your partner's sentences. Tell him / her to keep guessing until they get it exactly the same as yours.

- 6.1'm not sure you would enjoy the play and in any case it will be very difficult to get tickets.
- 7.Some of the characters aren't very realistic, but on the whole I think **it's a good play**.
- 8. Orlando Bloom only thinks of himself and he always gets his own way. In other words, he's totally selfish.
- 9.1 have my own import-export company. Basically, **I** buy and sell fruit and vegetables.
- 10. I don't feel like going to Kate's birthday party and besides, I haven't got anything to wear.

Student B: Look at the sentences 5-10 and imagine what the missing phrase could be. Remember «+» – positive verb; «-» – negative verb.

6.I'm not sure you would enjoy the play and in any case it will be very difficult

_____.»+»

7. Some of the characters aren't very realistic, but on the whole I think ... + ..

- 8.Orlando Bloom only thinks of himself and he always gets his own way. In other words, .»+»
- 9.I have my own import-export company. Basically, ______ fruit and vegetables.»+»

Listen to your partner's sentences. Tell him / her to keep guessing until they get it exactly the same as yours.

- 1.A lot of people say the book is better than the film, but actually I preferred the film.
- 2.1've heard this actor supposed to be really mean. Apparently, he never **buys his** wife a present on her birthday.

- 3.It wasn't a particularly nice day for the open air theatre but at least it didn't rain.
- 4. The play was a classic tale of love, the performance was brilliant, and we were all impressed. All in all, **it was a great day**.
- 5.On the one hand, dogs are far better company than any other pets, but on the other hand, you have to take them for a walk at least twice a day.

Now read your sentences to A. Keep trying different possibilities until you get each sentence exactly right.

Підгрупа 1.3. Вправа 1.3.2.

Activity 23:

<u>Вправа:</u> репродуктивна, комунікативна, керована, з опорою на пам'яткупораду, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь коректно запитати про роз'яснення незнайомого терміну, слова, використовуючи компенсаторні стратегії.

You are an assistant of your teacher at the international conference, where different spheres of science are represented. How would you respond if one of the scientists asked you the following question?

- Don't forget! You can use your own strategy for asking for clarification. For example, by means of such phrases, questions: "Sorry, I don't follow", "I didn't catch that. Would you mind repeating it?", "Could you repeat the question, please?", "Sorry, I don't know what you mean by 'Topiary'. Would you mind explaining 'Topiary'?"
- 1) What's your opinion of topiary?
- 2) Could you tell me about the using of IP Technologies in your country?
- 3) Is gizmo like pagers and cellular telephones commonly at your university?

Now, role-play a dialogue – one of you is an assistant, the other – a scientist. Remember, you have 10 min. Підгрупа 1.3. Вправа 1.3.2.

Activity 24:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь коректно поставити або відповісти на запитання та підтримати розмову, застосовуючи компенсаторні стратегії.

The big dinner for young actors is ahead. There will be lots of your colleagues and you have a chance to talk to actors who you saw at the stage in order to gain some tips on how to become a good actor, but you do not know how to start the conversation. Here is the model dialogue which can help you. Read the model dialogue and fill in the gaps with expressions that you are given.

Expressions: «Please don't take this the wrong way», «I know this is none of my business», «What do you think of», «How about», «I think I can make it», «It's been quite a while», «I haven't seen him / her for ages», «I hardly remember the day»

(Scenario – Two actors from a theatre are attending a dinner for young actors in London.)

Maria: What a nice dinner! ______ when so many actors gathered together sharing the experience.

Ronaldo: That's true, after graduating from the university I _____ my

group mates _____.

Maria: _____, what university did you graduate from?

Ronaldo: Kaplan International College in London. And what about you?

Maria: Unbelievable, me too. I graduated from Kaplan International College in London in 2005. And afterwards I couldn't find a proper job. But now I work at Oxford playhouse.

<u>Ronaldo</u>: So, I guess we were group mates, as I graduated in 2005 too ______, but when did you start working at

Oxford playhouse?

Maria: That's all right. I started four years ago.

<u>Ronaldo</u>: your new director?

Maria: He seems to be revising our budget with good sense (pause).

I just love this ice sculpture.

Ronaldo: It's sublime (pause). When was the last time you were in London?

Maria: Oh gosh, I think it was when I was in college. _____you?

Ronaldo: I've been living here for _____, sixteen years. There's nothing like London.

Maria: ______, but are you here alone?

<u>Ronaldo</u>: Yes, I am. (pause) My wife couldn't due to another commitment.

Maria: Oh, I see (pause). Uh, I've just noticed a coworker from Oxford. I'm going to say hi to her. Merry Christmas.

<u>Ronaldo</u>: Merry Christmas, have a great night.

With your partner, try to make up your own dialogue using the expressions and changing the roles with your partner. Remember, you have 15 min.

Key:	Ronaldo: What do you think of your	
Maria: What a nice dinner! I hardly	new director?	
remember the day when so many actors	Maria: He seems to be revising our	
gathered together sharing the	budget with good sense (pause).	
experience.	I just love this ice sculpture.	
Ronaldo: That's true, after graduating	Ronaldo: It's sublime (pause). When	
from the university I haven't seen my	was the last time you were in London?	
group mates for ages.	Maria: Oh gosh, I think it was when I	
Maria: By the way, what university did	was in college. How about you?	
you graduate from? Ronaldo: I've been living here for		
Ronaldo: Kaplan International College	a while, sixteen years. There's nothing	
in London. And what about you?	like London.	
Maria: Unbelievable, me too. I	Maria: Please don't take this the	
graduated from Kaplan International	wrong way, but are you here alone?	
College in London in 2005. And	Ronaldo: Yes, I am (pause). My wife	
afterwards I couldn't find a proper job.	couldn't make it due to another	
And now I work at Oxford playhouse.	commitment.	
Ronaldo: So, I guess we were group	Maria: Oh, I see (pause). Uh, I've just	
mates, as I graduated in 2005 too. I	noticed a coworker from Oxford. I'm	

know this is none of my business, butgoing to say hi to her. Merry Christmas.when did you start working at OxfordRonaldo: Merry Christmas, have a greatplayhouse?night.

Maria: That's all right. I started four

years ago.

Метою Групи II є формування вмінь застосовувати непрямі стратегії в ДМ.

Підгрупа 2.1. Вправа 2.1.1.

Activity 25:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь аналізувати, розвивати розмову на різні теми спонтанно за допомогою метакогнітивних стратегій.

You will have to speak spontaneously and fluently about a range of subjects.

Choose the topic of interest from the newspaper you were given. Remember, you have 5 min.

- From Sherlock to Pope Joan: actor Louise Brealey on writing her first play
   3 Sep 2013: As well as acting in Sherlock, Louise Brealey is now writing plays. She tells Andrew Dickson why her first subject is a female pope from the ninth century
- Falling stars: what happens when stage actors are a no-show?
  3 Sep 2013: Mark Lawson: From a vanishing Hayley Atwell to a script-reading Oedipus, welcome to the season of the understudy
- Should theatre critics talk to each other?
  2 Sep 2013: Lyn Gardner: There's an unspoken assumption that critics should never discuss the show they're reviewing. Isn't it all a bit ... outdated?

The best theatre of autumn 2013: from Richard II to Let The Right One In 1 Sep 2013: A hard-hitting musical about a notorious Alabama rape case has contemporary resonance, a vampire play is guaranteed to produce gasps of terror, and David Tennant returns to Shakespeare

Your partner then asks you about the topic.

Try to speak for at least a minute on each subject, using 'fillers' if necessary and other strategies. If you pause for more than three seconds without using an appropriate filler or strategy, you must stop. You then ask your partner a question to see if he or she can speak for a minute without stopping. Remember, you have 20 min.

Підгрупа 2.1. Вправа 2.1.1.

Activity 26:

<u>Вправа:</u> рецептивна-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з опорою на відеозапис, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь аналізувати, оцінювати мовленнєві дії комунікантів використовуючи метакогнітивні стратегії.

Аудіододаток «the King's Speech».

You are given two variants of the King's Speech which George VI broadcast to his people in Britain, and throughout the Empire, immediately after Britain's Declaration of War against Germany on September 3, 1939. The first variant is a real speech and the second one is the episode taken from the film «King's speech». Compare these two speeches. What are the differences between them? What techniques did George VI use in order to overcome his speech difficulties? What strategies did he use? Remember, you have 15 min.

Differences between the speeches	Used techniques	Used strategies

Now, role-play the dialogue where Student A is a journalist and Student B is Colin Firth who gives his opinion on the role in the film. Підгрупа 2.1. Вправа 2.1.2.

Activity 27:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати метакогнітивні стратегії, плануючи та організовуючи спілкування.

Student A: You are going to interview one of the famous actors of the theatre. Plan and arrange your conversation with the actor, relying on the information about Rupert Grin that is given below.

Rupert Alexander Lloyd Grin (born 24 August 1988) is an English actor who rose to prominence playing Ron Weasley, one of the three main characters in the Harry Potter film series. Grint was cast as Ron Weasley at the age of 11, having previously acted only in school plays and at his local theatre group. From 2001 to 2011, he starred in all eight Harry Potter films alongside Daniel Radcliffe and Emma Watson.

Grint is the eldest of five siblings. He attended Dorothy Stringer High School in Brighton, a Roman Catholic school. While there, Grint took an avid interest in theatre. He started performing in school productions and joined the Top Hat Stage and Screen School, a local theatre group that cast him as a fish in Noah's Ark and a donkey in another nativity play. He continued performing in school plays as he moved up to Richard Hale School. However, Grint had never acted professionally before the Harry Potter series. At the age of 16, he left school to focus on his acting career. "I didn't really like school that much," the actor later commented.

Now Rupert is making his professional theatre debut in Mojo. In addition to playing Ron Weasley in the Harry Potter series of films, his screen credits include The Necessary Death of Charlie Countryman, Into the White, Wild Target, Cherrybomb and Driving Lessons as well as the upcoming CBGB. Grint's television credits include Super Clyde and Come Fly With Me.

Mojo is a 1995 play (then subsequent 1997 feature film) written by English playwright Jez Butterworth that premiered at the Royal Court Theatre in London, directed by Ian Rickson.

It is a black comedy set in Soho, a fast-paced gangster plot that tells the story of this particular night club's culture. Would-be rock 'n' roll star 'Silver Johnny' is on the road to fame and fortune during the summer of 1958, but encounters problems with his jealous manager, Ezra, the owner of the Atlantic Club, who is hell-bent on protecting him from the amorous advances of creepy local gangster/entrepreneur Sam Ross. Skinny, a member of Johnny's group, and one of the club's pill-popping employees, discovers Ezra sawn in half in separate dustbins, and Ezra's ambitious associate Mickey announces that Ross intends to take over the Atlantic Club.

Think about at least 10 questions that you would like to ask the celebrity. You need to get the most interesting information, as you'll write an article about him. Think of strategies that you will use during the conversation, clichés which you will use to keep up with conversation. Remember, you have 15 min.

Student B: Read the information and remember the most important information. You are free to add something from yourself to make the conversation more vivid. Probably you do not want to enlighten the press on your plans for the future or your personal life. Plan your answers properly in order to hide some information.

You are given 7 minutes to prepare and then 15 minutes to act the conversation out.

Підгрупа 2.1. Вправа 2.1.2.

Activity 28:

<u>Вправа:</u> рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, керована, без опори, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати метакогнітивні стратегії, визначаючи власні цілі спілкування.

You've just role-played the dialogue. Now each of you will have to identify the goal and the objective of the previous conversation, but for the student A who will have to identify the goal and the objective for the Student B and vise versa. Then tell your partner about your ideas and compare them with his / hers. Remember, you have 15 min.

Підгрупа 2.1. Вправа 2.1.3.

Activity 29:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальною опорою, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати метакогнітивні стратегії, які передбачають розвиток умінь оцінювати свою мовленнєву поведінку під час спілкування.

You are given the checklist where you need to evaluate your speaking from the previous dialogue. Answer the following yes or no questions or underline the answer. *Try to be more objective with yourself!*

✓ Did you vary your vocal pace, pitch and volume in a way that enforced your message or question and kept it engaging? _____

✓ Do you need to prepare more? _____

✓ Did you end powerfully? _____

✓ Did you support your points with examples, stories, metaphors? _____

✓ Did the interaction maintain flow?

✓ Did you ramble?

✓ Did you connect with head (logic), heart (emotion), hand (action) and leave your partner with something to think, feel or do during the speech?

✓ Did you get the partner's attention at the start? And, was your «attention-getter» relevant to the topic of the conversation?

✓ Did your introduction clearly give your partner both a reason to listen, and a clear direction (a clear thesis)?

✓ Could you outline your own speech (was the organization easy to follow)?

✓ How was your use of language?

✓ Correct pronunciation and grammar.

 $\checkmark$ No filler words (use of Ahs, Ums).

✓ Did you use rhetorical devices (e.g. simile, contrast, rhyme, alliteration, metaphor) _____

✓ *How was your eye contact*? good not bad bad

✓ Did you speak from memorable key words or did you look down at info/notes too much? _____

✓ Did your facial expressions, body language (stance, movement) and gestures distract from or enforce your conversation? _____

✓ Did your gestures look natural?

What would you do in order to avoid the mistakes during your next conversation? Discuss with your partner. Remember, you have 15 min.

Підгрупа 2.1. Вправа 2.1.3.

Activity 30:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати метакогнітивні стратегії, які передбачають розвиток умінь оцінювати мовленнєву поведінку комуніканта під час 3 *look natural*?

Now talk over, with your partner, his / her failures. Give him / her pieces of advice how to make his / her speech more fluent, grammatically correct etc. **Don't be** too harsh to him / her! Remember, you have 15 min.

Підгрупа 2.2. Вправа 2.2.1.

Activity 31:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, без опори, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

Мета: розвиток умінь застосовувати афективні стратегії – долати тривогу.

In a week you are having a job interview in the company where you always wanted to work. You're very nervous, as it's your first interview and it's in English. You need to use and recall as many strategies as it's possible for lowering your anxiety. Discuss it with your partner.

Try to meditate for a few minutes at a time. You can do it even at home several times a day. You will be surprised at how focused and calm this can make you, and how much readier you'll feel to deal with the English language.

All you have to do is to sit comfortably in a quiet place and think of one thing: an object, a word or a pretty place. Your mind will wander at first, but bring it back to the thing you are thinking about. As you meditate, breathe slowly and deeply from your abdomen, not from your chest. That's the basic idea. If it helps you, you might also play some peaceful background music while you meditate. Try this in the group with a partner. Then talk over whether your body relaxed. Can you center your mind? Remember, you have 15 min.

Підгрупа 2.2. Вправа 2.2.1.

Activity 32:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою на пам'ятку-пораду, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати афективні стратегії – вгамовувати тривогу.

An important first step in learning to manage social anxiety involves better understanding your social anxiety. People with social anxiety disorder tend to fear different types of social situations (e.g., talking to group-mates, speaking in a meeting, going to parties, etc.) and experience different physical symptoms of anxiety (e.g., blushing, sweating, increased heart rate, etc.). Get to know your social anxiety. Take a couple of weeks to notice which situations cause you anxiety and what you experience physically when you are in those situations. It can help to write these things down. It is a lot easier to manage your anxiety when you have a better understanding of it! Remember, you have 10 min.

Don't forget!

In order to help you better observe your social anxiety, make a chart with three columns - date, situation, and anxiety symptoms. Use this chart to help you track the social situations that cause you anxiety and what you experience in those situations.

For example: **Date**: January 12th. **Situation:** *Talking to cashier at grocery story.*

Anxiety Symptoms: rapid heart rate, dizziness, dry mouth, upset stomach.

Now, with your partner, discuss these particular situations, what exactly made you nervous? How did you overcome it? What should you do to avoid it for the next time? Do you have your own strategies of lowering your anxiety?

Підгрупа 2.2. Вправа 2.2.2.

Activity 33:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою на пам'ятку-алгоритм, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

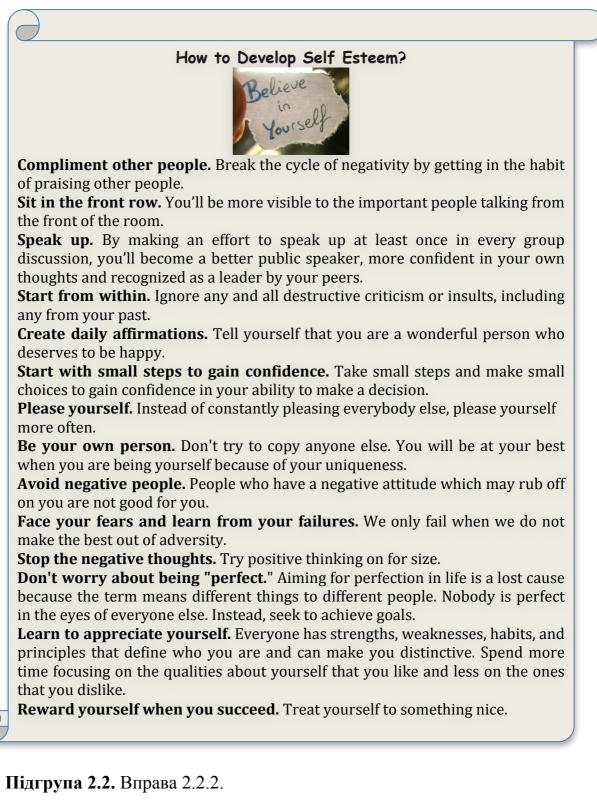
<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати афективні стратегії – підбадьорення самого себе.

Each of you is given a separate piece of paper with your name. Write down one thing on the sheets you like or enjoy about being with each of your group-mates. E.g.: Do you like the way he / she smiles or laughs? The way he / she speaks? The colour of his / her eyes? Is he / she kind to everyone else?

You are given 7 minutes, then each of you will tell the group what has been written about him / her. Before the discussion read the tips below **«How to Develop** *Self Esteem?»*. Remember, you have 10 min.

Now, with your partner, discuss the following questions?

- ➤ How does it feel to hear positive things others said about you?
- Which comment made you feel the best? Which comment surprised you the most?
- How does this make you feel towards the other kids? Are you more likely or less likely to want to talk to them and be friends?
- How does it feel to say something positive about someone else? Let's hope it'll help you to build healthy self-esteem!

Activity 34:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати афективні стратегії – підбадьорення самого себе.

Imagine you are to pass your language test in a week. You have lots of other subjects to revise before these exams. Your first task is to make as many positive statements as possible in order to prepare for the test. Think of the statements that will help you change negative attitudes about yourself as a language learner, and they can speed the process of learning up by convincing that you'll succeed. Remember, you have 5 min.

Here are some general statements:
I'm a good language learner.
I'm confident and secure in language learning.
I'm progressing well in my language learning.
I can learn from my errors and do not have to be afraid of them.
It's OK if I take risks in language learning.
I don't have to understand everything all at once.
I can tolerate a bit of confusion.
My warm personality helps me in language learning.

Now with your partner discuss the statements and propose each other your own ones, if your partner doesn't understand you or vise versa, make it clear to understand you, clarify your opinion, using the clichés and set phrases of the discussion. Remember, you have 20 min.

Підгрупа 2.2. Вправа 2.2.3.

Activity 35:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальною опорою на пам'ятку-пораду, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати афективні стратегії – долання своїх емоцій.

You are going to work as an interpreter for one evening during a business party. You've never done it before and that's why you feel nervous. Recall the strategies that will help you to take your emotional temperature. The tip below will help you, but you are to give the specific examples according to the given situation and present to your partner, compare your strategies with your partner's ones and discuss the way he / she used the strategies. Remember, you have 15 min.

Don't forget!

Listen to your body — to pay attention to signals given by the body. These signals may be negative, reflecting stress, tension, worry, fear, and anger; or they may be positive, indicating happiness, interest, calmness, and pleasure.

Using checklist — to discover feelings, attitudes, and emotions concerning language learning in general, as well as concerning specific language tasks.

Writing a language learning diary — writing a diary or journal to keep track of events and feelings in process of learning foreign language.

Discussing your feelings with someone else — to talk with another person to discover and express feelings about language learning.

Підгрупа 2.2. Вправа 2.2.3.

Activity 36:

<u>Вправа:</u> рецептивно-продуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати афективні стратегії – вгамовувати свої емоції та аналізувати їх.

You are given a checklist of possible feelings below, think and add your own ones. It's simple procedure that will give you a record for comparison of your feelings. The checklist helps you to link your feelings with the language tasks and events in which you are involved. Remember, you have 20 min.

CHECKLIST

Taking your emotional temperature

List language tasks or events in which you have just been involved, for example, giving oral report, doing drills, holding a conversation.

Describe how you're feeling now, especially in relation to the learning tasks or events above.

happy	unhappy
proud	ashamed
confident	unconfident
peaceful	anxious
unafraid	afraid
risk-taking	cautious
clear-thinking	confused
friendly	unfriendly
interested	bored
calm	angry
strong	weak
energetic	tired
outgoing	shy
accepting	critical
able to tolerate contradictions	unable to tolerate contradictions
want to learn language	don't want to learn language
want to know the culture	don't want to know the culture

Now try to explain how you felt and why to your partner. He/she is to give you his/her own point of view and a piece of advice. Then change the roles.

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.1.

Activity 37:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь ставити запитання, передбачати хід розмови, застосовуючи соціальні стратегії.

Imagine you are going to have an interview at the company where you want to work. This is the job you've always wanted to have and now you need to do all your best in order to get it. Work in groups of two, each will have the task. Role-play the interview between the interviewer and the candidate. Remember, you have 20 min.

Situation A.

You are the interviewer and preparing to interview a candidate. Other student is to give brief information about him/herself in order to be taken on this vacancy. The candidate will fill in his/her CV. Think over the questions that you will ask the candidate.

TASK:

≻Think how to start the interview.

>Ask the candidates more than three questions on their CVs.

>After the interview you need to choose **one** suitable candidate and explain your choice.

Mind their body language

- ✤If a candidate *crosses arms*, he/she appears to be defensive and closed off to you.
- Maintaining a good balance of *eye contact* conveys honesty, confidence, and interest.
- Both men and women should be comfortable offering a firm, dry, confident handshake.
- *Rubbing* or *touching nose* suggests that the interviewer is not being completely honest.
- Sitting with *arms folded across the chest* appears that a person is unfriendly and disengaged.

Each candidate will have only 3 min for the interview.

The interviewer will have 1 min to explain his / her choice.

Situation B.

You are the interviewee. You are asked to fill in the CV with questions about your work, study experiences, personal interests.

FULL NAME	
NATIONALITY	
FIRST LANGUAGE	
OTHER LANGUAGE(S)	
EDUCATIONAL QUALIFICATIONS	
WORK EXPERIENCE	
REASON FOR QUITTING THE PREVIOUS	
JOB	
WHY DO YOU WANT TO WORK HERE	
HOBBIES OR INTERESTS	

TASK:

> Try to predict which questions the interviewer will ask you.

> Think over the phrases or clichés that you will use in order to omit pauses of hesitation.

 $\succ$ Persuade the interviewer that you are the best candidate (give the reasoning).

Avoid:

✤ Crossing arms it appears to be defensive and closed off to a person.

✤ *Rubbing* or *touching nose* suggests that you are not being completely honest.

Sitting with *arms folded across the chest* appears that you are unfriendly and disengaged.

✤ Lean your body towards the door. You'll appear to be ready to leave the interview.

- ✤ Giving additional information.
- ✤ Using the same words and structures.
- ✤ Answering with just one word.
- ✤ Long pauses.

Each candidate will have only 3 min for the interview.

The interviewer will have 1 min to explain his / her choice.

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.1

Activity 38:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальою опорою, індивідуальна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь ставити запитання, передбачати хід розмови, застосовуючи соціальні стратегії.

Look at this advert for a cruise. What questions can you ask for more information?

E.g. What time does it leave? ...

Now read your sentences to the group and your colleagues are to correct you if it's necessary. Don't be too harsh to each other! Now, act a phone conversation out (Student A - a tourist; Student B - tourist agent).

Remember, you have 15 min.

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.1.

Activity 39:

Вправа: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати соціальні стратегії – реплікування, передбачення ходу розмови.

Посилання на електронний pecypc: http://theatre-facts.com/pub-quiz/disney1.html

You are given the questions with the answers. Your task is to remember the information and be ready to explain the question to your partner in order to help him / her with the answer then change the roles. Remember, you have 15 min.

Student A: Read the answers to questions 1-4 and remember the information. Student B is to ask you as many questions as it's possible in order to get the answer. Probably, you will need to explain the question in your own words to help your partner.

1. What is the connection between the cartoon «The Lion King» and the play by William Shakespeare?

The Lion King closely follows the plot of Hemlet play by William Shakespeare.

2. What was Disney's first full length feature film?

Snow White and the Seven Dwarves was Disney's first full length feature film, released in 1937.

3. "Happy Dan, The Whistling Dog" by Ward Greene is the basis for which Disney film?

"Happy Dan, The Whistling Dog" by Ward Greene is the basis for The Lady and The Tramp Disney film.

4. Which Disney film was the first feature film ever to be animated entirely with CGI (computer-generated imagery)?

Toy Story was the first Disney feature film ever to be animated entirely with CGI (computer-generated imagery).

Student B: Read the answers to questions 5-8 and remember the information.

Student A is to ask you as many questions as possible in order to get the answer. Probably, you will need to explain the question in your own words to help your partner.

5. Where was the first and original Disneyland theme park? Paris, California, Florida, Tokyo, or Hong Kong?

The first and original Disneyland theme park was in California.

6. In 1997 Disney remade the 1961 film The Absent-Minded Professor, and renamed it by what?

In 1997 Disney remade the 1961 film The Absent-Minded Professor, and renamed it by Flubber.

7. The Little Mermaid is based on a story by which 19th century writer?

The Little Mermaid is based on a story by Hans Christian Andersen.

8. Which Disney film features the vocal talents of John Goodman, Billy Crystal and Steve Buscemi?

Monsters Inc. is Disney film that features the vocal talents of John Goodman, Billy Crystal and Steve Buscemi.

Підгрупа 2.3 Вправа 2.3.2

Activity 40:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, некерована, з опорою на пам'ятку-пораду, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати соціальні стратегії (співпрацювати з співрозмовниками).

You will be divided into two groups. Half of the g are travel agents; the other half are tourists. Remember, you have 15 min.

Tourists: Find a travel agent and figure out what holiday trips they have to offer. Ask for detailed information before you book a trip.

Travel agents: Think of three different holiday trips you want to offer and note as many details as you can. Then try to sell your holiday trips to as many tourists as possible. You may use the information from the previous activities in order the help you with ideas.

Don't forget!

Use the list of clichés which will help you focus tourists' attention on your offer or to choose the best holiday trip!

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.2.

Activity 41:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати соціальні стратегії – співпрацювати з співрозмовниками.

Work in groups of three or four. You are going to debate some of the topics below. Each student must choose a different topic and make brief notes about what he / she thinks. Remember, you have 15 min.

Children nowadays don't know anything about theatre and plays. In the nearest future they will become more shallow minded and uncivilized.

> In the 21st century, IPods are new friends for people.

Theatre is a place where only the aged go.

- ➢ It's much better to watch films anywhere and anytime than plays at theatre without popcorn and coke with you.
- ➤In the future there will no theatres or cinemas as people will have their own home cinemas and won't leave their houses for watching it somewhere else.

Have a short debate on the topics you have each chosen. The person who made the notes should give their opinion first, and then the rest of the group say what they think. Try to use clichés or idioms for agreeing, half-agreeing or disagreeing, in the polite form.

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.2.

Activity 42:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

355

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати соціальні стратегії – співпрацювати з партнерами по спілкуванню.

In order to cooperate with others, people ask different sorts of questions in different cultures. What may seem polite in one culture may be impolite in other one. Some Australians, Americans or English people may think it's impolite to discuss **money, age, religion, politics, their weight** etc., considering them as taboos.

Sometimes tourists may ask questions about things that local people take for granted. It might cause discomfort and may lead to misunderstanding.

Think about the following two questions and discuss them with a partner.

- *1.Are there any topics in your culture that are impolite to discuss with people you don't know very well?*
- 2.What are some "good" (suitable) topics to talk about when meeting someone for the first time?

Role-play the conversation where one of you is an Englishman and the other is a Ukrainian tourist. You've met at the theatre hall during the intermission. Try to start the conversation without discussing the topics mentioned above if you happen to mention it use clichés and idioms to pardon politely. During the conversation use clichés and idioms to start the conversation, ask for clarifications, express your opinion etc. Then change the roles. Remember, you have 20 min.

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.3.

Activity 43:

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою та опорою на пам'ятку-показ, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати соціальні стратегії, співпереживаючи з іншими та виражаючи свої емоції.

Make sure you remember!	
Common exclammations w	ith What and How:
What a great idea!	What an amazing coincidence!
What a terrible experience!	How weird!
How embarrassing!	How annoying!

Using the tips above read to each other your sentences with an exclamation. Your partner is to respond on them trying to use an appropriate intonation, stress and link. Remember, you have 15 min.

Student A: Read your sentences to Student B. He / she will respond with an exclamation.

- Did you know that you're not supposed to call a female actor an actress because it's considered sexist?
- Yesterday, I was fined by a policeman for talking on my mobile phone when I was parking.

>My parents were burgled last night. They took my mum's jewellery.

Respond to Student's B sentences with an exclamation beginning with either How...! Or *What* (*a*)...! Make sure you use expressive intonation, and link, stress the words where appropriate.

Student B: Respond to Student's A sentences with an exclamation beginning with either *How...!* Or *What (a)...!* Make sure you use expressive intonation, and link, stress the words where appropriate.

Read your sentences to Student A. He / she will respond with an exclamation.

I thought we could go to the cinema and then have dinner at the new Italian place down road.

>Did you know my parents were both born on exactly the same day?

➤I really put my foot in it^{*} at the party. I called Tom's partner 'Anna', but in fact that's his ex-wife's name!

* *to put one's foot in it / put your foot in your mouth (American)* – to say something by accident which embarrasses or upsets someone.

Now, discuss with your partner the importance of an appropriate intonation and stress.

357

Підгрупа 2.3. Вправа 2.3.3. **Activity 44:**

<u>Вправа:</u> рецептивно-репродуктивна, комунікативна, керована, з вербальною опорою на пам'ятку-пораду, парна, одномовна, аудиторна, нормована в часі, тренувальна.

<u>Мета:</u> розвиток умінь застосовувати соціальні стратегії – долати культурні бар'єри під час спілкування та уникати міжкультурні непорозуміння.

Посилання на електронний pecypc: http://sielearning.tafensw.edu.au/ MCS/9362/Sterilisation%20disk%203/lo/7373/7373_00.htm

Make sure you remember!

When an Englishman asks a person to do something, he doesn't usually use the direct imperative form (an order). For example:

Close the window!

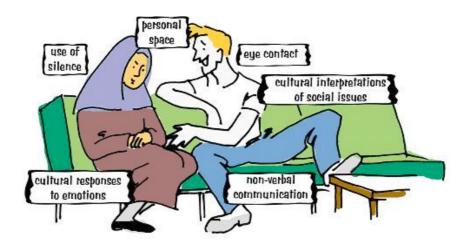
If he asks someone to close a window, he might say:

Would you mind closing the window? Could you please close the window? Can we close the window? Do you mind if I close the window? Close the window please. Sorry to interrupt you, but can you please close the window? English people usually soften the language or use *idioms*. This makes the request more indirect.

Sometimes people with limited English language skills may translate a request

Cultural misunderstandings can occur when people don't share or understand the 'rules' of a particular culture. The 'rules' of how you behave are to do with what people expect you to do in certain situations. People can learn the rules of a new culture by watching people and through asking questions. It is cultural values that lead to expectations and 'rules' about how people behave. Remember, you have 15 min.

How would you ask someone to close a window in the Ukrainian language? Do we use a more direct form of language?

Consider this situation:

Erica, new to Australia, has been working at a theatre house for about a week. Which of the following questions would be appropriate for her to ask if she was talking to her supervisor? Explain your answer to your partner, then change the roles.

-How long have you been working here?

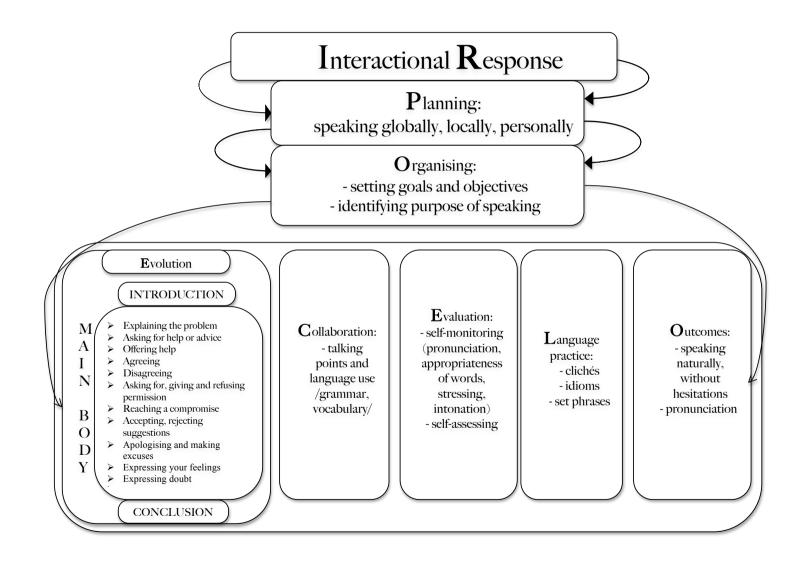
– Do you enjoy your job?

-What do you earn?

Do you have any children?Do you own your own home?/ Are you renting?How old are you?

Додаток Л

Схема ведення діалогу

ДОДАТОК М. Навчальні таблиці

М.1. Навчальна таблиця «Прямі стратегії в ДМ»

	DIRECT STRATEGIES				
KINDS OF STR.		Types of stra	ATEGIES		
<i>Memory</i> strategies	<u>Creating mental linkages:</u> - grouping; - associating elaborating; - placing new words into a context - using a new word instead of already known; - remembering a new word or phrase by recollecting its location on the page, board, street; - using flashcards.	 <u>Applying images and sounds:</u> using imagery; semantic mapping; using keywords; representing sounds in memory; connecting a sound of a word with an image. 	<u>Reviewing well:</u> - structured reviewing.	 <u>Employing action:</u> using physical response or sensation; using mechanical technics. 	
<i>Cognitive</i> strategies	 <u>Practicing:</u> repeating formally practicing with sounds ; recognising and using formulas and patterns; recombining: practicing naturalistically. 	 <u>Receiving and sending messages:</u> getting the idea quickly; using resources for receiving and sending messages. 	 <u>Analysing and reasoning:</u> reasoning deductively; analysing expressions; analysing contrastively (across languages); translating; transferring. 	<u>Creating structure for input</u> <u>and output:</u> - taking notes: - summarising; - emphatic stressing.	
<i>Compensa- tional</i> strategies		Overcoming limitations in speaking:- switching to the mother tongue;- getting help;- using mime or gesture;- avoiding communication partial- selecting the topic;- adjusting or approximating the- coining words;- using synonym;- foreignerization (literally translwords);- codeswitching (speaker skips la	; whether - generalis - descripti lly or totally; - exemplif example message; transpor - restructu attempt lating learner s word "sil	sation; on; ication (speaker gives an rather than general term "car- t"); uring (speaker has another at the same sentence as in a truggling to find rare English bling" uses "sister and	

	INDIRECT STRATEGIES					
KINDS OF STR.	DF STR. TYPES OF STRATEGIES					
<i>Metacognitive</i> strategies	 <u>Centering you learning:</u> overviewing and linking with already known material; paying attention; delaying speech production to focus on listening. 	 <u>Arranging and planning your learning:</u> finding out about language learning; organising; setting goals and objectives; identifying the purpose of a speaking task; planning for a speaking task; seeking practice opportunities. 	Evaluating your learning: - self-monitoring;* - self-evaluating*			
<i>Affective</i> strategies	 <u>Lowering your anxiety:</u> using progressive relaxation, deep breathing or meditation; using music; using laughter; working out at gym. 	 <u>Encouraging yourself:</u> making positive statements; taking risks wisely; write down your possible benefits; rewarding yourself; compare yourself with the previous year. 	 <u>Taking your emotional temperature:</u> listening to your body; using checklist; writing a language learning diary; discussing your feelings with teacher, colleague, parents etc. 			
<i>Social</i> strategies	<u>Asking questions:</u> - asking for clarification or verification; - asking for correction.	 <u>Cooperating with others:</u> cooperating with peers; cooperating with proficient users of the target language. 	Empathising with others: - developing cultural understanding; - becoming aware of others' thoughts and feelings.			

М.2. Навчальна таблиця «Непрямі стратегії в ДМ»

*Self-monitoring – identifying errors in understanding or producing the target language, determining which once are important (those that cause serious confusion or offence), tracking the source of important errors, and trying to eliminate such errors. *Self-evaluating* – evaluating one's own progress in the new language, for instance, by checking to see whether you are speaking faster and understanding more than 1 month ago, or whether you understand a greater percentage of each conversation.

Додаток Н

Мовленнєві кліше

KEY EXPRESSIONS

Introducing yourself Hello / Hi. I'm Hello / Hi. My name is I don't think we've met. I'm I'm Saying what you do I deal with I handle I oversee I'm in charge of (+noun / -ing)	Introducing other people This is I want you to meet I'd like to introduce you to Offering to do something Why don't I? I'll I canif you want. Leave it with me.	Exchanging greetingsNice to meet you.I'm very pleased to meet you.I'm delighted to meet you.So, to recap X is/am/are going toIt's all going according to plan.
 I'm responsible for (+noun / -ing) My job involves (+noun / -ing) <i>Talking about leisure and</i> <i>interests</i> Do you like playing tennis / to relax in the evening? Is this your office / favourit restaurant? What sort of music do you like / things do you like doing? How is your hotel /often do you play? How do you find our count / your job? 	I enjoy / don't enjoy (+ - <i>ing</i>) I'm (not) interested in / keen about (+ - <i>ing</i> / noun)	<i>ikes</i> <i>ng</i> / to / noun) 0 / noun)
Saying telephone numbers 00 = double zero / zero zero / double oh (British English) Say telephone numbers in groups of three or four: 0967456745	Saying email addresses / (forward) slash . dot _ underscore - dash @ at lower case / UPPER CASE	<i>Checking spelling</i> S for sugar E for egg P for Paris, etc.

Explaining how something		Comparing
works	features and benefits	On the one hand,
Let me explain how it work	s. One other useful feature is	but on the other
One / the main thing to note	e that	hand
is	As well as (+noun / -ing)	The good news is
What happens is	, it also	, but the bad news
Basically,	The more, the better	is
It's a bit like	(the)	Whereas before,
You can see what happens		we now
when you		It looks very similar
As soon as you, it starts		to, but what's
to		different is
		It might seem, but
		in fact it's
		One downside is,
		but on the plus
		side
		One benefit is that
		, though a
		_
		drawback might be
Acting for information	Successive annancement	
Asking for information	Suggesting arrangement	Stating a preference
Can you tell me a little	Can we fix / arrange a date for	I'd prefer the
more?	the meeting?	Tuesday.
Is that something you deal	What / How about the 30th of	Tuesday would be
with?	January?	better.
Would it be possible		The 31 st is good for
for?		me.
~		Thursday suits me.
Changing arrangements	Welcoming	Asking about
Sorry, I can't make the	Welcome to	journey
Thursday.	It's nice to meet you in person.	How was your
I'm afraid I can't come on	Likewise.	journey?
•	•	5
		trouble finding us?
Friday?		
Can we bring it forward to	It gives me great pleasure to	
Wednesday?	welcome you to	
The afternoon is free /		
/ make Thursday. Can we move it back to Friday? Can we bring it forward to Wednesday?	Good morning. / Good afternoon. On behalf of It gives me great pleasure to	Did you have any trouble finding us?

Daina haanitahla	E.			Civing antra
Being hospitable		cplaining the		Giving extra
Can I get you a coffee?			ugh / go over	<i>information</i>
Let me take your coat.		day's program		Make sure you
Have a seat.		rst of all, I th	ought you	Please be sure to
		uld		Don't worry about (+
		-	again later /	noun / - <i>ing</i>)
	at			Can I remind you
	Y	ou will have t	he opportunity	that
	to			For your own
	Y	ou'll get a cha	ance to	safety,
	W	e're going to	begin with	Ending
				Before I hand over
				to
				May I wish you all
				an enjoyable visit.
Introducing a talk		Giving back	ground informa	tion
What I want to do today is		0	w, we've recently	
I'll talk about		As you are a	-	
I'll run through		Up to now.		
		-	odate you on	
		-	•	is that
		The situation / problem now i We expect the situation to		
	The situation, as it stands			
Asking for an explanation			Giving an	Checking
What's the reason for?		explanation	information	
I don't quite understand how it works.		It's because of	So, if I understand	
Can you tell us (more) about?		the fact that	you correctly	
What do you mean by?			As a result,	Do you mean that
I don't quite follow you. De	o vo	u mean	Because of	?
I'm not quite with you. Are	-		this	I'm not sure I follow
What do you mean by that	•		By (+ - <i>ing</i>),	you.
I don't get it. Can you run r		•	we can / hope	<i>y</i> o <i>u</i> .
once again?	i you run me unough n		to	
e	You've lost me. Can we go back a little?			
So, hang, are you saying the				
Care to explain?	ut	· • •		
What are you driving at?	1			
Would you like to elaborate	<u>-</u> ?			
<i>Expressing future hopes</i>			Time expressions	
and expectations	Asking now much time is needed		icit tinte ty	Over the next few
We expect to	How long will it take to?		it take to ?	weeks
We hope to	What's the timescale on this?			By the end of the /
I plan to	**			next month
I intend to				
				By Tuesday

		1	
		In the short /	
		medium / long	
		term	
		In the long run	
	Promising action	·	
		ely.	
	I'll check it out straight a	-	
	I'll find out.		
	I'll get back to you (with	vithin the hour).	
	1	Responding	
(+ noun /	'-ing)	I really like it.	
	(3)	It's / That's a good	
0,		idea.	
·		Sorry, but I don't	
	oun / - <i>ing</i>)	think that would	
	o viii (* * * * * * * * * * * * * * * * * *	work.	
19)		I'm not sure.	
•		Great.	
		Exactly.	
Acknow	vledging what someone	Checking	
		understanding	
•		So what you are	
	-	saying is	
-	-	So if I've followed	
		what you're said,	
-		So if I understand	
		you correctly,	
		5 57	
from.	5		
Diagno	sing the problem	Confirming a	
0	e	solution	
It looks	/ sounds as though	That should fix it.	
	-	That should sort it	
		out.	
8		That should solve the	
		problem.	
	epting	Declining	
		I'd love to, but I'm	
	-	afraid I	
	-	Sorry, but I can't	
		Thanks, but	
.?		Sorry, but I'm a bit	
		tied up	
	ne. $(+ noun / ing) \dots$ $(-1) \dots$	I'll find out. I'll get back to you (with I'll be as quick as I can. (+ noun / -ing) ing)) <t< td=""></t<>	

Changing plans and giving reasons			Responding to a
There's been a slight change of plan which means /			change of plan
because			That's a pity.
As a result, we won't be able	e to		I understand.
I would like to apologize for	any inco	onvenience.	I'm sorry to hear
Something's come up.	-		that.
Sorry to mess / for messing y	ou arou	nd, but?	Maybe next time.
		,	It can't be helped.
			It's a shame that
			Not to worry.
			These things happen
			/ take time.
Giving a formal appraisal		Encouraging self-	Evaluating your
Overall / In general		evaluation	own performance
	asad		
I'm / We're very happy / plea	astu	How do you feel	I'm really happy
with your performance.		about?	with
You seem to be doing very w		How are you getting	Something I need to
One of your key strengths is		on with?	work on is
Perhaps one thing to work or	1 /	Have you thought	I think is an area
consider is		about?	for improvement.
One thing I wanted to discus	S	What do you think	
was		would help you	
		to?	
		Is this an area you'd	
		like to develop?	
Setting objectives			Agreeing objectives
So let's summarize what we'	ve agree	d.	How does that
One thing you're going to			sound?
You intend to			Is that OK with you?
You need to think about			Is there anything else
			you'd like to add?
			J
Asking for feedback	Introdu	ucing feedback	Giving a general
How was your trip?		et me fill you in on	evaluation
How did it go in / at /			It could have gone
with?		•••	better.
What were your overall			It wasn't what I
-			
mpressions?		expected.	
So, give me an overview.			I was pleasantly
			surprised.
			I was quite
			impressed with
		There were no big surprises.	

Asking for a justification What makes you say that? Tell me more. Why do you say that? What do you base that on? Where do you get that from? How can you say that?	<i>Emphasizing</i> This underlines the importance of (+ - <i>ing</i>) This highlights the need to (+ verb)	Identifying future action What we need to do now is I think the next step is to We need to concentrate on We should focus on
Explaining the problem I've got a problem and I won The thing is that The problem is that I need to I am not sure I have no idea how to What I need is It keeps on (+ -ing). It's always (+ -ing). It means that	der if you could help me	Asking for help or advice Excuse me, may I ask you something? Could you please tell me ? Could you do me a favour? Could you help me with ? I'd like to know if Can you tell me where I can find it? What shall I do? Any idea how to go about it? Do you happen to know ? Sorry for interrupting, but I wonder if you've got? Is it possible to? Where can I? Could you recommend? I really need your piece of advice Could you give me a piece of advice regarding Do you know how I could So how do I

Asking for details		Offering help
I see, but I still don't know how		Can I help you?
I can't really understand		What can I do for
Does it mean that I should ?		you?
Is there anything else I should know?		How can I help?
Could you give me some more details?		Is there a problem?
Do you think I could?		What's the problem?
And what if?		You look a bit
What do you mean by this?		worried.
I need to know one more thing		Is there anything else
It is still not clear to me		I could do for you?
What's wrong with it exactly?		Don't worry, it's not
When you say, do you mean?		so complicated!
		If you need my help,
		just let me know.
		I'll sort it out for
		you.
Giving advice	Reacting to	Reacting to advice
I think you should	advice positively	negatively
The best thing to do is	Sounds like that	That's easier said
What you could do is	would do the	than done
First / Second / Next / Finally	trick!	That sounds like a
I think it's a good idea to	That would be	good idea, but
I'd recommend	very helpful,	That's all very well,
If I were you, I would	thanks.	but
I'd suggest		I'm not sure that
The best thing would be to		would work
I'd advise you to		
Have you tried (+ noun / - <i>ing</i>)?		
If I were in your shoes, I'd		
It's / 'd be a good idea to		
(I suppose) You could always		
The best thing to do is		
Trying instead of		
It might be an idea to		
You are strongly recommended (not)		
to		
You would be well advised (not) to		
It might be advisable (not) to		
Showing	•	
Go straig		
	at the next crossing	
-	t at the traffic lights	
	ng until you can see	
Take the s	second turning on y	our right.

		3	
Go pa	st a museum.		
Walk along the street.			
Go across the square.			
It take	s about three minutes	s to get there.	
It's the	e first building on the	e left, you can't miss it.	
Agreeing	Disagreeing		
I agree.	That's right, but	don't you think that	
Exactly.	That may be true		
Absolutely.	I'm not sure I ag		
That's exactly what I think.	-	't you think that	
It's precisely what I wanted to say.	I can see your po	-	
You've convinced me.	I don't think so.	, iiii, 0 u t	
Perhaps you're right.		h that, because	
On the whole, I agree.	-	/ Not really	
You're definitely right.		usly suggesting that,	
I'd go along with that.	are you?	usly suggesting that,	
You're absolutely right!	I'm afraid it will	not work	
I couldn't agree more. Good idea!		a good idea to	
		/ Don't forget that	
I'm of a similar opinion.	I see what you m		
That's fine with me.	I'm afraid I don'	-	
You're a hundred per cent right.		'm not convinced (about it).	
I'm totally with you on this one.		I'm of a totally different opinion.	
	Yes, but	1 1 .	
	I'm not quite sur		
		t be joking / kidding?	
	-	More stronger disagreement	
		I'm sorry, I think you've got the wrong	
		end of the stick / you're barking up the	
	U	wrong tree.	
	Excuse me, but v	Excuse me, but what you're saying	
	amounts to nons	ense.	
Asking for, giving and refusing perm	ission	Reaching a	
Could I?		compromise	
Do you think we could?		OK, so we can first	
Would it be OK if we went there right	now?	, and then	
Will you let me?		Let's do it my way,	
Sure, go ahead!		OK?	
Yes, (of course) you may.		So let's agree on	
That's fine with me.		OK, if you insist,	
No, I don't think you could		but	
I'm afraid it's not possible		We need a	
I can't go along with that because		compromise.	
That's absolutely out of the question.		Let's meet in the	
5		middle	

middle.

<i>Making, accepting and reject</i> So instead of, maybe we c	Apologising and making excuses			
Why don't we?	Sorry for being such			
How about (+ - <i>ing</i>)?		a nuisance, but		
Why (don't)not (we) (+ ve	erb)?	That's not what I		
Could we please?	,	wanted to say at all.		
I think you should		That's not what I		
If I were you, I would		meant.		
All right, let's do it!		We do apologise for		
Let's do as you suggested.		this problem.		
I don't think it's the best thing	g to do	Sorry about that.		
I think it's not good enough.		I understand how		
I don't think it's cheap enoug	h.	you feel but		
This might (not) be the best in		J =		
It might be too late to do that.				
Maybe we should (+verb)				
Maybe / Perhaps we could (+	verb)			
Couldn't we (+verb)				
Have you thought about (+ -in	ng)			
We could always	.8)			
Expressing your feelings	Expressing doubt	Finishing the		
I am so disappointed!	They may not like it.	conversation		
What a pity!	But what will you do if?	Thanks a lot! /		
Oh, that's a shame!	I've got some doubts about it.	Cheers!		
I must say I'm surprised.	I'm not quite sure how to go	That was very kind		
I just can't believe it!				
I feel rather excited about it.	Are you sure it'll be the right	of you! Not at all!		
It's an unusual idea.	5			
Let's hope it will turn out	To some extent you're right,	You're welcome! It's been a pleasure.		
right.	but	All right! / No		
I can't wait to start.	Well, I haven't thought about	problem!		
i can t wait to start.	problem			
		Making sure		
e e e	Asking about thoughts and feelings			
Are you OK?	something is fine			
What's on your mind?/Is son	Is that OK/all right?			
What are you thinking about	Are you			
You seem a little preoccupie	sure/positive?			
Is there anything you want to				
Is something bothering you?	Playing for time			
	Asking for question to be Asking for explanation of an			
-	repeatedunknown phraseCould you repeat thatI'm afraid I don't			
Could you repeat that	$\dots$ / It's hard to say,			
please?	really			

			572
Sorry, I didn't hear that		w what it means	There are many
Sorry?/Excuse me?/Pardon?	-	explain this word	possible ways in
	to me?		which you can do it.
	I'm not sure – does it mean?		One possible way
			is
			For instance, / For
			example,
			May I think for a
			second? / Let me
			think for a moment.
			How shall I put it?
			It's difficult to say,
			but
			Let me see
			Let me think
			That's a very
			interesting
		1	question
Interrupting in a polite way		Expressing intere	
Excuse me,		Right! / Absolutel	
Sorry for interrupting, but		And what happene	
May I interrupt?		Oh, really? That's	-
Can I say something?		Go ahead, tell me what you think	
Sorry but there is something	important	That's horrible!	
I'd like to add.		I think I can understand how it felt.	
I'm sorry, I'd like to say som	-		stand your point of
Excuse me, I'd just like to sa	y that	view.	
That reminds me that		I can see your point. So what was it like?	
5 1 1			
Excuse me, but that isn't quite right		What is your opinion on this subject? What do you think about it?	
		-	
Hold on a second,	don't think I agree with you thereWould you agree vIold on a second,I see what you me		
Wait a minute,		-	en really difficult
wait a minute,		I must have been h	2
		I'd like to find out	
		We're interested in	
		What are you work	
		How's it coming a	-
		I think you did a	-
		with/on	
		What's going on v	vith you?
Showing interest (rising into	onation) S	Showing surprise (f	
Oh?	·	No!	
Oh yeah?	I I	Wow!	

	373	
Really?	Amazing!	
Oh really?	Unbelievable!	
Is that right?	Get out of here!	
Expressi	ng and justifying opinion	
I believe that	In fact	
It seems to me that	As far as I am concerned	
In my opinion	To the best of my knowledge	
If you ask me	Bear in mind that	
Let me explain my point of view	What you need to consider is	
To be honest, I don't think that	. Another thing we have to mention is	
From experience, I know that	As far as I know	
That's (the reason) why	Personally, I think / feel	
I think so because	I think we should	
For example,	From my point of view,	
For instance,	As I see it,	
In general,	What I'm actually saying is	
What I mean is that	OK, here's the thinking behind it:	
What I am trying to say is that	Here's what I mean	
My opinion is that	The reason I say this is	
The reason I think so is that	If you you will see that	
For the reason, I	Well, just look at the facts	
Actually	Look, all I'm saying	
Chal	llenging someone to express their opinion	
	have a better idea?	
Let's	s hear a suggestion from you, then?	
	then. Put something on the table.	
	don't you tell us what you have in mind, then?	
Summing up the discussion	It leads us to the conclusion that	
So, all things considered,	These arguments prove that	
All in all,	All of this points to the fact that	
We both agree that	On balance	
To sum it up,	In short	
In conclusion,	Considering all this	
To wrap it all up,	That brings me to the end of	
Finally,	Thanks for listening.	
By and large	Are there any (more) questions?	
Describing the picture	There are in the top part of the picture.	
The picture shows	The people in the picture are	
In this picture I can see	The people in the picture look happy because	
There is in this picture.	The people in the picture seem sad because	
On the right there are	The general atmosphere in the picture is positive	
In the left hand corner	because	
In the foreground, there is	The picture was taken in	
There are in the background	The weather in the picture is	

In the bottom part of the picture The atmosphere in the picture is depressing because			
Comparing and contrasting Both photos show In both pictures the people an One similarity is that What both these pictures hav common is However, there are also some differences between the pictu The picture on the left is mor the other one.	e in e in e ires.	se The situation shown in Picture A is more than the situation in Picture B. The people in the first picture are less than the people in the other one. This man lookswhile the other one is rather The main differences is (that) Another important difference is that I contrast,	
Speculating about the situat It may be They could be Perhaps It is probably Another idea is that It is also possible that It seems to me that the people		Expressing your opinion I think that It's quite obvious that The situation in the picture is unusual because I don't think this situation is very common, because In my opinion	
picture I get the impression that the people are not very happy here They don't seem to be enjoying themselves		It seems to me that On the other hand / On the one hand All in all, I wouldn't feel comfortable in this situation I would love to be there! Personally, I'd prefer I'd rather	
Being understanding	-	ng appreciation	Responding to
No problem.		r all your help.	appreciation
I understand. Take your time. There's no rush. That's not your fault. I'd be happy to if you like.	Thanks for everything you've done. Thanks a million. I owe you big time. I really appreciate your help (with that). You've been very helpful. I couldn't have done it without you.		You're welcome. (It was) My pleasure. Don't mention it. Anytime. If you need, just let me know. No problem. Not at all.
Attempting to persuade But surely the best course of action would be Surely the most sensible thing would be It is essential / vital / extremely important that you I really think it would be a pity if we			Respond to the persuasion positively You might have a point. OK, let me sleep on it.

Wa'd be making a mistake if	We'd be making a mistake if we didn't Hmm OK, let's				
-		latar	Hmm OK, let's look at the facts		
If we don't now, we won't be able to later. Have you considered the consequences?					
-	-		again.		
You might regret it later if you don't You do realise that if then don't you?					
Respond to the persuasion n	want to paysuada				
There's no point.	eguiiveiy	Ending an attempt to persuade			
My decision is final.		Well, I've tried.			
My mind's made up, I'm afra	aid	Don't say I didn't warn you.			
Believe me, there is no other		Not much left to say, then.			
Asking about regret	way.	Well, it's your life.			
What would you have done difference	fforently if 9	<i>Expressing lack of regret</i> I have no regrets (about)			
Do you (ever) regret?		Looking back, I			
Do you have any regrets about	ut 9		e), I wouldn't have		
Are you glad you?	ut!	(been able to)			
Do you ever wish you hadn't	. ?	I've never regre			
Is there anything you would			ge a thing about		
about?	enange		thing I ever did.		
Expressing regret		If I could go bad			
In retrospective, I wish		-			
With hindsight, I should / con	uld / would	If I knew then what I know now, I I was too young to know any better.			
I really should have known b		If only I			
I've only got myself to blame		I'd like to have (done)			
It's (such / quite) a pity that .		I regret not (doing)			
If I could turn back the clock, I		I have to confess that I often wish I			
	,	had(n't)			
Asking about the future		Responding			
What do you hope to?		I hope / I'm hoping			
Where do you see yourself in years?		I'd like to have in years.			
What do you mean to do abo	•	I'm (quite) anxious / apprehensive			
Do you fancy giving a try		about (the possibility of)			
Have you (ever) toyed with t		I mean to			
Would you (ever) consider?		I (don't) intend to			
What are your aims?		I've got / I haven't got a plan to			
Where do you go from here?		My top priority	• •		
Brining up a difficult	Avoiding resp	onding	Backing down		
subject	I'm sorry, I can't give you a		I'm sorry, you're		
I realize you might not want	definite answer right now.		right. We'll talk		
to discuss this, but	Can we talk about this later?		about it some other		
I know this is hard for you,	I'm a bit pressed for time		time.		
but could we discuss	right now, car	n you get back	I'm sorry, I didn't		
I hate to have to have to	to me?		mean to sound		
mention this, but	I really don't	think this is the	insensitive.		
I wouldn't bother you with	time (or place) to discuss the		OK, but you can't		
this if it was up to me, but	Yes, we must talk about it		put it off / hide your		

	1		570	
	sometime.		head in the sand for	
	I'll give you a ring at a more		ever.	
	convenient time, OK?		We'll have to discuss	
			it sooner or later.	
Insisting		Can we go back	to what we were	
I hate to have to insist, but		saying about	?	
Forgive my persistence, but .	•••	I don't mean to sound pushy, but		
I'm sorry to keep bringing th	is up, but	Yes, but you still haven't answered		
I understand, but I must once	again stress	my question (about)		
that		I realise you mig	ght not want to discuss	
You've got a point, but I still	think that	this.		
Hypothesising	Personal resp	onse to	Negative:	
Let us imagine / consider /	hypotheses		I'd hate it / That'd be	
suppose / assume	Positive:		horrible.	
What if? Then	That'd be grea	at / wonderful!	I'd look for	
Supposing / Assuming that	That would m	ake such a great	somewhere else to	
, then	difference!		live.	
In the unlikely event that	I'd be delighte		I hope I don't live to	
, then		ing our lifetime.	see it.	
When then it's likely	It would make	e life so much	I'm not sure it would	
that	easier.		make me happy.	
Imagine what would				
happen if				
<i>Evaluating possibility / potential</i> It's rather remo				
-	a good chance of this happening. There's little likeli			
It's possible / likely that it wi		happening.		
••			d probable / likely.	
I've no doubt it'll happen.		It's a bit far-feto		
It'd bound to happen.	I doubt whether			
It's highly unlikely that it will happen.				
<i>Fillers</i> Interesting question				
Where was I? / Where were we?You keep			OW	
What was I / were we saying?It's like				
Right, That th			ing	
OK, so		Actual	-	
Hmmm it's not an easy question to answer. Basical				
Well		•		
I mean				
Inviting a posnouse	Roturning to		Instructions	
<i>Inviting a response</i> What's your feeling about	<i>Returning to the topic</i> As I was saying		Before you, you	
this?	As I was saying Anyway, going back to		must / have to	
Don't you think?	Anyway, what I was going to		You won't be able to	
Don't you agree?	say was		until you have	
How do you feel about?	To return to my earlier point		You can't unless	
		y carner point		

			377	
<i>Getting someone's attention</i> Excuse me Sorry to bother / trouble you I wonder if you could help m		I'd like to enquire I'd like / I need to	you and you must also Remember that You mustn't forget to Whatever you do, don't Make sure you Try (not) to nformation about)	
		about		
Asking a question	Responding	negatively	Responding	
I don't suppose you happen		haven't a clue.	positively	
to know, do you?	I'm afraid I		As far as I know /	
You don't happen to know	I'm not at a	ll sure.	remember	
, do you?		l of it, sorry.	I'm pretty sure	
Have you any idea?	I haven't the	-	I've a feeling	
Do you have any idea?	faintest idea	, I'm afraid.	Try the	
Could you tell me?			Have a look in the	
Making a suggestion			estion for the weekend	
The person to ask is	Did you know		is on at the? I	
Have a word with		quite fancy that		
Go and see		What would yo		
Maybe you should talk to		Do you feel like		
Requesting more	Responding	•	Responding	
information		e I'd like that.	positively	
What kind of music do they	Not really my cup of tea, I'm		Sounds brilliant!	
play?	afraid.		Great! Let's go.	
What kind of film / play is	Sounds nice, but I don't			
it?	really feel like it.			
Who are they? / Do you	Sounds boring.			
know them?	Isn't there anything else on?			
Are they any good?	That's a bit pricey, isn't? /			
How much is it?	There is no way I can afford			
Maline and Henry (*	that.			
0 00	5 55		Agreeing to a suggestion reluctantly	
			ere is nothing better to	
Wouldn't you rather Why don't we instead?		do. Well OK but ney	xt time I get to choose	
Why don't we instead?		wen, OK, Dut nez	xt time I get to choose.	
I've got a better idea.				

Додаток П

Приклади після- та передекспериментальних завдань

П.1. Приклад письмового передекспериментального завдання

1. What expression would you choose in order to start the conversation?

- a. Are you enjoying yourself?
- b. Do you think I could?
- c. I must say I'm surprised.
  - 2. What expression would you choose in order to explain the problem?
- a. Go straight on.
- b. OK, if you insist, but ...
- c. The thing is that ...
  - 3. What expression would you choose in order to offer help?
- a. Is there a problem?
- b. Could I ...?
- c. I just can't believe it!

4. What expression would you choose in order to ask for a question to be repeated?

- a. As far as I'm concerned...
- b. Sorry, I didn't hear that...
- c. Can I say something?

5. What expression would you choose in order to ask for explanation of an unknown phrase?

- a. I don't know what it means...
- b. I just can't believe it!
- c. It is still not clear to me...

6. What expression would you choose in order to play for time?

- a. Personally, I'd prefer...
- b. I'm not sure does it mean...?
- c. Let me think for a moment.

7. What expression would you choose in order to interrupt in a polite way?

a. All in all,...

- b. Can I say something?
- c. Well, I haven't thought about that before.

8. What expression would you choose in order to express interest?

- a. So what was it like?
- b. It's been a pleasure.
- c. It is also possible that...

9. What expression would you choose in order to express and justify opinion? a. Considering all this...

- b. What I'm trying to say is that...
- c. One possible way is...

10. What expression would you choose in order to ask for help and advice?

- a. What a pity!
- b. I'd like to know if ...
- c. Are you sure it'll be the right thing to do?

11. What expression would you choose in order to ask for details?

- a. Do you happen to know ...?
- b. I can't really understand ...
- c. Will you let me ...?

12. What expression would you choose in order to give advice?

- a. I'm afraid it's not possible ...
- b. I'll sort it out for you.
- c. What you could do is ...
  - 13. What expression would you choose in order to show the way?
- a. Take the second turning on your right.
- b. I can't go along with that because ...
- c. I can't wait to start.

14. What expression would you choose in order to agree with somebody?

- a. This might not be the best idea.
- b. I'm of a similar opinion.

c. I see what you mean ...

15. What expression would you choose in order to disagree with somebody?

a. That's absolutely out of question.

b. I must say I'm surprised.

c. I'm of a totally different opinion.

16. What expression would you choose in order to ask for, give and refuse permission?

a. How shall I put it?

b. So let's agree on ...

c. That's fine with me.

17. What expression would you choose in order to reach a compromise?

- a. Let's meet in the middle.
- b. Let's hope it will turn out right.

c. I'd suggest ...

18. What expression would you choose in order to make, accept and reject suggestion?

a. Well, I haven't thought about that before.

b. OK, so we can first ..., and then ...

c. It might be too late to do that.

19. What expression would you choose in order to apologise and make excuses?

a. Will you let me ...?

b. Good idea!

c. Sorry for being such a nuisance, but ...

20. What expression would you choose in order to express feeling?

a. It must have been hard ...

b. Oh, that's a shame!

c. It's been a pleasure.

Keys: 1- A; 2- C; 3- A; 4-B; 5-A; 6-C; 7-B; 8-A; 9-B; 10-B; 11-B; 12-C; 13-A; 14-B; 15-C; 16-C; 17-A; 18-C; 19-C; 20-B.

П.2. Приклад усного передекспериментального завдання

Read the task and the sample answer below. Complete gaps 1-12 with expressions from the box.

Look at the list of factors which could influence one's choice of career. Discuss their importance and choose the one that is the most important for you.

✓ *Job security;*

✓ *self-development;*

✓ salary;

✓ working conditions.

all things considered believe if you ask me In general may I say something My point is that seems what was it like That's true the reason why To be honest Would you agree

A: Well, it ^{1} to me that all of these factors are important, so it might be hard to choose the most significant one. I ^{2} job security is actually very important, because if you have a family and bills to pay then you must have steady source of income. I am not sure if it is more important than the other factors, but that is ^{3} it is quite high on my list.

B: ⁴_____, it is important for people who have families. However, I am still quite young and have no family, so I would say that selfdevelopment might be more important for me.

C: Excuse me, but 5_____? You are going to be a junior (a thirdyear student) soon – what do you think about taking a part-time job while you are at university?

A: It is a great idea, ⁶______. In this way you can gain some professional experience which may be useful when you apply for a job after graduation. What do you think about it?

B: ⁷_____, I am not sure if we are going to have enough time to do both: study and work. I worked at a restaurant last summer while I was on an English course in London, and I can't imagine working and studying full time.

C: So ⁸____?

B: Studying was fun but work was very exhausting.

A: Okay, let's take a look at the next factor: money. ⁹_____, it is very essential, but for me it's less important than self-development. ¹⁰_____, obviously, I would like to earn a lot of money, but I wouldn't like to do a boring job even if it was well-paid. ¹¹_____ with me?

B: Well, for me money is the most momentous thing! Working conditions are of secondary importance. I wouldn't mind working a nine-to-five job as long as my salary was good. So, ^{12} ______, salary is on top of my list.

Work with your partner. Do the task below and discuss the follow-up questions.

Look at a list of things that young people should learn at university. Discuss their importance and choose the one that is the most important for you.

- Creativity;
- independent thinking;
- responsibility;
- practical skills;
- how to get a good job.

Follow-up questions:

•Would you like to do postgraduate studies when you graduate from the university? What would you like to study?

• Is it a good idea for students to spend some time studying abroad?

•What subjects did you like at school? And what subjects do you like at university?

• What will the school and university be like in the future?

П.З. Приклад письмового післяекспериментального завдання

1. What expression would you choose in order to start the conversation?

a. As far as I'm concerned...

b. I love your dress. Can I ask where you got it?

c. Do you think I could?

2. What expression would you choose in order to explain the problem? a.I have no idea how to...

b.How shall I put it?

c.I'd suggest ...

3. What expression would you choose in order to offer help?

a.I just can't believe it!

b.Go straight on.

c.Don't worry, it's not so complicated!

4. What expression would you choose in order to ask for a question to be repeated?

a. Sorry? Could you repeat that, please?

b. I must say I'm surprised.

c. OK, if you insist, but ...

5. What expression would you choose in order to ask for explanation of an unknown phrase?

a. Let me think for a moment.

b. One possible way is...

c. I'm not sure – does it mean?

6. What expression would you choose in order to play for time?

a. Well, I don't know... / It's hard to say, really...

b. Let's meet in the middle.

c. It might be too late to do that.

7. What expression would you choose in order to interrupt in a polite way?

a. Excuse me, I'd just like to say that ...

b. It's been a pleasure.

- c. So, all things considered, ...
  - 8. What expression would you choose in order to express interest?
- a. Let's hope it will turn out right.
- b. Will you let me ...?
- c. Do ahead, tell me what do you think ...

9. What expression would you choose in order to express and justify opinion?

- a. To the best of my knowledge ....
- b. To some extent you're right, but ...
- c. As far as I know ...

10. What expression would you choose in order to ask for help and advice?

- a. Are you sure it'll be the right thing to do?
- b. Do you think I could?
- c. Could you recommend ...?

11. What expression would you choose in order to ask for details?

- a. I need to know one more thing ...
- b. Can I say something?
- c. I can't go along with that because ...

12. What expression would you choose in order to give advice?

- a. It must have been hard ...
- b. I'll sort it out for you.
- c. I'd recommend ...

13. What expression would you choose in order to show the way?

- a. I can't wait to start.
- b. Go straight on.
- c. My point is that ...

14. What expression would you choose in order to agree with somebody?

- a. Personally, I'd prefer...
- b. That's fine with me.
- c. You've convinced me.

15. What expression would you choose in order to disagree with somebody?

- a. You're nor seriously suggesting that ...?
- b. What a pity!
- c. Take the second turning on your right.

16. What expression would you choose in order to ask for, give and refuse permission?

- a. Sure, go ahead!
- b. This might not be the best idea.
- c. I'm of a similar opinion.

17. What expression would you choose in order to reach a compromise?

- a. It is also possible that...
- b. I'd like to know if ...
- c. OK, so we can first ..., and then ...
  - 18. What expression would you choose in order to make, accept and reject suggestion?
- a. So instead of ..., maybe we could ...
- b. Could I ...?
- c. Considering all this...

19. What expression would you choose in order to apologise and make excuses?

- a. Excuse me, ...
- b. I understand how you feel but ...
- c. I can't really understand ...

20. What expression would you choose in order to express feeling?

- a. Can I say something?
- b. Well, I haven't thought about that before.
- c. Let's hope it will turn out right.

Keys: 1-B ; 2-A ; 3-C ; 4-A; 5-C; 6-A; 7-A; 8-C; 9-A; 10-C; 11-A; 12-C; 13-B; 14-C; 15-A; 16-A; 17-C; 18-A; 19-B; 20-C.

П.4. Приклад усного післяекспериментального завдання

Read the task and the sample answer below. Complete gaps 1-8 with expressions below.

Before doing the task look through the given situation and discuss with a partner the pieces of advices you would give your Irish friend.

Your Irish friends are coming to stay with you for three days. They would like your advice about what they should do during their stay. Plan the arrangements, give details and explain your choice. Focus on their arrival, accommodation, cultural and free time activities, shopping and other details.

Now complete the sample answer below with the expressions match the beginnings 1-8 to the endings A-H to make them correct.

1. Are you sure it	A.about that before
2.How about	B.definitely right
3.Well, I haven't thought	C.do if
4.I think	D.doing something
5. That's exactly	E.is that
6.The thing	F.what I wanted to say
7.What will you	G.will be the right thing
8.You're	H.you should

Teacher: Well, I can see your Irish friends are coming to stay with you for a couple of days. Where are you going to meet them?

Student: They are coming on Saturday so I think I will ask my dad to give me a lift to the airport and we'll pick them up from there. ¹______ I am not sure if my dad is off work on Saturday, if not, we'll take a cab. They are going to stay with me, so we're going to drive straight to my flat so they can relax and take a shower.

T.: What are you going to do during their stay here?

S.: Well, on Saturday we could go dancing at my favourite club. It's really nice and not very expensive, so I think that would be the best idea.

T.: OK, but ² _____ they don't like dancing?

S.: Right, ³_____. Maybe we could stay at home and have a quiet party there? We could watch some DVDs, or maybe order pizza and just have a chat.

T.: Don't you think that they would like to do something typical for your country?

S.: ⁴_____! I think a dinner at a traditional restaurant is a must, so we should also do that, maybe on Sunday.

T.: And what if your friends turn out to be culture vultures? 5 ______ organize some cultural activities as well.

S.: ⁶______. I am sure they would like to learn more about our culture. I think we could go sightseeing and visit the Fine Arts Museum.

T.:⁷ _____ to do? Would they enjoy a visit to the museum?

S.: Well, they may find the museum a bit boring. Perhaps I should suggest doing some shopping in this new shopping mall instead – they could buy some souvenirs for their Irish friends.

T.: Good choice. ⁸ _____ more activities?

S.: If the weather is good we can go on a trip out of town and visit my uncle who has a farm in the countryside.

T.: That sounds like a very good plan!

Now, work with your partner. Do the task below and discuss the follow-up questions.

Look at a list of things that are important while visiting a new city or country. Discuss their importance and choose the one that is the most important for you.

-Transport;

-accommodation;

-cultural activities;

-free time activities;

-shopping;

-sightseeing.

Follow-up questions:

- •Which is the best way to travel?
- •Who do you prefer to travel with?
- •What would you recommend to visit in your native town?
- •What is the best way to look around a city? Number these options in order (1-4).

On your own _____

with a friend _____

with a group of friends _____

on a guided tour _____.

Додаток Р

Результати експериментальних зрізів

Р.1. Результати передекспериментального зрізу

- 1.Самоспостереження та самокорекція висловлення власної думки та вміння компенсувати незнання мови;
- 2. Розпізнавання та розрізнення прямих та непрямих стратегій;
- 3.Індивідуальний вибір і застосування найбільш ефективних стратегій у ДМ;
- 4.Відповідність вживання стратегій до певної ситуації для досягнення комунікативної мети спілкування;
- 5.Ініціативність комунікантів за допомогою комунікативних стратегій;
- 6.Різноманітність використання мовленнєвих клішованих фраз для ефективного спілкування;
- 7.Застосування стратегій при ведені діалогів різних функціональних типів.

NG-	Шифр		Пока		n×	Середній коефіцієнт				
N⁰	учасника			усн	ого т	гесту			Загальний	навченості
3/П	експерименту	1	2	3	4	5	6	7	бал	
						EI	1			
1.	Бу-н М.	3	3	3	5	5	6	6	30	0,30
2.	Ва-ко А.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
3.	Во-ко А.	3	3	3	4	4	6	6	29	0,29
4.	Гу-ко А.	3	3	3	5	5	7	7	34	0,34
5.	Да-к Ю.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
6.	Кра-ко О.	3	3	3	5	5	6	6	32	0,32
7.	Мо-д Д.	3	3	3	5	5	7	7	34	0,34
8.	По-ка А.	3	3	3	5	5	6	6	30	0,30
9.	Ря-ць Н.	3	3	3	5	5	6	6	32	0,32
10.	Су-ко А.	3	3	3	4	4	6	6	28	0,28
11.	Та-ко Я.	3	3	3	5	5	7	7	34	0,34
12.	Ша-ко К.	3	3	3	5	5	6	6	30	0,30
Максимальні показники 10 10 10 1						15	20	20	100	1
Зага	Загальний бал групи ЕГ 1 – 384									
Сере	Середній бал групи ЕГ 1 – 32									
Сере	едній коефіцієнп	і навч	енос	ті гр	ynu E	ΕΓ1-	0,32			

*Усі бали було заокруглено до цілих.

№ 3/П	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості								
ΕΓ 1											
1.	Бу-н М.	32	0,32								
2.	Ва-ко А.	38	0,38								
3.	Во-ко А.	31	0,31								
4.	Гу-ко А.	36	0,36								
5.	Да-к Ю.	38	0,38								
6.	Кра-ко О.	34	0,34								
7.	Мо-д Д.	36	0,36								
8.	По-ка А.	30	0,30								
9.	Ря-ць Н.	34	0,34								
10.	Су-ко А.	31	0,31								
11.	Та-ко Я.	37	0,37								
12.	Ша-ко К.	32	0,32								
Ma	ксимальний показник	100	1								
Загальний бал г	ерупи ЕГ 1 – 409										
Сепедній бал г	оvnu ЕГ 1 – 34.08										

Середній бал групи ЕГ 1 — 34,08 Середній коефіцієнт навченості групи ЕГ 1 — 0,34

№ 3/П	Шифр учасника		Пока			крите гесту	ріями	Загальний бал	Середній коефіцієнт	
5/11	експерименту	1	2	3	4	5	6	7	04.11	навченості
						ЕГ 2				
1.	Ан-л Я.	4	4	4	6	6	8	8	39	0,39
2.	Гл-н Т.	4	4	4	6	6	8	8	41	0,41
3.	Дз-н О.	3	3	3	5	5	7	7	33	0,33
4.	Ів-ко Т.	4	4	4	6	6	7	7	37	0,37
5.	Ка-ва О.	4	4	4	6	6	7	7	37	0,37
6.	Ma-xa O.	4	4	4	6	6	9	9	43	0,43
7.	Ма-ко І.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
8.	Ме-к А.	4	4	4	6	6	8	8	40	0,40
9.	Мо-н С.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
10.	Он-к О.	4	4	4	6	6	8	8	42	0,42
11.	Ос-ва Н.	3	3	3	5	5	7	7	34	0,34
12.	По-на Д.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
13.	Са-ка Ю.	4	4	4	6	6	8	8	42	0,42
14.	Ци-ка А.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
	Максимальні показники 10 10 10 15 15 20 20 100 1								1	
	Загальний бал групи ЕГ 2 – 530									
-	Середній бал групи ЕГ 2 – 37,85									
Середн	ий коефіцієнт на	авчен	ості	групі	<i>ι ЕГ</i> 2	2 - 0, 3	38			

390

№ 3/п	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості								
ΕΓ 2											
1.											
2.	Гл-н Т.	38	0,38								
3.	Дз-н О.	32	0,32								
4.	Ів-ко Т.	36	0,36								
5.	Ка-ва О.	34	0,34								
6.	Ma-xa O.	40	0,40								
7.	Ма-ко I.	35	0,35								
8.	Ме-к А.	37	0,37								
9.	Мо-н С.	32	0,32								
10.	Он-к О.	41	0,41								
11.	Ос-ва Н.	33	0,33								
12.	По-на Д.	32	0,32								
13.	Са-ка Ю.	38	0,38								
14.	Ци-ка А.	34	0,34								
Ν	Ааксимальний показник	100	1								
	ал групи ЕГ 2 – 499										
	л групи ЕГ 2 – 35,64										
Середній кое	ефіцієнт навченості групи ЕГ 2	- 0,36									

№ 3/п	Шифр учасника		усного тесту бал					Загальний бал	Середній коефіцієнт навченості	
	експерименту	1	2	3	4	5	6	7		
						EI	3			
1.	Ба-к І.	3	3	3	5	5	6	6	32	0,32
2.	Бі-ч І.	3	3	3	5	5	6	6	31	0,31
3.	Ду-к Р.	4	4	4	6	6	8	8	39	0,39
4.	Зу-к Ю.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
5.	Ка-к І.	4	4	4	6	6	7	7	37	0,37
6.	Ко-ка I.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
7.	Ла-ко А.	4	4	4	6	6	8	8	39	0,39
8.	Не-ва А.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
9.	Ні-ва О.	3	3	3	5	5	6	6	31	0,31
10.	Ст-ко В.	3	3	3	5	5	6	6	32	0,32
11.	Тр-на Ю.	3	3	3	5	5	6	6	31	0,31
12.	Фі-к О.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
Максимальні показники 10 10 10 15					15	20	20	100	1	
	Загальний бал групи ЕГ 3 – 414									
	Середній бал групи ЕГ 3 – 34,5									
Cepe	гдній коефіцієнп	1 навч	енос	ті гр	ynu E	Е <u>Г 3 —</u>	0,35			

№ 3/п	Шифир учасника експерименту										
	ЕГ 3										
1.	Ба-к І.	30	0,30								
2.	Бі-ч І.	29	0,29								
3.	Ду-к Р.	37	0,37								
4.	Зу-к Ю.	33	0,33								
5.	Ка-к I.	35	0,35								
6.	Ко-ка I.	34	0,34								
7.	Ла-ко А.	37	0,37								
8.	Не-ва А.	34	0,34								
9.	Ні-ва О.	29	0,29								
10.	Ст-ко В.	33	0,33								
11.	Тр-на Ю.	29	0,29								
12.	Фі-к О.	33	0,33								
Ma	ксимальний показник	100	1								
	л групи ЕГ 3 – 393										
Середній бал	групи ЕГ 3 – 32,75										
Conoduiji voo	Fenedujų voetainieum ugeneuosmi smunų FC 3 -0.33										

Середній коефіцієнт навченості групи ЕГ 3 – 0,33

№ 3/п	Шифр учасника		Пока		си за 1 10го 1	крите тесту	ріями		Загальний бал	Середній коефіцієнт
3/11	експерименту	1	2	3	4	5	6	7	бал	навченості
						ЕГ 4				
1.	Ан-н Н.	4	4	4	6	6	8	8	38	0,38
2.	Бу-ва Д.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
3.	Го-та О.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
4.	Го-н А.	3	3	3	5	5	6	6	31	0,31
5.	Ів-к Ю.	3	3	3	5	5	7	7	34	0,34
6.	Ко-ць Ю.	4	4	4	6	6	8	8	38	0,38
7.	Ma-p O.	4	4	4	6	6	7	7	37	0,37
8.	Ма-к Т.	4	4	4	5	5	7	7	36	0,36
9.	Ма-ва К.	3	3	3	5	5	6	6	30	0,30
10.	Не-ка І.	4	4	4	5	5	7	7	35	0,35
11.	Ока-ка О.	3	3	3	5	5	6	6	31	0,31
12.	По-к В.	3	3	3	5	5	6	6	30	0,30
13.	Си-ка К.	3	3	3	5	5	7	7	33	0,33
14.	Су-ва М.	4	4	4	6	6	8	8	38	0,38
	Максимальні показники 10 10 10 15 15 20 20 100 1								1	
	Загальний бал групи ЕГ 4 – 482									
-	Середній бал групи ЕГ 4 – 34,42									
Серед	ній коефіцієнт н	авчен	юсті	груп	и ЕГ	4 - 0,	34			

№ з/п	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості								
	EΓ	4									
1.	1. Ан-н Н. 36 0,36										
2.	Бу-ва Д.	33	0,33								
3.	Го-та О.	34	0,34								
4.	Го-н А.	29	0,29								
5.	Ів-к Ю.	32	0,32								
6.	Ко-ць Ю.	36	0,36								
7.	Ma-p O.	35	0,35								
8.	Ма-к Т.	34	0,34								
9.	Ма-ва К.	28	0,28								
10.	Не-ка І.	33	0,33								
11.	Ока-ка О.	29	0,29								
12.	По-к В.	28	0,28								
13.	Си-ка К.	31	0,31								
14.	Су-ва М.	36	0,36								
Ν	аксимальний показник	100	1								
Загальний бо	ал групи ЕГ 4 – 454										
	л групи ЕГ 4 – 32,42										
Середній ко	ефіцієнт навченості групи ЕГ 4 – 0	,32									

Р.2. Результати післяекспериментального зрізу

- 1.Самоспостереження та самокорекція висловлення власної думки та вміння компенсувати незнання мови;
- 2. Розпізнавання та розрізнення прямих та непрямих стратегій;
- 3. Індивідуальний вибір і застосування найбільш ефективних стратегій у ДМ;
- 4.Відповідність вживання стратегій до певної ситуації для досягнення комунікативної мети спілкування;
- 5.Ініціативність комунікантів за допомогою комунікативних стратегій;
- 6.Різноманітність використання мовленнєвих клішованих фраз для ефективного спілкування;
- 7.Застосування стратегій при ведені діалогів різних функціональних типів. *Усі бали було заокруглено до цілих.

Nº	Шифр учасника		Пока		и за 1 юго 1	•	ріями		Загальний	Середній коефіцієнт навченості		
3/П	експерименту	1	2	3	4	5	6	7	бал			
	ΕΓ 1											
1.	Бу-н М.	7	7	7	11	11	15	15	74	0,74		
2.	Ва-ко А.	7	7	7	11	11	14	14	71	0,71		
3.	Во-ко А.	7	7	7	11	11	14	14	72	0,72		
4.	Гу-ко А.	7	7	7	10	10	13	13	67	0,67		
5.	Да-к Ю.	7	7	7	11	11	14	14	70	0,70		
6.	Кра-ко О.	7	7	7	11	11	15	15	74	0,74		
7.	Мо-д Д.	7	7	7	11	11	15	15	73	0,73		
8.	По-ка А.	7	7	7	11	11	14	14	72	0,72		
9.	Ря-ць Н.	7	7	7	10	10	13	13	66	0,66		
10	Су-ко А.	7	7	7	11	11	14	14	71	0,71		
11	Та-ко Я.	7	7	7	10	10	13	13	67	0,67		
12	Ша-ко К.	7	7	7	10	10	13	13	66	0,66		
	Іаксимальні показники	10	10	10	15	15	20	20	100	1		
Зага	ільний бал групи	ЕГ 1	- 84.	3								
Cep	Середній бал групи ЕГ 1 – 70,25											
Cep	едній коефіцієни	п навч	ленос	ті гр	ynu I	<i>ΕΓ 1</i> –	0,70					

№ 3/П	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості							
ЕГ 1										
1.	Бу-н М.	75	0,75							
2.	Ва-ко А.	72	0,72							
3.	Во-ко А.	75	0,75							
4.	Гу-ко А.	68	0,68							
5.	Да-к Ю.	69	0,69							
6.	Кра-ко О.	75	0,75							
7.	Мо-д Д.	76	0,76							
8.	По-ка А.	77	0,77							
9.	Ря-ць Н.	67	0,67							
10.	Су-ко А.	72	0,72							
11.	Та-ко Я.	68	0,68							
12.	Ша-ко К.	67	0,67							
Ma	ксимальний показник	100	1							
Загальний бал	групи ЕГ 1 – 861									
Conoduit 6an	$F\Gamma I = 71.75$									

Середній бал групи ЕГ 1—71,75 Середній коефіцієнт навченості групи ЕГ 1— 0,72

N⁰	Шифр		Пока	азник	си за		Загальний	Середній коефіцієнт				
ул <u>е</u> 3/П	учасника			усн	юго т	гесту			бал	навченості		
3/11	експерименту	1	2	3	4	5	6	7	Uali			
	ΕΓ 2											
1.	Ан-л Я.	8	8	8	12	12	16	16	81	0,81		
2.	Гл-н Т.	8	8	8	12	12	16	16	82	0,82		
3.	Дз-н О.	8	8	8	11	11	15	15	76	0,76		
4.	Ів-ко Т.	8	8	8	12	12	16	16	80	0,80		
5.	Ка-ва О.	8	8	8	12	12	16	16	78	0,78		
6.	Ma-xa O.	8	8	8	13	13	17	17	84	0,84		
7.	Ма-ко І.	8	8	8	12	12	16	16	79	0,79		
8.	Ме-к А.	8	8	8	12	12	16	16	81	0,81		
9.	Мо-н С.	8	8	8	11	11	15	15	76	0,76		
10.	Он-к О.	8	8	8	13	13	17	17	84	0,84		
11.	Ос-ва Н.	8	8	8	12	12	15	15	77	0,77		
12.	По-на Д.	8	8	8	11	11	15	15	76	0,76		
13.	Са-ка Ю.	8	8	8	12	12	16	16	82	0,82		
14.	Ци-ка А.	8	8	8	12	12	15	15	77	0,77		
Максимальні						20	20	100	1			
Зага	льний бал групи	ЕГ 2	-111	3								
Сере	Середній бал групи ЕГ 2 – 79,5											
Cepe	гдній коефіцієнп	і навч	еност	ті гр	ynu E	ET 2 -	0,80					

№ 3/п	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості		
	E	ГГ 2			
1.	Ан-л Я.	80	0,80		
2.	Гл-н Т.	79	0,79		
3.	Дз-н О.	74	0,74		
4.	Ів-ко Т.	78	0,78		
5.	Ка-ва О.	74	0,74		
6.	Ma-xa O.	84	0,84		
7.	Ма-ко I.	78	0,78		
8.	Ме-к А.	79	0,79		
9.	Мо-н С.	73	0,73		
10.	Он-к О.	83	0,83		
11.	Ос-ва Н.	76	0,76		
12.	По-на Д.	74	0,74		
13.	Са-ка Ю.	80	0,80		
14.	Ци-ка А.	75	0,75		
Максимальний показник 100 1					
	групи ЕГ 2 – 1087 групи ЕГ 2 – 77.64				

Середній бал групи ЕГ 2 – 77,64

Середній коефіцієнт	навченості групи ЕГ 2 – 0,78

No	Шифр	Показники за критеріями							Загальний	Середній коефіцієнт навченості
	учасника	усного тесту								
3/П	експерименту	1	2	3	4	5	6	7	бал	
ЕГ 3										
1.	1. Ба-к І. 8 8 8 12 12 16 16 81 0,81									
2.	Бі-ч I.	8	8	8	12	12	16	16	79	0,79
3.	Ду-к Р.	8	8	8	12	12	17	17	83	0,83
4.	Зу-к Ю.	9	9	9	13	13	17	17	87	0,87
5.	Ка-к І.	8	8	8	13	13	17	17	84	0,84
6.	Ко-ка І.	9	9	9	13	13	17	17	85	0,85
7.	Ла-ко А.	8	8	8	13	13	17	17	84	0,84
8.	Не-ва А.	9	9	9	13	13	17	17	87	0,87
9.	Ні-ва О.	8	8	8	12	12	16	16	80	0,80
10.	Ст-ко В.	8	8	8	12	12	16	16	79	0,79
11.	Тр-на Ю.	8	8	8	12	12	17	17	83	0,83
12.	Фі-к О.	8	8	8	12	12	16	16	79	0,79
Максимальні показники		10	10	10	15	15	20	20	100	1
Загальний бал групи ЕГ 3 – 991										
Середній бал групи ЕГ 3 – 82,58										
Середній коефіцієнт навченості групи ЕГ 3 – 0,83										

<u>№</u> 3/П	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості					
	ЕГ	3						
1.	Ба-к І.	78	0,78					
2.	Бі-ч І.	77	0,77					
3.	Ду-к Р.	85	0,85					
4.	Зу-к Ю.	81	0,81					
5.	Ка-к І.	83	0,83					
6.	Ко-ка І.	82	0,82					
7.	Ла-ко А.	85	0,85					
8.	Не-ва А.	82	0,82					
9.	Ні-ва О.	77	0,77					
10.	Ст-ко В.	78	0,78					
11.	Тр-на Ю.	77	0,77					
12.	Фі-к О.	81	0,81					
N	Максимальний показник 100 1							
	ил групи ЕГ 3 – 966 1 групи ЕГ 3 – 80,5							

Середній коефіцієнт навченості групи ЕГ 3 – 0,81

N 5-	Шифр	Показники за критеріями							Загальний	Середній
Nº ⊳∕म	учасника	усного тесту						коефіцієнт		
3/11	3/п експерименту		1 2 3 4 5 6 7		бал	навченості				
	ΕΓ 4									
1.	Ан-н Н.	8	8	8	12	12	16	16	79	0,79
2.	Бу-ва Д.	9	9	9	13	13	17	17	87	0,87
3.	Го-та О.	8	8	8	12	12	16	16	78	0,78
4.	Го-н А.	8	8	8	12	12	17	17	83	0,83
5.	Ів-к Ю.	9	9	9	13	13	17	17	85	0,85
6.	Ко-ць Ю.	8	8	8	12	12	17	17	83	0,83
7.	Ma-p O.	9	9	9	13	13	17	17	85	0,85
8.	Ма-к Т.	8	8	8	12	12	16	16	78	0,78
9.	Ма-ва К.	8	8	8	13	13	17	17	84	0,84
10.	Не-ка І.	8	8	8	12	12	15	15	77	0,77
11.	Ока-ка О.	9	9	9	13	13	18	18	88	0,88
12.	По-к В.	8	8	8	12	12	16	16	78	0,78
13.	Си-ка К.	8	8	8	12	12	16	16	79	0,79
14.	Су-ва М.	8	8	8	13	13	17	17	84	0,84
Максимальні		10	10	10	15	15	20	20	100	1
	показники									
Загальний бал групи ЕГ 4—1148										
Середній бал групи $E\Gamma 4 - 82$										
Cepe	Середній коефіцієнт навченості групи ЕГ 4 – 0,82									

№ з/п	Шифр учасника експерименту	Бал за письмовий тест	Середній коефіцієнт навченості				
	ΕΓ	4					
1.	Ан-н Н.	83	0,83				
2.	Бу-ва Д.	86	0,86				
3.	Го-та О.	83	0,83				
4.	Го-н А.	85	0,85				
5.	Ів-к Ю.	84	0,84				
6.	Ко-ць Ю.	88	0,88				
7.	Ma-p O.	87	0,87				
8.	Ма-к Т.	79	0,79				
9.	Ма-ва К.	86	0,86				
10.	Не-ка І.	79	0,79				
11.	Ока-ка О.	89	0,89				
12.	По-к В.	79	0,79				
13.	Си-ка К.	88	0,88				
14.	Су-ва М.	85	0,85				
N	Максимальний показник 100 1						
Загальний б	ал групи ЕГ 4 – 1181						
Середній бал групи ЕГ 4—84,35							
Середній ко	ефіцієнт навченості групи ЕГ 4 – 0	,84					

Додаток С ВІДОМОСТІ ПРО АПРОБАЦІЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ Додаток С.1 СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Гудима, Ю. П. (2012а). Пам'ятки для формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні. *Наукові записки. Серія: Психологія і педагогіка, 19*, 81-84.

2. Гудима, Ю. П. (2013а). Підсистема вправ для формування у майбутніх учителів навчально-стратегічної компетентності у процесі навчання англомовного діалогічного мовлення. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія, 22, 80-89.

3. Гудима, Ю. П. (2013b). Модель формування у майбутніх учителів навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні. *Проблеми* сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія, 41(6), 135-142.

4. Гудима, Ю. П. (2014а). Організація експериментальної перевірки ефективності методики формування у майбутніх учителів навчальностратегічної компетентності в процесі навчання англомовного діалогічного мовлення. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія, 46(7), 45-52.

5. Гудима, Ю. П. (2014b). Сучасні дослідження формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні. *Наукові записки Тернопільського національного* університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка, 1, 126-132.

6. Гудима, Ю. П. (2017). Вправи для формування у майбутніх учителів навчально-стратегічної компетентності в процесі навчання англомовного діалогічного мовлення. *Науковий журнал «Молодий вчений», 2*(42), 470-475.

7. Gudyma, Y. P. (2013a). Teaching content of the English language teacher trainees of learning strategic competence in the spoken interaction. *Nauka i studia*. *Pedagogiczne nauki*, *5*(73), 59-67.

8. Gudyma, Y. P. (2013b). The Subsystem of Exercises of the Formation of Learning Strategic Competence in the Spoken Interaction. *Nauka i studia*. *Pedagogiczne nauki, 39*(107), 19-26.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

9. Гудима, Ю. П. (2012b). Етапи розвитку навчально-стратегічної компетентності в процесі навчання діалогічного мовлення. В О. В. Матвієнко (Гол. ред.), *Україна і світ: діалог мов та культур*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 21-23 березня 2012 р. (сс. 468-470). Київ, Україна: Видавничий центр КНЛУ.

10. Гудима, Ю. П. (2012с). Методична класифікація навчальних стратегій для опанування іноземною мовою. В Ю. С. Шемшученко (Ред.), *Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії.* Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 6 грудня 2012 р. (сс. 248-249). Рівне, Україна: РІ КУП НАН України.

11. Гудима, Ю. П. (2012d). Проблеми формування у майбутніх учителів англійської мови стратегічної компетентності у діалогічному мовленні. В В. В. Жуковська і О. А. Черниш (Ред.), Сучасні напрямки лінгвістичних досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов (сс. 124-126). Житомир, Україна: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка.

12. Гудима, Ю. П. (2013с). Декларативні та процедурні знання як компоненти навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні майбутніх учителів англійської мови. В Н. П. Волкова і О. Б. Тарнопольський (Відп. за вип.), *Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи.* І Всеукраїнська конференція молодих вчених та студентів, 21 березня 2013 р. (сс. 29-33). Дніпропетровськ, Україна: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля.

13. Гудима, Ю. П. (2013d). Мовленнєві кліше як аспект навчання комунікативних стратегій майбутніх учителів англійської мови у діалогічному мовленні. В О. В. Матвієнко (Гол. ред.), *Україна і світ: діалог мов та культур*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 03-05 квітня 2013 р. (сс. 525-527). Київ, Україна: Видавничий центр КНЛУ.

14. Гудима, Ю. П. (2013е). Роль соціально-афективних стратегій у формуванні в студентів мовних спеціальностей діалогічного мовлення. В В. Г. Ціватий, Н. А. Шпак і Л. А. Соколовська (Ред.), Іноземна мова професійного спрямування як складова підготовки дипломатів та фахівців у сфері зовнішніх зносин (сс. 100-102). Київ, Україна: ДАУ при МЗС України.

15. Гудима, Ю. П. (2014с). Вимоги до вправ для формування у майбутніх учителів навчально-стратегічної компетентності в процесі навчання англомовного діалогічного мовлення. В О. В. Матвієнко (Гол. ред.), *Україна і світ: діалог мов та культур*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 19-21 березня 2014 р. (сс. 549-551). Київ, Україна: Видавничий центр КНЛУ.

16. Гудима, Ю. П. (2014d). Когнітивні стратегії як компонент навчальностратегічної компетентності в англомовному діалогічному мовленні майбутніх учителів. В Г. А. Турчинова, О. О. Яременко-Гасюк і М. О. Шутова (Уклад.), *Нові концепції викладання іноземної мови в світлі сучасних вимог*. Матеріали міжнародної науково-методичної конференції, 5 листопада 2014 р. (сс. 33-55). Київ, Україна: НПУ імені М. П. Драгоманова.

17. Гудима, Ю. П. (2015). Особливості вправ для навчання діалогічного мовлення з використанням пам'яток. В О. В. Матвієнко (Гол. ред.), *Україна і світ: діалог мов та культур*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 1-3 квітня 2015 р. (сс. 559-561). Київ, Україна: Видавничий центр КНЛУ.

Ю. П. (2012). Проблемы 18. Гудыма, формирования учебностратегической компетентности в области диалогической речи будущих учителей английского языка. В А. К. Крупченко (Отв. за вып.), Формирование профессиональной компетентности специалиста средствами иностранного научно-практической языка. Материалы международной конференции «Реализация требований ФГОС к системе непрерывного иноязычного образования», Москва, 2-3 февраля 2012 г. (сс. 11-116) (Кн. 2). Москва, Российская Федерация: АПКиППРО.

19. Gudyma, Y. P. (2013c). Premises of the learning material selection for teaching strategies in English interaction to trainee language teachers. In V. V. Fediushyn (Ed.), *Global English – Global Decisions*. XVIII TESOL – Ukraine National Conference, April 12-13 (pp. 104-107). Sevastopol, Ukraine: Rebest.

20. Gudyma, Y. (June, 2017). The Exercises on the Formation of Learning Strategic Competence for the English Language Teacher Trainees in the Spoken Interaction. *International Scientific and Practical Conference «WORLD SCIENCE», 6(22)*, 4, 12-17.

Додаток С.2

Апробація матеріалів дисертації на наукових конференціях

Міжнародні науково-практичні конференції:

– Україна і світ: діалог мов та культур (Київський національний лінгвістичний університет, 21-23.03.2012 р.; 03.-05.04.2013 р.; 19-21.03.0214 р.; 1-3.04.2015 р., очна форма участі);

– VI Міжнародна науково-практична конференція «Іноземна мова професійного спрямування як складова підготовки дипломатів та фахівців у сфері зовнішніх відносин» (м. Київ, Дипломатична академія України при МЗС України, 31.05.2013 р., очна форма участі);

 – Global English – Global Decisions. XVIII TESOL – Ukraine National Conference (Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України, 12-13.04.2013 р., очна форма участі);

– «Нові концепції викладання іноземної мови в світлі сучасних вимог» (м.
 Київ, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова,
 5.11.2014 р., очна форма участі);

– III International Scientific and Practical Conference «Modern Methodology of Science and Education» (Scientific and Educational Consulting Group "WORLD SCIENCE», Dubai, UAE, 31. 05.2017, заочна форма участі);

Всеукраїнські та регіональні конференції:

– Сучасні напрямки лінгвістичних досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов (Житомирський державний університет імені Івана Франка, 24.02.2012 р., очна форма участі);

– «Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії» (м. Рівне, Національна академія наук України Київський університет права Рівненський інститут, 6.12.2012 р., очна форма участі);

– «Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи» (Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 21.03.2013 р., очна форма участі).

Додаток С.3 Акти впровадження в навчальний процес

АКТ № 2015/20

28 травня 2015 року

м. Глухів

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Гудими Юлії Петрівни на тему:

" Методика формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні " в навчальний процес Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Складений комісією, створеною на підставі розпорядження № 20 проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків від 05 травня 2015 р., у складі:

Голова комісії:

проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків, канд. пед. наук, доц. Зінченко В. П.

Члени комісії:

1. Лучкіна Л. В. — канд. пед. наук, доц., в.о. декана факультету філології та історії,

2. Ткаченко Н. М. — канд. пед. наук, доц., завідувач кафедри іноземних мов та методики викладання.

У період з 06 травня 2015 р. по 28 травня 2015 р. комісія провела роботу з визначення результатів упровадження матеріалів дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 (теорія і методика навчання: германські мови) "Методика формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні", виконаної Гудимою Юлією Петрівною, у навчальний процес Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Результати дисертаційної роботи Гудими Ю.П. впроваджувалися в навчальний процес протягом двох навчальних років серед студентів II курсу з метою формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні. У 2013-2014 н. р. кількість студентів, які брали участь в експериментальному навчанні, складала 52 особи, у 2014–2015 н. р. – 51 особу. Загалом дослідним навчанням було охоплено 103 студенти.

Результати дослідно-експериментальної перевірки переконливо довели, що після впровадження розробленої Гудимою Юлією Петрівною авторської методики в навчальний процес педагогічного університету спостерігаються якісні зміни в сформованості навчально-стратегічної компетентності у діалогічному мовленні у майбутніх учителів, що підтверджує ефективність та доцільність її використання. Розроблена система вправ для формування у майбутніх учителів навчально-стратегічної компетентності в процесі навчання діалогічного мовлення дістала схвальну оцінку серед викладачів університету, оскільки дає позитивні результати у навчально-виховному процесі вищої школи, що свідчить про її практичну цінність.

Результати впровадження методики формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні, розробленої Гудимою Юлією Петрівною, схвалено на засіданні кафедри іноземних мов та методики викладання від 28 травня 2015 року, протокол № 9А.

Голова комісії:

Проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків

Члени комісії:

В. о. декана факультету філології та історії
 Завідувач кафедри

іноземних мов та методики викладання

В. П. Зінченко

Л. В. Лучкіна

Н. М. Ткаченко

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА

вул. Гетьмана Полуботка, 53, м. Чернігів, 14013, Тел. 3-36-10 E-mail chnpu@chnpu.edu.ua Код ЄДРПОУ 02125674

05.11. 2014 Nº 40 На №_____від____

АКТ

впровадження в навчальний процес методики формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні, розробленої Гудимою Юлією Петрівною

Методика формування у майбутніх учителів англійської мови навчальностратегічної компетентності в діалогічному мовленні, розроблена Гудимою Юлією Петрівною, впроваджувалась у навчальний процес у Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т.Г. Шевченка 2013-2014 навчального року.

Модель формування у майбутніх учителів англійської мови навчальностратегічної компетентності в діалогічному мовленні передбачає набуття студентами знань про стратегії, а також розвиток умінь застосовувати їх в англомовному спілкуванні. Навчання усного мовлення передбачає оволодіння мовним матеріалом, створення у студентів уміння користуватись іноземною у спілкуванні й утворення механізмів підготовленого мовою та непідготовленого мовлення. Навички й уміння непідготовленого мовлення розвиваються у діалозі. Під час розробки методики формування у майбутніх

учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності автор врахував взаємопов'язані особливості мовленнєвої діяльності: ситуативність, вмотивованість, спрямованість, структурну оформленість.

Результати навчання за розробленою методикою підтвердили її ефективність. Розроблена методика сприяє взаємопов'язаному та взаємозумовленому розвитку мовленнєвих умінь і вмінь оперувати навчальними стратегіями, що дає змогу формувати й удосконалювати у майбутніх учителів навчально-стратегічну компетентність у говорінні. Запропоновані навчальні матеріали роблять студентів активними суб'єктами навчального процесу, що, в свою чергу, позитивно впливає не лише на формування навичок і розвиток мовленнєвих умінь, але й на засвоєння знань. норм, установок, цінностей і стандартів комунікативної поведінки, типових для іншомовної сфери, а також номенклатури іншомовних засобів їх висловлення.

За розробленою Ю. П. Гудимою методикою навчалися студенти філологічного факультету, напрямів підготовки «Філологія. Мова і література (англійська)» та «Філологія. Українська мова і література. Англійська мова і зарубіжна література», загальна кількість яких склала 88 осіб. Враховуючи результати навчання, які підтвердили ефективність розробленої методики, вважаємо впроваджену методику ефективною та придатною для використання на заняттях з практики усного та писемного мовлення на другому курсі мовних педагогічних факультетів вищих навчальних закладів.

M

В. О. Дятлов

Бобир С. Л. (0462) 677 414

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені А.С. МАКАРЕНКА

вул. Роменська, 87, м. Суми, 40002, факс (0542) 22-15-17, тел. (0542) 22-14-95 E-mail: rector@sspu.sumy.ua Код ЄДРПОУ 02125510

14.12. 2014 № 2315 На №_____від

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

в навчальний процес

методики формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні, розробленої Гудимою Юлією Петрівною

Науково-дослідна робота Гудими Юлії Петрівни з теми «Формування у майбутніх учителів англійської мови навчально-стратегічної компетентності в діалогічному мовленні» створена для початкового етапу навчання за напрямом підготовки "6.020303 Філологія", освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр. Відповідні навчально-методичні матеріали з дослідженої теми, укладені автором, було впроваджено в навчальний процес на факультеті іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка протягом 2014-2015 навчального року. Дослідне навчання проводилося на II курсі. Загальна кількість студентів – 14 осіб.

Мета навчання за запропонованою метоикою пов'язана з формуванням навчальної автономії студента, що передбачає формування і вдосконалення навчально-стратегічної компетентності. Розвинена навчально-стратегічна компетентність характеризує автономну особистість студента і є її здатністю до самостійного, самокерованого і самовідповідального навчання в різних формах аудиторної і позааудиторної роботи.

Основу цієї компетентності складають знання, навички й уміння, що дозволяють планувати й організовувати власний процес опанування іноземною мовою, використовуючи найефективніші навчальні стратегії та прийоми відповідно до поставленої задачі, умов й індивідуальнопсихологічних особливостей, а також самостійно оцінювати результати своєї роботи.

Ця компетентність формується і вдосконалюється шляхом оволодіння студентами різноманітними навчальними і комунікативними стратегіями та прийомами на основі відповідних знань про себе, як особистість, що вивчає іноземну мову, про свої переваги й недоліки, звички і схильності.

Зміст навчальних матеріалів та засобів навчання укладені згідно із сучасними Європейськими вимогами та документів Ради Європи до підготовки вчителя іноземних мов (Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, рекомендацій щодо укладання навчальних програм з окремих дисциплін, рекомендацій щодо методичної підготовки вчителя іноземної мови згідно із спеціалізаціями та ключовими питаннями європейських вимог до підготовки вчителя іноземної мови).

Результати дослідного навчання за запропонованою методикою та розробленими до неї навчальними матеріалами підтвердили їх ефективність та доцільність їх впровадження для підготовки вчителя англійської мови та були схвалені на засіданні кафедри практики англійської мови від 25.11.2014 року, протокол № 4.

Проректор з наукової роботи СумДПУ імені А.С.Макаренка Завідувач кафедри практики англійської мови

д.пед.н., проф. Сбруєва А.А.

к.філол.н., доцент Клочко Л.І.